

JANUARY 15, 1913

No. 1.

Vol. XXXV.

Office: 2146-2150 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

OBSAH:

Ferd. Tomek: K nové metě (báseň). — Redakční úvahy. — K letošnímu sjezdu. — Zdravotnictví v Sokole. — Měření a vážení. — Ženské odbory a sbory. — Rodiče a děti. — A proč vlastně cvičíme. — Otevření nové tělocvičny Sokola Pražského v sobotu, dne 30. listopadu 1912. — Rudolf Novák: Jeden z osmi. — Z vlasti staré. — Dopisy. — Zápisy a různé zprávy. — Práce v tělocvičně: Tři tělocvičné tance. — Bratře cvičiteli! — Vyslovte svá přání. — Literatura odborná.

Entered as second-Class Matter Jan. 14, 1904, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of Congress of March 3, 1879

NOVÉ KNIHY.

Na skladě u Výkonného Výboru Nár.
Jednoty Sokolské:

1. Památník Nár. Jed. Sok.\$1.25
 3. Kožíšek Fr. Cvičební večery
na koni na šif. 14
 4. Jindř. Fugner: Životopis. 17
 5. Vaníček Karel: Sokolstvo,
jeho směr a cíl. — Komenský
Jan Amos a jeho snahy tělo-
cvičné 04
 7. Hanušová Kl. Duchácká: Hry
mládeže 47
 8. Pexa Václav: Cvičební večery
na hrazdě 22
 9. Kožíšek Fr.: 100 příkladů
cvičení prostných 20
 11. Mendík Jan: Povely ku po-
drobnému procvičení poř. cvi-
čení 10
 12. Scheiner, Jos. E. Dr.: Úvahy
a řeči Dra. Mir. Tyrše. — Po-
všechné úvahy o věci Sokol-
ské, I. 1. 25
 13. Povšechné úvahy o věci Sok.,
I. 2. 25
 14. Klenka Jos.: Tělocvičné hry
pro školy; II. s nářadím. 18
 15. Klenka Jos.: Tělocvičné hry
pro školy; II. s nářadím. 25
 16. Hanušová Kl.: Dětský tělo-
cvič 22
 18. Pexa Václ.: Cvičební večery
na bradlech 20
 - Miroslav Tyrš: Životopis 18
 - Osvald Jos. Dr.: Cvičební látka
pro řemeslný dorost a začáteč-
níky, členy. 25
 21. Vaníček Karel: Sokolské epi-
štoly 10
 22. Ploc Kar.: Návod o prvé po-
moci při úrazech a nehodách 25
 23. Klenka Jos., skoky prosté, ú-
tokem o tyči. 14
 24. Klenka Jos., skoky smíšené na
koze a na stole. 14
 25. Vaníček J. Dr.: O rohování
(box) a šermu holí dlouhou
(baton) 14
 26. Očenášek August: Zápas. 26
 27. Klenka Jos.: Cvičení s kužely 17
 28. IV. Slet Vsesokolský v Praze,
10 sešitů s pošt. zásilkou. 1.50
 - 10 sešitů bez pošt. zásilky. 1.0
 29. Sokolský zpěvník 20
 - Osvald Jos.: Pamětní spis o návště-
vě br. C. O. S. v Americe. 56
 - Pamětní spis I. sletu vsesokolské-
ho v Chicagu, bez poštovního. 50
 - Jos. Čermák: Kniha Tělocvik, pro
členy bez pošt. 2.00
 - Jos. Čermák: Kniha Tělocvik, pro
členy s pošt. 2.25
 - Jos. Čermák: Kniha Tělocvik, pro
nečleny bez pošt. 2.50
 - Jos. Čermák: Kniha Tělocvik, pro
nečleny s pošt. 2.75
- Knihy tyto, pokud zásoba stačí, za-
slá vyplacené jednatelem Výkonného Vý-
boru tomu, kdo při objednání pošle výše
uadanou částku buď ve známkách, nebo
poukázkou poštovní.

Jan Černý, 431 E. 71st St.,
New York City

JAROSLAV HODR,

vlastní první třídy

zlatnický a hodinářský obchod

v čís. 2135 So. 40th Ave.

člen Sokola Tábor.

Veškeré spolkové odznaky má na skladě.

Vzorné cvičební úbory a veškeré potřeby

dodává i ve velkém

odborný velkozávod sokolský

MILOSLAV ZACH

Praha, Žitná ul., čís. 40

Úbory družstva Č. O. S. při návštěvě v Americe byly
zhotoveny v mém závodě.

**JSOU
NEJLEPŠÍM
LÉKEM**

Je-li člověk tělesně vyčerpan
a vysílen. Žádejte je v hostin-
cích, které navštěvujete.

CENNIKY NA POŽÁDÁNÍ.

F. Korbela a Bratři

1621-1623 W. 12th St., Chicago, Ill.

TELEFON CANAL 110.

SVOJAN

Svobodomyslný měsíčník, vydávaný Svobodnou Obcí v Chi-
cagu, redigovaný Dr. Frant. Iškou. Jediný spis toho druhu
v jazyku českém. Předplatné na jeden rok 80c. Všechny deset
až dosud vyšlých ročníků odebraných na jednou lze obdržeti
ve snížené ceně za \$5.00. Jednotlivé starší ročníky prodávají se po 60c jeden.
Dopíše si o jedno číslo na ukázkou na adresu: Alois Vaňoušek, tisk. jednatel
Svob. Obce, 4213 W. 21st Pl., Chicago, Ill.

SOKOL AMERICKÝ

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 14TH, 1904, AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILL.

ROČNÍK XXXV.

CHICAGO, ILL. 15. LEDNA 1913.

ČÍSLO 1.

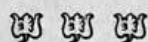
Ferd. Tomek:

K NOVÉ METĚ.

COŽ šíleně čas ku předu se řítí!
Den vteřinou a týdnem přehá rok,
dnes jun — a zítra stařecký tvůj krok;
ba mysl tvá se zdráhá uvěřiti,
že do moře, jež věčností nám slove,
let uplynulo padesáte a nové
se půlstoletí opět začíná,
co v máteři měst českých — v zlaté Praze
se netečnosti prolomily hráze
a světu zjevila se družina
těch, kteří paže k svorné práci spjali
a k službám vlasti tužiti se jali.
V nich jeden duch, týž všichni v duši cit,
zrak upírali k svému Miroslavu
a k Jindřichu, jenž na svůj lesklý štít
to heslo napsal si: NI ZISK NI SLÁVU!

Vždy velká myšlenka má nepřátele
a nástrah vůkol vždycky dosti je,
však vítězně se všemi probije;
tu rázem zvítězí, tam trvá déle,
než uvěří v ní mnohohlavé davy —
však posléz vítězství přec všude slaví.
A jako myšlenka vždy velká,
i Tyršova své měla mučedníky;
však přes to nadšenců těch rostly šiky
jimž protiví se každá oklika,
jichž nezadrží překážka ni chvilí,
by nebrali se přímo, mužně k cíli.
Nás, bratří, zprvu malý hlouček byl,
však brzy za Prahou jsme přišli milou:
ta myšlenka, již Tyrš a Fuegner žil,
k nám cestu hned si nalezla LVÍ SILOU!

A rostli jsme a porosteme stále!
A nezměníme se! At' kolem nás
zní nejružnějších hesel svůdný hlas,
my zůstaneme svoji! Rovni skále,
jež neustoupí bouři v klidném vzdoru,
vždy věrně chceme stát při praporu,
jejž rozvinul náš čacký Miroslav;
bud' jakkoli, — jen červená a bílá
smí jeho barva být, at' třeba spílá
nám svedený a rozvášněný dav!
Nuž, bratří, ve praporu toho stínu,
v svém srdci pouze sladkou domovinu,
byť lákadel a nástrah sebe víc
jak před lety — v před nové metě vstříc
s týmž nadšením a VZLETEM SOKOLÍM.

REDAKČNÍ ÚVAHY.

Konec ročníku listu našeho a opět před sjezdem N. J. S. Těch pět let uplynulo tak rychle, že zdá se nám dnes přímo podivné, však skutečnost jest zde a s tou počítati třeba. Víme, že dle sil svých vykonali jsme povinnost na bedra nám vloženou, snažili jsme se. Uspokojiti každého nemožno, ba tolik bychom si vůbec ani nepřáli, protože pak vlastně svědčilo by proti nám. Nám milejší stálá nespokojenost, stálý ruch a postup a čím více dopadalo ran přímých, tím jako by ten brk náš sokolský více byl se ocelil, ale rány z úkrytu zasazované ty vždy se nám hnusily. Proti těm zbraním nejvydatnější byla nám PRAVDA, štěstím VYTRVALOST a vše konání své řídili jsme LÁSKOU k věci naší, láskou, která

překážek se nelekala a budila nadšení. Dnes té pravdy hlavně mnoho třeba v tom životě našem současném. Rohlédněte se kol a ustrnete co lží v něm. Boj politický, boj třídní, boj o bytí a boje se živly zpátečnickými, ba i boje někdy žel i s vrstvami pokrokovými svedenými frází a pozlátkem, ochotně sahaly ke lži, která jest "moderní zbraní" nejvítanější a málo těch, již neštítili se prostředku tak bídného! Klam a šalba, vykořisťování vlastního bratra tot' špatné vysvědčení době naší, nedobrá naděje do budoucna, jestli by tak mělo zůstat. Aby tak nezůstalo, od toho jsme tu my Sokolové a Sokolky a v tom listě našem musíme dokazovati, starati se a pečovati, protože všem nám poučení třeba.

utuzení v každém ohledu a utuzení to přenést musíme na nové pokolení naše a lidu všeho, aby se v budoucnu nepelešilo s ropuchou lži, ale s námi, Sokolem bystrým, poctivým a statečným zalétlo s pravdou ke slunci, tam vytrvale a láskou oblažilo každého člověka . . . A nač více slov? Slibmež si raději, že k novým půjdeme činům, připravujeme se na sjezd náš a odtud k metám nejvyšším . . .

Když o návštěvě naší ve vlasti a o sletu dotazoval se nás ten či onen bratr na Ameriku, vždy jsme mu vyprávěli o těch našich vlastních začátcích, jež byly krušné, dokud neznali jsme angličtiny, tím smutnější, čím méně bylo intelligence české před mnoha lety a ještě méně příležitosti k výdělku, ba i pouhé poradě s krajany. Řekli jsme ovšem, že v tom ohledu dnes poněkud jest lépe, ale ta znalost angličtiny žet' nevyhnutelná a trudnou školou nového života že nutno projíti každému. Při tom obyčejně jsme zdůraznili, jak o mnohem více se tu pracovatí musí, jak síly nutno napínati a jak jináče vše se tu vede, ba kdyby vědlo se tak i v Čechách, že by ti naši měli Ameriku doma a do ciziny by nemuseli. Rozumí se, že také o té naší spořivosti, našich "výpomocných" a podobných institucích jsme vyprávěli a vlastních organisací podpůrných a svobodomyslných hlavně. A ku podivu dnes čteme v jistém listě českém, jakoby na potvrzení výše zmíněného: "Kdybychom chtěli, všechnu nouzi a bídu odstraníme. Říkáme si, že jsme slabí. "A co je to platno: Němci a židé mají peníze!" Ale, ale oběťku! Z koho mají ty peníze? Slyš příklad: Do chudé obce přišel David Stern — celé jeho jměníčko bylo na trakaři a dvě otrhaná děcka. Zařídil v obci kořalnu a krámek. Ač chodili k němu jen chudí lidé, bohatnul a chudí měli — ještě větší bídu pro svou marnotratnost. A Stern kupoval domy a pole těch, kteří je u něho — utopili. Nezanášejte peněz za zbytečnosti, neutápějte rozum v alkoholu, přemýšlejte, přičiňte se a budete také mít nějaký groš zahospodařený. Jeden milion českých lidí žije za hranicemi, protože živíme zde dobře cizince, přistěhovalce. Proč nedáme svým bratrům obživy? Proč si ji oni sami nemohou najíti doma? Protože podporujeme cizince, odebírajíce cizí výrobky, podporujeme cizí průmysl, který naše lidi zotročuje. Rozhazujeme na všech stranách: sta milionů propijeme, miliony prokouříme a prohráme v loterii a karbanu a celými miliardami živíme své nepřátele. Vydáme-li na osobu jen jeden halér denně zbytečně — to je zajisté nejneopatrnější peníz, do roka je to při osmimilionovém národě 29 milionů, za něž bychom mohli si postavit každého roku celou řadu továren a užitečných podniků. Naše rolnictvo kdyby se věnovalo více řádnému hospodaření — poláření a lokařství jako v Německu, dobytkařství jako v Dánsku, ovocnictví a j. — vytěžilo by každého roku více jak tisíc milionů. A kolik ztrácí na drahém úvěru . . . ?" — Sami necheeme nikterak souditi, když opět vezmeme v úvahu lepší jejich život společenský a mnohý již nyní patrný pokrok, jako velikou obětavost lidu českého zvláště, jakž nejednou již byl osvědčil a vždy osvěd-

čuje. Však i ze slov těch rady upřímné i my mohli bychom si vzíti příklad, my v zemi svobody a poměrného blahobytu a dojista i lepší příležitosti životní a co do obětavosti a podpory věcí českých a slovanských teprvé. Poslední sbírky na Jihoslovany dokazují až příliš zřetelně, protože z mnohých českých osad, bohatých a tak zvaných uvědomělých ještě do dnes nepřišlo ani centíku. A my přece též matky jsme synové . . .

Vracíme se k starému, známému a na tomto místě často opakovanému thematic. Co řekli byste, bratři, kdyby známý, obžerství holdující nešťastník počal hlásati vám strídmost? Co řekli byste člověku mravně pokleslému, který chtěl by před vámi bráti na sebe úkol mravokárce? Co píší naše svobodomyslné listy, co mluví naši svobodomyslní řečníci o kněžích, kteří dovedou hlásati lásku k bližnímu a téměř ústy jsou s to chrliti slova záští a nenávisti — kteří velebí jednoduchost a chudobu a sami hoví si v přepychu? A když někdy v prázdné chvíli budete o tom rozjímati, věnujte též několik okamžiků přemýšlení o následujícím — žel, dosti často se opakujícím — zjevu: co řekne asi veřejnost tomu, když člen našeho sdružení sokolského, které obralo si za hlavní účel tělesné a mravní povznášení lidu — ve veřejných místnostech vystavuje na odiv svoji zpustlost, svoji mravní kleslost — a když my nad tím zjevem oči zavíráme, poněvač nemáme dosti odvahy takového člena ztrestati za to, že tak hanobí zásady námi hlášané? Vzpomeňme si také časem na to, jak bezohledně, bez milosti — "dle znění stanov" — naložíme s členem, který po nějakou dobu svým peněžním povinnostem nedostojí — a jak shovívaví jsme k těm, kteří často chováním svým krásné zásady sokolské před veřejností hanobí v pravdě šlapají, blátem vlácejí? A při tom přemítáme též chvíli o tom, co si při tom veřejnost myslí, když čte a slyší, že snažíme se lid ušlechtlovati, povznášeti, lepším činiti!

Když Němci začnou láteřit, jako "New York Staatszeitung" na Čechy a Slovany, protože jako lidé protestovali proti válce velikého Rakouska s malým Srbskem, jest jen důkaz, že naši t'ali do živého velikou schůzi svou v Carnegie Hallu v New Yorku a pak v druhé ještě schůzi na ulici. Také Chicago promluví, my v Cedar Rapids rovněž měli schůzi a jinde naši sbírkami i jinak se činili na prospěch Jihoslovanů. Nám takové a podobné výsledky jsou jen zadostiučiněním, protože Sokolstvo všem podobným akcím vždy stálo v čele. V New Yorku přítel náš Tomáš Čapek napsal výtečnou informační brožurku "Austria-Hungary and the Slavonians" a my sami posloužili několika větším listům anglickým na jejich výslovnou žádost článkem rovněž informačním "The real view of Balkan situation". Také br. Dr. Vojan promluvil v chicagské "Tribuně" i zdůrazňoval hlavně pomocnou akci Sokolstva českého a výprav lékařských na prospěch raněných a nešťastných Jihoslovanů válkou postižených. My všichni válku zatracujeme, ale srdce svá lidskosti a

milosrdenství, zejména když jedná se o bratry naše uzavíratí nemůžeme, nesmíme . . .

Předseda Uměleckého klubu v Chicagu Dr. J. E. S. Vojan dostal od mistra Alše, k jehož 60. narozeninám Umělecký klub sebral od česko-amerických ctitelů Alšových jubilejní dárek \$200, děkovný přepis, datovaný 28. listopadu. Dopis zní: "Drahý příteli! Odpusťte, prosím, že až teprve dnes Vám skládám za vše nejsrdečnější díky. Nahrnulo se mi tolik dopisů, že nevím, jak to vše zodpovědět. Já píši, dcera, zet' a nastávající zet' a nejde to, jak se říká "od fleku". Peníze, 500 zl., jsem obdržel a to je také vše. (Pozn. Věta tato značí, že dárek česko-amerických ctitelů byl jediný peněžitý dar, jehož se Alšovi dostalo. V Čechách sice malíř Dědina vydal vášnivou výzvu, aby se města a korporace postaraly o stáří Alšovo, ale volání jeho zůstalo hlasem volajícího na poušti. Jen královská Praha přece něco udělala jmenovavši Alše inspektorem kreslení na městských školách s ročním platem 1,200 zlatých. Ostatně i v české Americe dárek 200 dollarů sebrán byl jen od ctitelů méně zámožných, naši velcí boháči a bohaté závody zůstali stranou, ačkoli každou neděli výzva a výkaz byl ve všech amerických novinách.) — "Prosím Vás snažně, poděkujte za mne mým drahým přátelům českým v Americe za tak velký dar, kterým mne laskavě obmyslili. **Tisknu jim všem v duchu ruku co nejvřeleji.** Nemám dosud mysl nějak pohromadě. Až se to slehne, tak Vám teprve napíši něco kloudnějšího. Necht' žije a kvete Váš "Umělecký Klub"! — Jsem Váš upřímně oddaný — Mikoláš Aleš."

Procházel jsem se starou, památnou Kutnou Horou a prohlíželi jsme vzácné památky zašlých dob, až pojednou zastavili jsme se před sochou Karla Havlíčka Borovského. Pod sochou na podstavci čteme: "Přislibujte si mně, poroučejte si mně — vyhrožujte si mně, zrádcem přece nebudu!" Mimoděk přečetl jsem to heslo hlasitě. "To heslo, milý bratře," praví provázející nás Sokol, "to poví lidu víc, nežli vše, co o Havlíčkovi bylo napsáno." — Tedy v Čechách, kde Havlíčka zná každé dítě, kde posud žijí pamětníci práce, působení a utrpení tohoto neohroženého bojovníka, tam uznávají, že těch několik slov, která Havlíček vládním kruhům tak neohroženě vmetl v tvář, poví lidu o Havlíčkovi více, nežli všechny řeči, nežli všechny spisy. A tu, ačkoliv prohlásili jsme záležitost tuto z naší strany za ukončenou, budiž nám prominuto, že při vzpomínce na Havlíčkův pomník v Kutné Hoře k věci této ještě jednou se vracíme. "Sokol Americký" přimlouval se za to, aby též na pomník Havlíčkův v Chicagu dáno bylo heslo jeho v anglickém překladu. Žádost naše vzala vznik jen v upřímné snaze, aby těch několik slov vždy a stále americkému lidu připomínalo, jakému neohroženému bojovníku lid český v Americe pomník postavil, jaký ryzí charakter česká zem zrodila. Jak vznešeně vyjímá by se ten náš český publicista s heslem: "Přislibujte si mně. . . !" v ovzduší nízké politické porušenosti, kde zásady

jsou šlapány, kde "přesvědčení" prodáváno jest na veřejném tržišti tomu, kdo nejvíce podá, kde všechny ideály, vznešené snahy ustoupiti musí před hamizným ziskem! To měli jsme na mysli, když se svým návrhem na výbor jsme se obrátili — ale návrh náš byl zamítnut. Vytýkalo a posud vytýká se nám "američanství", ač v lásce k všemu, co českého, nestojíme za nikým, buď si on kdokoliv. Ale v té naší oddanosti k české věci a oddanosti těch, kteří nám takové výtky činili a posud činí, jest jakýsi rozdíl. My chceme, aby vše, co českého, at' už podnikáme cokoliv, budilo u lidu amerického obdiv, úctu. My věříme, že jako důstojní reprezentanti národa českého, sloužíme ku cti svému národu, sloužíme ku cti své staré vlasti. A v žádosti naší, aby na pomník Havlíčkův dáno bylo to hrdé, neohrožené heslo, vedeni byli jsme touž snahou. Chtěli jsme, aby Havlíček představen byl lidu americkému v celé své velikosti a ryzosti, aby jako nepodajný bojovník za práva utlačovaného lidu chován byl v úctě i u příslušníků všech cizích národů, až snad česká kolonie z okolí pomníku zmizí. My věříme, že hrdé to heslo pojistilo by Havlíčkovi v této cizí zemi obdiv a úctu pro všechny budoucí časy — kdežto ti, kdož nám stále to naše "američanství" předhazují, zase věří, že své národní povinnosti a památce Havlíčkově učiníme úplně zadost, když jednou za rok přijdeme si k pomníku zazpívat. č.

Nedělní besídky měly by býti pořádány v každé jednotě, kde mají vlastní dorost a mládež z tělocvičné školy. Náčelník, cvičitel aneb cvičitelský sbor postavtež se v čelo takovéto blahodárné činnosti, stanovte pořad takový, jenž by čelil všemu, co se dítěti v "Sunday School" slibuje, aneb v místnostech žvlům zpátečnickým náležejících. Pořádejte přednášky poučné s obrázky i bez, krátce, jadrně a názorně rozebírejte nejnütnější otázky životní, poučujte o Sokolstvu a jeho snahách. Mohou se zapěti pěkné písně české, naši malí umělci at' zahrajou si divadlo sami aneb loutkové, na své nástroje hudební, aneb se může něco čísti z krásné literatury české a pod. Na venku mohou se probírat otázky rázu hospodářského, národního a ovšem sokolského, kde více jest dělníků, pro zlepšení společnosti lidské vůbec atd. Jindy mohou býti přednášky svobodomyšlné, mohou se čísti knihy a díla toho druhu, kdežto různé články "Sokola Amerického" mohou dáti podnět k rozhovorům, jak a co by se konati mělo, abychom dále pronikli a v tělocvičně měli návštěvu co nejlepší.

"Jest třeba znovu si uvědomiti, že není cílem snah sokolských docílení velkolepých a krkolomných výkonů na náradí tom či onom, ale spíše dosažení souladného vývoje sil tělesných i mysle!" Nepovídáme tu ničeho nového a jen znovu upozorňujeme, protože poměrně i v těch největších jednotách našich počet cvičenců a cvičenek, ba někde i žactva a dorostu jest velice malý, ale z těch málo a pilných cvičenců můžeme se radovati, zvláště jestli se i připravují na to, aby ve šlépějích našich začali tam, kde

přestaneme my. Neobelhávali jsme sami sebe, nezamlčovali chyb a nedostatků svých i snažili jsme se jíti za pravdou. A proto že věříme, že náprava vždy jest možnou, kde chyba se uznala, těšíme se, že v novém tomto roce, roce sjezdu N. J. S. po načerpání nové síly, nového nadšení a nových zkušeností o velikých dnech sletových ve vlasti budeme se všichni snažiti, aby vykonalo se co nejvíce na dosažení a vypěstování českého člověka, dobrého občana a pravého Sokola.

V tomto čísle počínáme uveřejňovati některé návrhy, týkající se hlavně našeho hlavního účele — tělocviku a prosíme, aby všichni bratři, kteří o budoucnost naší jednoty se zajímají, své náhledy též veřejně projeví. Nechee hráti si na neomylné, jsme přístupni námitkám, projevům nesouhlasu se vším, co sjezdu doporučujeme, je-li jen nesouhlas pronášen věcně, slušně, jak se na Sokoly sluší. Čím více náhledy své veřejně vyměníme, tím více práci sjezdu usnadníme, neboť budou míti pak zástupci před sebou dílo již zpola hotové. Nebylo by správné, ani spravedlivé, kdybychom veřejně o navrhovaných změnách slova neprojevili — a pak teprv ve sjezdu navrhovaným změnám a opravám se protivili. Tu nejlepší věc můžeme směšnou učiniti v nepřítomnosti těch, kteří by byli s to ji hájiti. Jedná se o vzpružení činnosti v našem tělese, jedná se o naši budoucnost a před tím ustoupiti by měla veškerá osobní revnivost. Doma můžeme se v mnohém různiti, můžeme se i spolu utkati, a — když už to jinak nejde — i citům svým dáti volnějšího průchodu, ale tam, kde jedná se o prospěch celku, tam měli bychom býti všichni za jedno. Cesty mohou býti rozličné, ale v tom bud'me všichni svorní: pracovat o to, aby N. J. S. postavena byla na ty nejpevnější základy. Kdo vstupovati bude do poradní síně jako zástupce, měl by tam provázen býti tou jedinou touhou: prospěti celku, vše ostatní at' pro tu dobu nechá za dveřmi. V místnosti, kde zasedají zástupci sokolští, pro malichernosti místa není. č.

Doporučujeme naším, aby všude, kde jsou sdružení svobodomyšlných, Svobodné Obce a odbory Volné Myšlenky nejen přihlašovali se za členy, ale čile do práce zasahující dokázali, že Sokol byl vždy volným, jarým a statečným, vždy za poznáním šel pravdy a pravdu dovedl hájiti! Svobodomyšlní sil svých tříštiti by neměli a v Sokolu vždy nejlepší by měli míti oporu. Prohlášení zásad N. J. S. stačí, aby každý z nás věděl, co jeho povinnosti. Od sjezdu letošního pak si slibujeme, že najde po případě cestu, jak by i jednota naše činně zasáhnouti mohla do práce osvětlné, vzdělavatelné a volné, aniž by se poškozovala nějak činností jiných sdružení. Tak jako tato činnost, tak i udělování podpor různým podnikům a jiným mělo by se dít dle určitého rozvrhu a soustavně, tak aby stále docházející žádosti i podniků pochybného rázu vždy za v čas a v každé jednotě vymýšleny byly do té míry, aby nemusely trpěti mnohdy podniky sokolské a čistě národní jak ve staré vlasti, tak i mezi námi.

Když čeští klerikálové viděli jak pokračuje Sokolstvo, zmocnili se jednoduše a beze studu jeho soustavy tělocvičné, jeho písemnictví a jeho hesel, úkolů, směrů a cílů a zakládali jednoty "Orlíků". Do Říma vedou všechny cesty a "černým pánům" bylo lhostejné, že praktika tato jest nanejvýš nepoctivá a spílání Sokolstvu nešlechtné. Jim jednalo se, aby ani jedna katolická duše se jim neztratila, vlastně její hmotné příspěvky na krám páně a podobně. A nyní šli ještě dále a zase hodně drze! Proti Ústřední Matici Školské, instituci čistě národní, založili "svatováclavští podvodníci" na oklamání lidu tak zvanou "Svatováclavskou Matici Školskou" v Praze i dožadují se příspěvků na zakládání náboženských škol v místech národnostně ohrožených. Účel prý jest všenárodní, nábožensko-kulturní. — Není pochyby, že Ústřední Matice jest vážně ohrožena, poněvadž jí povstal konkurent nepoctivý, podvodný a všeho schopný ve jménu boha pracující na svůj vlastní zisk a ještě větší ohlupování stád svých. Víme, co jest Ústřední Matice, náš lid to ví a jistě nedá se oklamati a bude přispívati s tím větším úsilím tam, kde jedná se o záchranu českých dětí před Němčkem i školou církevní.

Dostavila se opět pohnutá doba, kdy Čechové američtí měli by vykonati svoji povinnost vůči staré domovině. Požár války vzplanuvší na Balkáně, zdá se, že dusí veškerou zdravou činnost i v naší vlasti, má přímý vliv na průmysl, obchod a tím přirozeně trpěti musí i národní instituce závisící existencí svojí jen na dobročinnosti a obětavosti lidu. Vynikající činovník sokolský píše nám v dopise soukromém mezi jiným: "Zde válka zničila již mnoho existencí... Bída bude za krátko veliká..." A tu naše Národní Jednota Sokolská měla by opět předcházeti příkladem — a skutkem projeviti oddanost naši a lásku k rodné zemi. Ne však pouhou výzvou ku sbírkám, ačkoliv tyto netřeba obmezovati — ale z pokladny ústřední bez průtahu povoliti jistou sumu a tuto zaslati přímo na Českou Obec Sokolskou se žádostí, aby příspěvku našeho použila tam, kde sama uzná toho potřebu nejnaléhavější. V jednotách hlasuje se o návrhu, aby každý člen N. J. S. přispěl 50 centy ve prospěch bojujících bratří na Balkáně a když jednotliví členové dostojí povinnosti, kterou nám ukládá lidskost, Nár. Jed. Sokolská co celek mohla by vykonati povinnost, kterou nám ukládá láska a oddanost k zemi rodné. Srdcervoucí výzvy, projevy sympathií, nárek, vzletná slova — to vše ponechme si na dobu, kdy je pro takové parádní věci příhodnější doba — dnes jest třeba činu — rychlého činu. č.

Přispělo by dojistě k poznání našich řad a naší práce, kdyby list náš posílali se mohl do knihoven sokolských a čítáren větších jednot v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. A dalo by se snadno zařídit, kdyby v náhradu opět dostávaly větší naše jednoty na příklad "Věstník Sokolský", orgán Č. O. S. Takováto prakticky doložená vzájemnost musela by nevyhnutelně posloužiti věci naší, jako věci sokol-

ské vůbec. Naši doma a hlavně ve větších jednotách by poznávali nás a členstvo našich jednot N. J. S. opět by čerpati mohlo poučení, nadšení a povzbuzení k další práci přímo od zřídla sokolského, z té máti měst, z té zlaté, slovanské Prahy. Za našeho pobytu v Čechách, kdy rozdali jsme několik čísel červnových, tedy předsletových, přesvědčili jsme se v jaké vážnosti list náš se bratry českými i sestrami chová i myslíme, že sotva ten který rodák z toho či onoho města lepšího dárku jednotě sokolské doma poslati by mohl, nežli právě předplacením na list náš.

V orgánu Sokolských Žup na Moravě a Slezsku čteme následující příkázání sokolské: "Ušlechtilost v chování i v řeči budiž přední snahou tvojí. Pohrdni sprostotou výrazů, spal slovník nadávek, běžných ve společnosti dorostenců svých, a surovým vtipům, jež jako připínací chytají se duše mladé, vyhýbej se z daleka. Sám tak čině, měj i druhé k tomu, by hrany a drsnosti povahy své obrušovali. Nepohrdej společností těch dorostenců, kteří sice vlivem okolí zhrubli, ale vstoupivše v dorost sokolský, projeví touhu po lepším a snahu povznést se, naopak hled' působiti k postupnému zušlechtění jejich. Jen jim toho nedej pocítiti, že stojíš nad nimi, jinak bys věci uškodil; až sami k tomu poznání dojdou, budou již na cestě k nápravě. A ty št'astným budeš, vida výsledek dobré snahy své." — Bratři! přečtete si několik těchto slov každý den několikrát, aby vryla se vám hluboko v paměť. Sprosté, surové, hrubé výrazy neměly by býti slyšány tam, kam svoláváme mládež a dospělý lid obojího pohlaví k povznášení, umravňování, šlechtění — dvojsmyslnými vtipy, sprostými anekdotami neměli by se baviti Sokolové, kteří jako moderní bohatýři mají na prvním místě vynikati nad jiné úctou k ženám! Čtíme každou ženu tak, jako ctíme svoji matku, svoji ženu, svoji sestru, svoji dečku — pak přímo za hřích pokládati budeme, činiti ženu předmětem svých nízkých, hnusných poznámek neb kasárnických historek. č.

Organisace naše vyrostla již do té míry, že i u nás mimo technického odboru N. J. S. měli bychom míti rozhodně i zdravotní odbor stálý, jehož úkolem by bylo nejen slovem, ale radou i pomocí přispívati k rozvoji myšlenky sokolské, jako děje se u České Obce Sokolské a co hlavního o sletech veřejných a při práci v tělocvičně, na kursech tělocvičných a sjezdech odborných cizích i slovanských. Hned v prvních začátcích Sokola Pražského jest patrný zájem mediků o tělocvik, kdežto velikým stoupencem dnešní tělesné výchovy byl již prof. Dr. J. Ev. Purkyně, který roku 1817 znal snahy Pestalozziho a našemu Tyršovi byl dobrým rádcem při názvosloví a zavádění nových cviků. Pak již celá řada jest lékařů, z nichž někteří i byli cvičiteli, již o Sokolství pečovali a snažili se o jeho poznání v lidu. V novější době lékaři, členové jednot sokolských v Čechách spolupůsobí v organisaci i písemnictví sokolském. Zde u nás v Americe zájem kolegů dal by se jistě vzbuditi, aspoň do té míry, jakž jest u jiných sdru-

žení cizonárodních, kdybychom měli nějakého ústředí, nějakého určitého rozvrhu práce a soustavného postupu. Mělo by se na příštím sjezdu projednati.

Česká Amerika měla příležitost vyslechnouti znamenitého přednášeče, odborníka a vychovatele Dr. K. Velemínského z Prahy a také některé jednoty naše si jej pozvaly a ty co ještě tak neučinily, měly by prostřednictvím Česko Americké Tiskové Kanceláře přednášku si zajistiti. Dr. Velemínský jest zde na studijní cestě, pověděl nám mnohé a hlavně co si o tom našem chudíčkém školství svobodomyšlných myslí i poradil, jakž by získati se dala náprava. Podle našeho soudu náprava záleží hlavně v soustavné podpoře hmotné všech českých organisací volných, v získání dobrých sil učitelských a nikoliv jen kantorských, opatření náležitých pomůcek učebních a **povzbuzení vlastní návštěvy škol našich naší mládeží!** Dokud jinde v "Sunday School" a p. dostane se dětem našim všelikých výhod a lákavých nabídek, skvostného zařízení školních místností a učebních sil odborných, jako v Y. M. C. A. a příležitostí praktických i další pomoci a rad pro život vůbec — dotud soutěž naše a našich školek bude ovšem slabá. Ale dá se jí čeliti organisacemi sokolskými, protože podobných národním duchem vedených a pokrokových institucí jiné národnosti nemají, aspoň ne do té míry. Tělocvik byl by tu vydatným prostředkem agitačním pro školky svobodomyšlných a protože N. J. S. má v pořadu, bylo by jen snadné navázati styky vájemné s těmi kterými školními výbory a pracovat na záchranu toho našeho budoucna společně. Naši v Omaze na příklad školce svobodomyšlné vždy věnovali zvýšenou pozornost, ano, když byla v tísní, odstěhovali si ji na prázdný pozemek Sokolu náležející a zjednavše dobré síly učitelské, konají až dosud záchrannou práci druhu nejlepšího. A mimo to ze školky svobodomyšlných přichází i žactvo do školy tělocvičné, sokolské. Náš vzácný host pověděl nám dále i mnohé o českých věcech a velikých lidech našich a hlavně i o Macharovi, o českém člověku a básníku, jehož budeme mít to potěšení uvítati i v Americe. Machar hellenský jest člověk. přítel výchovy tělesné i mysle, jemný v účinné jeho práci a tvorbě básnické nejde o krásná slova, ale vždy o věc, zásadu a podstatu života! Sokolstvo má rád a třeba nežil doma, pohlíží na poměry v Čechách z té chladné Vídně tím určitěji a vážněji . . .

V jistém listě českém čteme: "Sbírky na Balkánský Červený Kříž citelně poškodily české obranné jednoty a Matici Školskou. Všechny tyto jednoty vznášejí prosbu k veřejnosti, aby prozatím zastaveny byly sbírky tyto a pamatovalo se zase na to, že jest třeba peněz také doma. Výzva tato platí též pro českou Ameriku." — Necheeme tímto připomenutím snad zrazovati od sbírek ve prospěch bojujících Slovanů balkánských — chceme jen připomenouti, bychom nezapomínali též na povinnosti vůči důležitým institucím národním, které dnes tím naléhavěji volají o pomoc. Jsou četné ústavy do-

bročinné, ústavy chránící českou mládež před odnárodněním, ústavy, které ulevují bídě českého lidu v krajích poněmčených — a na tyto, zdá se, že v nynější pohnuté době jest zapomínáno — v době, kdy nejvíce pomoci potřebují.

Až budete čísti tyto řádky, budeme téměř již po nejpilnější práci sokolské na kursu Župy Jižní v městě Ennis, Texas, a to v Sokolně tamní jednoty. Rozvrh učební vypracovali jsme tak, že rozhodně nezůstane bez vlivu na posluchače veškeré a při jejich osvědčené pilnosti, nadšení a dobrovolné kázni dají se očekávat i výsledky. Podjali jsme se s br. Fr. Jiráskem tohoto úkolu svědomitě a s vůlí nejlepší. Br. Jirásek přednáší o české tělocvičné soustavě, dále ženský tělocvik, kroky, tance, dětský tělocvik a vše, co třeba po stránce technické i dokládá ovšem i prakticky, jakž cvičitel znáti má, kdežto nám přidělen úkol vyučování tělovědy, fyziologie, účinku tělocviku na tkáň lidskou, zdravotvědy a prvé pomoci při úrazech a p. Jestli snaha naše dojde pochopení — a my jsme si toho jako Sokolové jisti zcela — zaneseme do toho Texasu a na ten Jih náš trochu nadšení sokolského a povzbuzení ku práci nové a k novým metám.

Dr. Pavel Blaho, vynikající Slovák a pracovník, vlastenec upřímný a přednášeč prvního rázu jest hostem slovenské Ameriky a také naši, hlavně Sokolové, kde mohli nedali si ujíti příležitosti, aby tohoto vynikajícího Slováka a přítele Čechů vyslechli, tak bylo v New Yorku, Pittsburgu, Detroit, Chicagu, Streator, Clevelandu a jinde a jinde. V Chicagu v Plzeňském Sokole byl Dr. Blaho hostem Česko Americké Tiskové Kanceláře. Slováci se radují z této vzácné návštěvy ze staré vlasti a čerpají z úst svého člověka poučení i povzbuzení. A vidíte, byli to právě slovenští Sokolové, již připadli na myšlenku pozvati si sem přednášeče a vlastence, Slováka a to přímo z pod Tater. Nám připadá někdy ta práce Sokolstva veškerého jako sněhová koule, pomalu jde ku předu, pomalu se točí, ale vždy více a více na objemu ji přibývá, bílého, čistého sněhu víc a více nabírajíc. Pak hodně ztuhne a také hodně vydrží všelikých těch změn i různých povětrností, ba vydrží, když k nejvyšším se dostala metám, jako ten zledovatělý sníh kdes v horách Colorada a p. Nastane-li stanutí, snadno se rozplývá v nivec, po práci je veta. Bratři Slováci, jakoby znali z domova, činí se a tuží se.

K LETOŠNÍMU SJEZDU.

I.

S novým rokem octli jsme se v období předsjezdovém a chceme-li, aby letošní sjezd nebyl jen pouhou obvyklou formalitou, jest na nás, abychom starali se již nyní o takové změny našich stanov, které by vlily do celého tělesa trochu nového života — abychom starali se již nyní o to, by usnesení sjezdová nevyjímala se pěkně jen na papíře, ale aby provádění usnesení těch znamenalo nový krok ku pře-

du za cílem vytknutým — k té metě nejvyšší, o jaké až posud jsme při každé příležitosti jen s nadšením řečnili neb psali.

Hlavní práce v každém sjezdu vložena jest vždy na bedra výboru pro tělocvik — neboť všichni zastupci vždy uznávají, že pokrok na poli výchovy tělesné bude znamenati vzpružení činnosti ostatní. Chceme-li lid mladý vychovávat, musíme ten lid dříve získati a jej si udržeti. A proto ve "výboru pro tělocvik" jednání opět otáčí se hlavně kol závodů, kterými snažíme se činnost v tělocvičnách udržovati. At' již jsme přívrženci tělocviku závodivého anebo ne, — tolik musíme doznati, že závody jsou jakousi vzpruhou činnosti v našich tělocvičnách, že vábí mládež do našich řad a upravití závody tak, aby všechny živly uspokojovaly, bude první a hlavní povinností sjezdu letošního.

Že americký dorost vychovaný v ovzduší sportu, v ovzduší cvičení lidových, k cvičení na náradí nelze, o tom dnes nebude mezi námi snad žádného sporu. Uznávají to Němci — pocít'ujeme to my. — Jest to skutečnost nad kterou nesmíme oči zavírat. Jest to skutečnost, s kterou musíme chtěj nechtěj počítati a které musíme čeliti. Bezmocným nářkem, planým theorizováním, nadšeným deklamováním na věci ničeho nezměníme — máváním národními vlajkami hroící nebezpečí úplného poklesnutí neodvrátíme. My musíme — at' už je nám to milé nebo není — mladému lidu vyjítí v ústřety. Jiné poměry, jiné ovzduší vychovává nám jiný lid — lid zcela jiných povah, jiných náklonností, nežli jaké charakterisují lid evropský. V Americe se rychle praenuje, rychle jí, rychle žije, rychle bohatne a rychle chudne — a athletice nakloněná mládež chce rychle účastniti se závodů a rychle vítěziti. Vidí-li, že musí několik roků pilně na náradí cvičiti, než-li bude s to závodů se účastniti, odvrátí se od nás a jde tam, kde za jedinou sezonu stávají se z mladíků závodníci.

Namítne snad někdo, že i v našich tělocvičnách tak zvané cviky athletické jsou pěstovány, že tam může mládež česko-americká naléztí dosti uspokojení — ale to nestačí. Proč pořádáme závody? Aby mládeži byly vzpruhou k vytrvalejší činnosti — abychom vyhověli po závodivosti bažícímu mladistvému duchu, abychom do jisté míry vyhověli její marnivosti, její ctižádosti. A tu, nevyhovíme-li touze toho živlu, který k cvičení náradí ovému nemůže přilnouti, jest přirozené, že ten živel od sebe odpuzujeme. Zde opět může se namítnouti, že i v našich závodech závodí se v cvicích athletických. Ano — ale předně závody ty až posud byly druhu velice podřízeného a za druhé účastenství při nich podmiňovalo vždy jen vyšší stupeň vyspělosti na náradí.

A tu předkládáme členstvu N. J. S. k posouzení opět návrh, který podali jsme sjezdu minulému, a sice: aby závody naše byly rozděleny na a) závody na náradí a b) závody athletické, neb mohli bychom lépe říkati "závody v cvicích lidových."

Předstupujeme s návrhem tímto před členstvo, přes to, že návrh ten byl minulým sjezdem zavržen, poněvač pevně věříme, že rozdělení závodů ukázalo

by se prospěšným a pokud chováme víru v jistou věc, pak od ní neustoupíme tak snadno. Teprv kdyby se neosvědčila, kdyby očekávání naše se nesplnilo, kdybychom po řádné zkoušce se přesvědčili, že změna ta nepřinesla nám žádané zlepšení — teprv tehdy přiznáme, že jsme se mylili, aniž bychom k tomu byli vyzváni.

Navrhujem tedy, aby první den závodů věnován byl závodům na nářadí pouze a sice na hrazdě, bradlech, koni na šíř i dél a kde je to možno i na kruzích. Druhý den at' věnován jest závodům v evičeních lidových pouze.

Jakých výhod očekáváme na závodističích? Předně, že závody budou zjednodušeny a značně zkráceny. Známkování a čítání bodů bude zjednodušeno tak, že výsledek může býti ohlášen ještě v týž den. Již to bylo by velikou vymožeností. Hlavní prospěch z tohoto rozdělení ale vidíme v tom, že americké mládeži, která ráda své schopnosti uplatňuje v době co nejkratší a kterou odstrašujeme hlavně tím, že jen po několikaletém evičení na nářadí může se závodů účastniti, že této mládeži otevřeli bychom pole, kde by vyhověti mohla své náklonnosti, své touze po závodivosti.

Abychom toho docílili, musili bychom míti přeborníky dvojího druhu a sice přeborníky závodů a) a přeborníky závodů b).

A tu opět slyšíme námitku, že tím by se mládež vzdalovala evičení na nářadí a my že bychom tak nepřímo podporovali jednostrannost.

A na tuto námitku odpovídáme: Každý závodník, který chtěl by se účastniti závodů a), musil by účastniti se též závodů b) a naopak, kdo chtěl by se pokoušeti o palmy vítězné v evičeních lidových, musil by též účastniti se závodů v evičení na nářadí. Nezáleží na tom, zda-li v tom neb onom druhu závodů byl by posledním. — Kdo má spůsobilost k evikům atletickým, musil by evičiti i na nářadí, kdyby chtěl závodů se účastniti, a kdo vyniká na nářadí, musil by opět účastniti se závodů b) třeba že by jen s nechutí eviky ty pěstoval. — Jak tedy možno muviti zde o jednostrannosti? Naopak, my vidíme v té změně podporování všestrannosti, neboť pak by zmizely z našich závodističích takové zjevy, kde borec, budící úžas krásným, uhlazeným evičením na nářadí, vyvolává jen smích svým těžkopádným během, svými neobratnými skoky.

Závody nářadové při dobrém uspořádání nevyžadovaly by ani celého dne a veškeré body mohly by v týž večer býti sečteny. Závody atletické byly by ještě kratší a sčítání bodů bylo by tak jednoduché, že výsledek mohl by býti znám, než-li by se borci v šatnách převlékli. Kdybychom na př. při každém jednotlivém závodě jmenovali deset přeborníků, tu ten, který docílil nejlepšího výsledku v tom neb onom závodě, obdrží 10 bodů, druhý 9, třetí 8 atd. až desátý obdrží jeden bod. Veškeré takto získané body se pak sečtou a tu opět měli bychom deset přeborníků hlavních, neboť který by ve všech závodech získal nejvyšší počet všech bodů, byl by prvním přeborníkem v evičeních lidových. Tím odpadlo by zbytečné počítání, že za takový a takový

skok počítá se tolik a tolik — za každý další palec tolik a tolik. To jest zbytečné mňhání časem. Kdo skočí do dálky 22 stopy, jest prvním a obdrží 10 bodů, kdo skočí 21 stop, jest druhým a obdrží 9 bodů, a tak známkujeme, až poslední (desátý) obdrží 1 bod. Nemůžeme si představití nic jednoduššího a divíme se, že naše těleso v této ve všem tak praktické zemi až podnes řídí své závody tak primitivním způsobem, že podnes dává soudcům a sčítatelům tolik zbytečné práce!

V Čechách toto námi navrhované rozdělení již zavedli, ač při závodě na nářadí jest tam povinným ještě skok a vrh. Toto ale u nás bylo by zbytečným, poněvač každý borec náš byl by nucen v evičeních lidových závoditi, kdežto v Čechách toho pravidla nestává, a proto tam skok a vrh připojen jest k závodům nářadovým k vůli všestrannosti.

Dnes mladík, který jeví spůsobilost a náklonnost jen pro eviky atletické, nevidí žádné možnosti svoji schopnost, svoji obratnost mezi námi uplatniti. Může sice vyniknouti, cenu dobýti v jednotlivém závodě, ale on cítí, že na hlavní přebornictví vždy naději mají jen specialisti nářad'oví a nevidí-li možnost, s těmi někdy závoditi se zdarem, hledá si pole závodní jinde — mezi cizinci.

Závody naše i jinak by velice získaly. Naznačíme jen tak povrchně, že den závodů a) mohl by zakončen býti hlavní zkouškou na evičení prostná; den závodů b) též skončiti by mohl zkouškou na druhá evičení prostná, složená z prvků evičení atletických. Třetí den, věnovaný prostným a evičením ukázkovým, mohla by prostná a) provedena býti s prostnými b) společně. Přeborníci nářad'oví seřadění v proudy, ve svém evičebním obleku, evičiti by mohli prostná a) a bílé odění přeborníci závodů lidových, seřadění v proudy mezi evičenci nářad'ovými, prováděti by opět eviky svoje. Že by na toto společné vystoupení musil brán býti zřetel již při sestavování prostných, jest na bíledni. A představme si ten pěkný obraz, kdyby všichni borci nářad'oví, oblečení v předepsaném evičebním obleku, seřadění byli společně v proudy — a mezi těmi kdyby prováděti opět svoje prostná proudy boreů závodů a), kdyby evičení sestavena byla tak, aby proudy závodů a) prováděly eviky na místě, proudy boreů závodů b) eviky z místa a naopak — neb boreci závodů a) eviky v ruchu volném — boreci závodů b) opět v ruchu rychlém atd. atd. — neposkytovala by evičení ta krásný pohled? Neučinili bychom tím značnou odchylku od šablonovitých vystoupení veřejných, které budí na diváky dojmem stejnosti?

Bratří evičitelé neb náčelníci namítnou, že bylo by obtížno nacvičiti dvoje prostná pro závody, ale bratří — jen pěstujte prostná pravidelně v evičebních hodinách — dbejte na jich vzorné provádění — a uvidíte, s jakou lehkostí pak nacvičíte prostná pro veřejné vystoupení. A konečně: vždyť není třeba sestavovati eviky obtížné — jednoduchá, vzorně provedená prostná vždy lépe se vyjímají budou, a budou lidem přijata vděčněji, než-li evičení pracně sestavená a nedbale provedená.

Kdyby zástupci sjezdoví většinou rozhodli se pro toto navrhované rozdělení, pak žádali bychom ještě, aby nepokoušeli se již ve sjezdu pro tyto závody tvořit pravidla. Nevíme dnes, kolik našich zkušených odborníků v sjezdu zasedati bude — ale kdyby i ve "výboru pro tělocvik" zasedali bratři nejschopnější, nemohou v krátké době všechno promyslet a sestavit pravidla tak, aby na vše možné bylo pamatováno. Rozhodne-li sjezd pro rozdělení závodů, pak at' vypracování řádu závodního svěřeno jest zvláště jmenovanému technickému výboru a ten at' na řádu pracuje delší dobu. Výbor ten mohl by jmenovati Výk. Výbor.

Na konec projevujeme přání, aby bratři, kteří s návrhem na tomto místě podaným nesouhlasí, projeví své námítky též veřejně, tak aby důležité otázky mohly býti důkladně a všestranně projednány, nežli den sjezdu se dostaví.

V budoucím čísle promluvíme o důležité otázce — o výchově cvičitelů.

č.

ZDRAVOTNICTVÍ V SOKOLE.

Máme to zadostinčinění, že náleželi jsme v Sokolstvu k těm, již důležitost zdravotnictví chápali, ano od roku 1904 nebylo ani jediného čísla listu našeho, aby článek zdravotní a různé pokyny, úvahy redakční a jiné vztahující se k tomuto důležitému předmětu jsme nepřinášeli na poučení čtenářstva a šiků našich zvláště. Práce ta děla se soustavně, ač od roku 1896 přispívali jsme i do tisku veřejného ob čas, jen aby znalost o tělu našem, zachování si zdraví a předejití různým chorobám a nemocem co nejdále pronikla i čelilo se tak zvanému "poučení" všelikých humbukářských pavouků insertních a jiných vyrabitelů všeléčivých meducín, jakž žel český tisk dnes ještě za tolik a tolik dolarů přijímá, nehledě na jakost takové a podobné oznámky. Teprve v poslední době zakročily vládní úřady a lečjaký ten "doklad", že ta či ona medicína pomohla, musí býti označen jako oznámka a různá "dikůvzdání", že tomu či onomu starci výtečně pomohl "Ženský Regulator" českého mastičkáře více se v tisku objevovati nebudou na vědomé oklamání lidu! A jestli, tož jsou tu již cesty, aby se tak na dlouho nedělo. A zdaliž nebylo právě Sokolstva povinností, aby o ozdravení lidu svého a poučení jeho pečovalo? Zdaliž neměl býti právě jeho list, jenž by stál na stráž, jenž by nelekal se pověditi pravdy, stoje hlavně na stanovisku zakladatele Sokolstva, jenž prál mezi jiným: — "před jinými povolání jsme zachovati národ svůj při té iarosti všestranné, která nedá národům odumřít, při té síle stálé a svěží, při té zdravoti tělesné, duševní a mravní, která nížádné zkáze vzniknouti nedá...."

Při té zdravoti tělesné, duševní a mravní!

Tak kázal nám Tyrš a jestli dnes ještě někde nějaký ten také Sokol snahy naše neuzná, aneb spolu s nepřáteli našimi bagatelizovati se opovažuje, co nám na tom. Vykonali jsme hodný kousek práce za tu řadu let i v tomto směru a jsme rádi, že tato práce v cíli i prostředcích se shodovala se vším tím, co pod-

niká Sokolstvo naše ve vlasti a oč usilují v novější době sociologové, národohospodáři, vychovatelé a hygienikové: **Zastaviti úpadek lidského plemene a zachrániti jeho budoucnost.**

Úpadek lidského plemene byl by zajisté i v tom, když dovolili bychom i na dále jedince i celou společnost lidskou **otravovati**, když dovolili bychom zejména v organisaci, která utužení člověka má ve štítu svém a poučení jeho v každém ohledu. A kde může takovéto poučení, jestli se jedná o tělo a jeho zdraví podati, nežli právě lékař. Nevysmáli by jste se ševci, kdyby začal "fušovati" do krejčoviny a naopak? Nezdálo by se vám podezřelým, kdyby praobyčejný "kufrář", aneb pranevzdělaný drzec nějaký oznamoval, že vydal ku poučení vašemu "Domáciho lékaře"? Nebudete se ihned tázati jak to možné a kde "kufrář" sehnal a správně uvažovati může i sledovati přirozené a chorobné stavy lidského těla. Kde takový člověk může dávat pokyny a rady kalendářní i jiné v novinách našich a placených oznámkách? Nemocnému může jen **sloužiti** tu poctivý a dobrý lékař, on jistě snáze nalezne cesty a prostředky obranné, dovede poraditi na základě zkušeností svých a vědomostí nashádaných, jakož i nejnovějších objevů v lékařství a ranhojičství, jež dnes v mnohém přímo divy konají.

Žel dlouho trvalo, nežli úřady a státní rady vládní i jiné společnosti dobročinné povšimly si toho tak zvaného "poučování" lidu všelikými šarlatány i vzpomněly si, žeť třeba s porozuměním, jako činily filosofie a vychovatelství, postoupiti na záchranu lidu a podávati mu vedle toho pravého poučení i náležitou ochranu a utužení. Seznalo se, že moderní doba vyžaduje soustavného těla pohybování, aby vyrovnaly se různé nedostatky práce a činnosti jednostranné, čili že vedle výchovy mysle musí tu být nevyhnutelně i řádná výchova těla!

A tu dobře vystihl br. Dr. Jan Masák v článku svém "Lékaři a zdravotnictví v Sokolstvu", jenž napsal mimo jiné: "Vychovatelství i filosofie vykonaly svůj úkol, daly tělesné výchově myšlenkový základ, základ tak pevný, že nie již nemůže její postup a rozvoj ohroziti. Jen prostředky její mohou býti pozmeněny. A tyto změny vnikají do ní především vlivem názorů lékařských. Jest to pochopitelné i přirozené. Bezprostřední a nejzřejmější účinek tělocviku na člověka jest **ZDRAVOTNÍ**; působit' at' v těle zdravém, at' chorém na poměry anatomické a pochody fyziologické. V chorém aneb nemocí zeslabeném těle může rušiti, aneb odstraniti účinky a následky choroby — tu pak má význam léčební; naopak v těle jinak zdravém může síly zveličovati a rozvíjeti a tu má význam zdravotnický. S hlediska lékařského jest tento jeho význam nejcenější, neboť odpovídá dnešnímu mínění, že prvním a nejdůležitějším cílem vědy lékařské má býti ochrana před vznikem choroby; a jedním z nejlepších prostředků k tomu jest tělesná výchova."

Uvádíme jedině z toho ohledu, že shoduje se zcela s tím, co psávali jsme před lety na těchto místech. ba i tehdy kdy ještě jsme ani v poradatelstvu nebyli. Shoduje se zejména i s tím co napsali jsme v

našem Památníku "Cvičení tělesná a vliv jejích na vývin člověka", již tehdy pochopujíc zeela co uvedl nám ve svých "Základech tělocviku" Dr. M. Tyrš, pravě:

"... k stanovíšti ze všech nejvyššímu a ostatní v sobě zahrnujícímu, jimž je dietetická a pedagogická důležitost tělesných cvičení, působení jejích ve ZDRAVÍ, ve krásný a souměrný vývoj těla lidského a ve vychování povah mužných, vytrvalých, neoblomných — vyspěl toliko skrovný počet národů..."

Musí vás potěšiti, když seznáte, že jste šli stezkou pravou, že na vzdor mnohým chybám a nedostatkům jinde dostává se myšlenkám velkého našeho bohatýra doma více pochopení i v kruzích vědeckých a odborných, lékařských, čili že to jeho Sokolství více se chápe, dále proniká a poznenáhlu i na základy vědecké se upevňuje! Dnes již články o tělocviku, články o Sokolství a články o výchově mládeže nesou se trochu jiným směrem, neboť vedle vzdělání ducha i vzdělání těla poznává se, že třeba, má-li boj proti příčinám nemoci státi se heslem vědy lékařské. Víme, že tkáň utužená spíše jakýkoli náraz vydrží a nákaza, že tak snadno nevniká do buněk dostatečně dobrou krví zásobených, do ústrojí otužených a části těla náležitě a soustavně péstěných. Zkušenost v tělocvičnách nás mnohemu naučila, mnozí lékaři prošeďše sami školou sokolskou chápali se studie, aby odkryli nejen přednosti, ale i vady dosavadních soustav tělocvičných i poznali záhy, že evikem na vlastní prospěch evičence měnila se přímo souměrnost těla, fysiognomie, že oko jeho jeví jaré nadšení bylo bystřejším a síla pozorovatelská se zvětšovala a stupňovala od roku k roku, podoba a rozměry některých ústrojí se rovněž měnily, co zatím jejich výkonnost byla zvýšená a vzdornost celého těla proti vlivům škodlivým patrná, vedle přímo nápadné hbitosti a pohotovosti jak v nervech tak i mozku a ovšem ve svalu i jednotlivých skupinách jeho. A v tom ohledu nejsme sami, již takto jsme poznali a poznané snažili se zdělit se svým čtenářem, ale již celá řada jest odborníků, lékařů, vychovatelů a učitelů tělocviku i evičitelů a evičitelek, kteří všichni dnes již odložili by odborný svůj list s politováním, kdyby nenašli tu něco z těloznalství, fysiologie a hygieny ve spojení s tělocvičnou výchovou, třeba všichni jsme věděli, že ani toto dílo lidské nedosáhlo ještě svého vrcholu a vývoj tělesné výchovy, že není ukončen, že tvůrčí jeho síle dnes ještě schází hodně na kontrole vědecké. Ale pracuje se, a protože se pilně postupuje dojde i na vybudování přesných pravidel, jež odhalí nám pak ono biologické tajemství, jež činí z člověka soustavně a účelně evičícího muže zdravého a silného, jenž jest nejen blíže svému štěstí, ale který jest i platnou jednotkou v tom řetězu občanstva celého národa a celé společnosti lidské.

Jen ten jest člověkem bohatým, v němž a skrze něhož lid a národ jest bohat. R. W. Emerson.

MĚŘENÍ A VÁŽENÍ.

Měření a vážení v tělesné výchově může býti dvojího druhu. Může býti pouhou formalitou, neškodnou zábavou, zbytečným mařením času — a může bít nám nápomocno k vědeckému sledování výsledků naší práce. Měření a vážení může býti spoustou nahromaděných číslic, jichž si nikdo nepovšíme, u nichž se nikdo nepozastaví — a může též i laiky sledováno býti s nemalým zájmem — ano může poutati větší pozornost, nežli poutá tělocvičné umění, jimž až posud jsme byli výsledky výchovy tělesné před veřejností zdůrazňovali. Ano neobáváme se prohlásiti, že způsob měření a vážení, jaké českému Sokolstvu navrhujeme, měl by na získání všech vrstev lidu více vlivu, nežli dobytá vítězství, nežli bravurní, úžas budící vyspělost jednotlivců na nářadí. Pouze jednotlivci zatouží po tom, vynikati výevikem na nářadí — jen jednotlivci hledají ukončení své touhy v dobývání vítězství na závodistiích — ale krásným, dokonalým vývinem těla, zdravým organismem honositi by se chtěl každý — at' mladý neb starý, at' žena neb muž. A jakmile veřejnost přesvědčíme, že v našich ústavech toho lze dosíci, jakmile číslicemi přesvědčíme lid o účincích, jaké tělesná výchova na vývin těla má, teprv heslo: "Co Čech, to Sokol!" bude se blížit k svému uskutečnění — dříve nikoliv. Velké massy lidu budou se vyspělosti na nářadí obdivovati, ale touhu, spěti k nám, v nich nevzbudíme.

Navrhovali jsme kdysi na tomto místě, aby při našich závodech odměňována byla též krása těla. Návrh náš nenalezl pochopení — a přec krásný vývin těla jest důležitějším úkolem výchovy tělesné, nežli vreholové tělocvičné umění, kterým často tělo spíše zmrzačíme, kterým organismus nepřírozně namáháme, že nejednou vyspělý borec v nejbujnějším květu mládí zklácen byl v předčasný hrob. To, co jest hlavním účelem, cílem výchovy tělesné, to zanedbáváme — ale to, co má býti pouhým prostředkem k dosažení cíle, to odměňujeme — stavíce tak pouhý prostředek na místo cíle hlavního. Ký div, že tuží se stále jen nepatrný zlomek lidu — a že právě inteligence, která o té naší práci dovede uvažovati a porovnávat slova s našimi skutky, našich ústavů až posud tak se vzdaluje.

V četných ústavech amerických jest zavedeno měření i vážení, ale jest ponejvíce takového druhu, o jakém zmínili jsme se shora, že na veřejnost nemá žádného vlivu. Učitel tělocviku evičence změří, zváží, zkoumá výkonnost plic, sílu srdce — zaneše vše do knihy — a to jest vše. Kdy dozví se veřejnost o tom, jaký je rozdíl v míře a váze evičence po jednom roce? Jaký význam může míti udání míry i váhy dospělého evičence, když nevíme, jaká byla jeho míra a váha, nežli tělocvik pěstovati počal? Ale zde přece má to měření jakýsi význam — jeli-kož svědomitý učitel aspoň dle záznamů svých může řídit výchovu evičenců dle jich tělesných nedostatků a dávat jim mimo evičební hodinu lokální evičení, kterými nejzanedbanější části těla mohou pozvolna býti síleny, vyvíjeny. U nás však až po-

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO., 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Official Paper of the United Bohemian Gymnastic Associations.

Vychází 15. každého měsíce v Chicago, Illinois.

Podatelé:

Editors:

DR. J. RUDIŠ-JIČÍNSKÝ, CEDAR RAPIDS, IOWA.
JOSEF ČERMÁK, 1641 Millard Avenue, CHICAGO, ILL.
Tel. Lawndale 1974.

Všecky dopisy a práce pro "Sokola Amerického" buďtež zasílány hlavněmu podatelci za list zodpovědnému:

Dr. J. RUDIŠ-JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Ia.

SUBSCRIPTION - - - - - 75c per year
Předplatné 75 centů ročně - - - - - Do Cech \$1.00

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázkou, sdělí tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednatele V. V. Předplatné, jakož odevzdání do listu příjímá jednatele Výkonného Výboru N. J. S., aneb ustanovení jednatele sdělí.

JAN ČERNÝ, 431 E. 71st St. New York City, jednatele Výkonného Výboru.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí býti v rukou hlavního podatele do 1. dne měsíce, v němž mají býti uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají déle nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se bratr sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku které jednotě náleží. Nové, odstoupilé členy oznamuje tajemník aneb účetní jednot výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

Národní Tiskárna, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

31

sud nebylo měření téměř žádného a vývin a sílení slabých, tělesnými nedostatky postižených, vývin a sílení těch, kteří tělocviku nejvíce potřebují, ano často jdou k nám zdraví, sílu a vývin hledat na radu lékaře, to vše ponecháno jest posud jen pouhé náhodě.

"Anthropometrické tabulky ideálního vývinu" daly by u nás tělesné výchově záhy jiný, a jak za to máme, ten pravý směr. Ale tabulku takovou musili by sestaviti v Čechách, kde mají schopné síly k tomu, aby dovedly stanoviti, jaký by měl býti dokonalý vývin člověka různého stáří nebo pohlaví. Na tabulkách takových pracovati by musili sochaři, po případě i malíři, lékaři a odborníci tělocviční. Takových sil v Americe v řadách sokolských nemáme. Vzáti za měřítko ideálního vývinu člověka amerického, nevyhovovalo by pojmu o ideálním vývoji u člověka českého. Charakteristika rasy musila by zde vzata býti v úvahu. Dlouhý, štíhlý typický Američan nepřiblížil by se nikdy vývojem k složitějšímu, menšímu Čechovi neb Němci. Tabulka musila by býti sestavena velice pečlivě se zvláštním ohledem na hlavní rysy přirozeného vývoje průměrného českého člověka. A takové měřítko mohou vypracovati jen v Čechách. Nelze též hledati vzory na starých sochách řeckých gymnastů. Tabulky, aby vyhověly naší potřebě, sestaveny musily by býti s ohledem na to, k jakému ideálnímu stupni vývoje dospěti může moderní, v nynějších poměrech žijící muž neb žena.

Podáváme zde jen jakýsi zběžně načrtnutý nárys, jak si tabulku takovou představujeme — její doplnění ponecháváme těm odborníkům, kteří by pro Sokolstvo tabulku podobnou vypracovati chtěli

	16-letý	18-letý	20-letý	22-letý	25-letý	30-letý
Váha						
Výška						
Výška trupu						
Šířka ramen						
Šířka v bocích						
Hloubka prsou						
Objem hrsla						
Objem prsou						
Objem pasu						
Objem prsou při vdechu						
Objem paže (záloktí)						
Předloktí						
Objem paže skrčené (záloktí)						
Tatáž míra paže levé						
Objem stehna						
Objem lýtky						
Stav srdce						
Stav a výkonnost plíce						

Jméno evičiti začal

První měř. a váž. .. 19.. Druhé měř. a váž. .. 19..

Třetí měř. a váž. .. 19.. Čtvrté měř. a váž. .. 19..

Kdyby vydána byla evičební tabulka jen jedna, mohlo by ještě připojeno býti: První výsledek vážení a měření naznačeno tužkou černou, druhé tužkou modrou, třetí červenou, čtvrté zelenou. Rubriky označené stářím, vyplněny byly by asi následovně: V první rubrice by udáno bylo, mnoho-li asi vážit by měl ideálně vyvinutý chlapec 16letý, jaké výšky by měl býti, mnoho-li měřiti a tak dále — jak by si totiž znalci ideálně vyvinutého chlapce představovali. Zajímavé bylo by pak porovnat, až by chlapec, naši tělocvičnou školu od útlého mládí navštěvující, vstoupil v řady dorostenců, a zaznamenati, jak blízko jako 16letý k dokonalému vývoji naším působením se přiblížil. V rubrice druhé určili by váhu a míru pro mladíka 18letého, pak 20letého, atd. a mohlo by se pokračovati až do věku pozdního — neb my podáváme zde jen pouhý náčrtek. Rubriky tyto tedy ukazovaly by nám dokonalý vývin člověka určitého stáří.

Dejme tomu, že by do naší tělocvičny vstoupil mladík 20letý. Obdrží tabulku a na té naznačeno bude, jak dalek je od pravidelného vývinu. Váží-li tolik, mnoho-li jest v rubrice pro 20leté udáno, počíná ukazující čára u té číslice. Ale on měří kol prsou jako silný hoch 16letý — a tu čára vede od rubriky 20letého k míře prsou v rubrice pro 16leté. Zde již jeví se značná odehylna. Naš 20letý junák ale rád dobře žil, rád pil a hodně pil a co schází na míře prsou, nahraňuje znamenitě mírou kolem pasu — a tu čára od prsou v rubrice 16letého vedena jest třeba k míře pasu v rubrice 30letého — nebo až 35—40letého. A není vyloučena možnost, že čára vedená k míře pasu, ani by se na tabulce nezastavila! Čím více se uchyluje od číslice ve své

rubrice, tím vzdálenější jest ideálního vývinu, a naopak — čím blíže čára pohybuje se blíže jeho rubriky, tím bližší byl by on tělesné dokonalosti. Cvičenec obdrží tabulku, na níž sem a tam bloudící, jeho rubrice stále se vyhybající čára připomíná mu jeho tělesné vady — on si ji uschová a počne pilně evičiti. Za půl roku obdrží tabulku novou (nebo může se použítí stará a naznačiti nynější jeho vývin opět modrou tužkou) a hle! čára se nyní blíží k jeho rubrice, stále se zúžuje — již nebloudí sem a tam po tabulce — a cvičenec má radost, že, třeba za ten půl roku nenaučil se veletoci, třeba nemůže ještě dobývatí vítězné palmy na závodisti — ale získal na svém vývinu a to bude mítí pro něho větší cenu, nežli všechna ta pomíjející sláva, dobytá na závodisti, kterou často dobývá borec za cenu svého zdraví. A nejsme asi daleko pravdy, řekneme-li, že každý snažil by se o to, aby jen budoucí třetí zkouška již přiblížila ho nejvíce k jeho rubrice — a jak št'astným byl by cvičenec, jak pyšným by mohl býti evičitel, který by si vychoval borece, jenž vedl by čáru ve své rubrice přímo dolů, neuchýliv se ani od jediné číslice ze všech v jeho rubrice uvedených! I stav srdce a plic musil by býti lékařsky prozkoumán — neboť co platná byla by dokonalost zevní, kdybychom zanedbali neb nepřírozenou námahou oslabili orgány tak důležité?

Slyšíme námitky, že takových výsledků docíliti lze jen lokálními cviky, individualizováním. Ano — pokud jednalo by se o přesně dokonalý vývin — ale řekli jsme již na počátku, že při sestavování tabulek musel by vzat býti ohled na to, co jest za panujících poměrů možné a co není. Ostatně ale zkušený evičitel častými pokyny mohl by cvičence upozorniti, jaké cviky jsou prospěšny k sesílení zanedbaných částí těla, jakých cviků měl by se vystříhati. Často pokyn, co cvičenec dělati by neměl, prospěje více, nežli pokyn, co dělati by měl. Je-li hrud' plochá, vpadlá, bude ho varovati jistě před cviky v kliku na bradlech a doporučí mu cviky, jimiž sílí a vyvíjí se svalstvo zad, které udržují trup vzpřímený a doporučí mu hluboké dýchání na zdravém vzduchu. Mohl by doporučiti i některá cvičení domácí. V evičitelské škole mohla by dána býti posluchačům celá řada pokynů, jaké cviky v jistých případech doporučiti a před jakými varovati. Kdybychom i z různých příčin nechtěli veřejně vystavovati neb uveřejňovati tabulky jednotlivé (na př. údaje týkající se tělesného vývoje žen), dala by se z nich sestaviti velice zajímavá zpráva, jakých průměrných výsledků v našich ústavech docíleno bylo v Jednotě — Župě — celé Obci, aniž by třeba bylo jména udávati. A nemyslíte, bratří, že tabulky podobné, při každé příležitosti vystavované, přesvědčovaly by veřejnost pádněji o naší výchovné práci, nežli provádění těch nejobtížnějších sestav na nářadí — nežli taková vyspělost, kterou docíliti může jen několik vyvolených jednotlivců? Zde byla by otevřena cesta každému. Ukázali bychom lidu cíl, ku kterému se má bráti, ukázali bychom mu cestu, kterou voliti. Lid by seznal, že cíl ten jest dosažitelný pro každého, intelligence záhy by postřehla

důležitost naší práce a heslo: "Co Čech, to Sokol!", tak blížilo by se rychleji k svému splnění. Č.

ŽENSKÉ ODBORY A SBORY.

V Čechách již v samotných počátcích Sokolstva vzniká otázka ženského tělocviku a to podle učení Tyršova, který usiloval o utužení českého člověka vůbec a "povznesení tělesných i mravních sil veškerého lidu slovanského." Veškerého lidu zdůrazňujeme, protože tu již jeví se značná prozíravost a pokrokovost našeho zakladatele, jenž blahodárné vlivy výchovy tělesné nikterak neobmezoval jen na určitou část národa, tedy na příklad jen na muže. Sestra Šourková v článku svém "Historický vývin ženských odborů" praví mezi jiným: "Proto pečoval o založení spolku, kde by ženy české mohly pěstovati tělesná cvičení a již roku 1869 podařilo se mu založiti "Tělocvičný spolek paní a dívek v Praze", který jest tedy kolébkou ženského tělocviku v Čechách, kde poprvé věnována péče tělesnému výcviku žen. Sedm let po vzniku mateřské jednoty pražské, svolává Dr. Tyrš na den 23. července 1869 k úradě o založení tělocvičného spolku následující: Kat. Fuegnerovou, Žofii Podlipskou, Annu Srbovou, Terezii Nebeskou, Klementinu Hanušovou, Hořínkovou. Na poradě této usneseno založiti "Tělocvičný spolek paní a dívek pražských", který došel úředního schválení 29. září 1869. Zajisté, když se scházely zakladatelky spolku k prvé schůzi, samy asi stěží uvědomily si veliký význam tělesných cvičení žen a neměly ani potuchy, jakého rozmachu dosáhne ženský tělocvik v organisaci sokolské."

Byli jsme svědky tohoto obrovského rozmachu sokolské práce žen o posledním sletu všeslovanském na Letné, viděli jsme, jak žena dovede pracovati vedle muže. Sokolka vedle Sokola na přípravách sletových, v kanceláři sletové a ve všech jí příkazaných odborech a výborech i přesvědčili jsme se, co vůdčí jejich síly po stránce technické umí a pokud i na cvičišti muže dovedly předčítí ukázkami své vlastní tvorby a naprosto ladného provedení. A jako na Letné i u nás začasté se ukázalo, že žena dovede postupovati houževnatěji, pracovati pilněji a s porozuměním, ba v kázni dobrovolné, že předčí o našich veřejných vystoupeních, našich sletech a našich počinech mnohdy i muže. Totéž platí i o té drobotině naší ženského rodu z našich tělocvičných škol.

Politické poměry v Čechách byly toho druhu, že zakládati spolek s účelem tělocvičné práce žen v těch dobách prvotních nebylo zrovna slastí, za to ale bylo o to více předsudků, jako předsudek to byl, jenž o založení prvé jednoty sokolské v St. Louisu, Mo. v Americe, 14. února 1865. překážel i založení prvé tělocvičné školy, kde již Erbenem se činí zmínka, že by cvičiti měla mládež obého pohlaví. Vostrovský s ním souhlasí a také Kořínek má za to, že by prospělo. Na radu Procházkovu zatím obmezují se na cvičení "pánů kluků" a nežli se kdo naděje, prvá jednota zapadá, ačkoliv si nadšení Sokolci nářadí vlastní rukou zrobili. Pak na dlouho jest klid, na dlouho stanutí, poměry jsou přímo nesnesitelné, zá-

pas mezi Jihem a Severem se očekává a druhé pokusy vzkřísiti prvou jednotu sokolskou v Americe selhávají. Zášť, předsudek a pomluva vykonaly své dílo a jednota teprve až roku 1875 vehází jakž takž do pravidelných kolejí, znovu jsouc obnovena a hle, tu již 1876 povstává "Dámský Odbor Sokola Vlasta." V Praze se poštětilo r. 1874 uplatnit vyučování tělocviku na dívčí škole u Štěpána, čímž položen základ k výchově tělesné mladého dívčího pokolení a jako tam již poznenáhlu sokolská myšlenka razila si cestu i našla zvláštní náhodou prvé odezvy i v místě, kde prvý povstal Sokol, to jest v St. Louisu, Mo. Pak již následují města jako Chicago, New York, Cleveland, Milwaukee, Omaha, Baltimore, Cedar Rapids a jinde a jinde a za svěžejšího života národního počátkem let osmdesátých jevíly již skoro všude, kde Sokol byl i ženy čilý zájem na cvičeních tělesných. Z pouhých pracovníků spolkových staly se cvičenky tu i onde, mládež ženského pohlaví zvala se do cvičení a vzory byly nám tu, nač si toho zapírat ženské odbory Turnerů a některé jednoty americké, hlavně učitelské, jež výchově tělesné přály, usilující i o posilu a utužení ženy. V Praze při Sokole Vyšehradském utvořen roku 1891 kroužek žen, které počaly cvičiti, kdežto u nás již měli jsme leckde žactvo druhého pohlaví a odbory Sokola. Tam nebyly ženy tehdy z nedůvěry u věc vlastní přijaty jako odbor Sokola, kdežto u nás roku 1882 mnohý ten odbor již prospíval a nové se zakládaly, ba některé již samostatně postupovaly jako v New Yorku, Chicagu, St. Louisu, Milwaukee atd. U nás myšlenka ženského tělocviku začala se pak již ujímati, dochází ku pravidelnému cvičení v těch kterých jednotách a o veřejných tu a tam již vedle mládeže obého pohlaví vystupují i naše Sokolky, nějakou tou lehčí ukázkou na bradlech a hlavně cvičeními kůžely. Tam, kde se nazývaly "Dámským odborem", obyčejně té činnosti tělocvičné mnoho nebylo, za to více starosti o zaplacení dluhů jednoty, pořádání zábav a podobné. Tím však věci se rovněž prospívalo a v letech devadesátých již cvičí se podle vzorů mnohých ústavů a škol veřejných a naši cvičitelové osvojivše si znalost různých těch soustav německých i amerických a po pilném sledování všeho co nového v tomto oboru, jak v odborné literatuře, tak i na cvičišťích kolejí a universit, začali psáti do listu, překládali, upravovali látku cvičební, jakž nejlépe dovedli prozatím a výsledky se dostavily. Za nedlouho již jsme mohli podati ukázky ženského tělocviku amerického i našim v Čechách o pátém sletu a o sletu šestém práce naše, přičiněním našich lidí, našich sester, poskytla nejen vzor doma, ale i ukázky, jež zdůraznily vše, co jsme již před tím Čermákovou knihou "Tělocvik" na prospěch ženského tělocviku vynést se snažili. A jako při prvé návštěvě v Čechách v Českém Brodě hoši naši ukázali, co dovedeme tady za tou vodou na koni, tak při druhé návštěvě ukázali jsme Sokolům českým kůžele, pak již Sokolek našich Martynyho práci a o minulém sletu Čermákovy kroky, tance a cvičení, jež vyvreholily v pořádání zvláštních dvou kursů pro ženy české, cvičitelky.

Mezi tím co se pracovalo po technické stránce dojísta jen úspěšně a co zejména i o návštěvě poselstva České Obce Sokolské o sletu v Chicagu se dokumentovalo Hallerovou "Besedou", psali jsme v listě našem články a statě odborné i takové, jež by ruch tělocvičný žen vzpružiti mohly i starali jsme se hlavně o to, aby ženě u nás dostalo se rovnocennosti v každém ohledu, aby Sokolka i Sokol stejná měli práva a stejné povinnosti vůči veliké již organizaci N. J. S., jež v ústředí svém vždy se starala, aby ženskému tělocviku připisovala se zasloužená důležitost, aby předsudky se odstranily a konečně zavedl i cvičební kroj co možná nejpohodlnější a nejvhodnější. Na památném sjezdu v St. Louis, Mo., kde organizace naše prohlašuje se za svobodomyšlnou, přijímá se i usnesení o rovnocennosti ženy, Sokolky, tedy již roku 1904 jsme i v tom ohledu trochu dále, nežli naši doma. Žel však, že jednotlivých samostatných sborů tak málo se hlásí k N. J. S. zůstávající na mnoze odbory svých jednot. Výsledky mnohých veřejných připsati se musely skoro vždy z většiny na vrub práce a přičinění Sokolek, kdežto ozdobou sletů byly jejich ukázky, ač třeba i tu ještě jevil se nedostatek cvičebních pomůcek a cvičební osnovy ženského tělocviku vůbec. List náš podporován četnými přednáškami činovníků o ženském tělocviku, jejich pilnosti u vyhledávání cvičebního materialu, jakož i výsledky kursu národního a konečně i kursů župních, kamž i sestry se již dostavily, uveřejňoval mnohé práce, jež ku vlastní osnově co nejvíce se přiblížily a pak již došla také osnova česká se základy i pravidly, na nichž pracoval spolu se zkušenými zástupkyněmi ženských odborů i lékař odborník. U nás hodně jsme odkoukali od jiných v tom ohledu a také hodně naučili se cizí literatury vybírajíce vždy to, co se ženám našim, dívkám a cvičenkám nejlépe hodilo, vzhledem na vývin jejich, aniž bychom je zbavovali pelu ženskosti, pečující spíše, aby spolu s námi jako družky dobré vědomy si byly povinností národních i rodinných. Jen více mělo by býti odborů a ještě více samostatných sborů všude, kde jednoty naše jsou!

RODIČE A DĚTI.

Před nějakým časem přinesli jsme na tomto místě krátkou úvahu o poměru rodičů k dětem, v níž poukázali jsme na příčiny, kterými rodiče sami děti si odcizují. Poukázali jsme na to, jak otec často stěžuje si, že děti nemají k němu povinné úcty a sám zapomíná, že v tom právě dává dětem svým příklad — že sám nemá úcty k sobě — a kdo úcty sám k sobě nemá, nemůže očekávati ji od jiných — ba ani od vlastních dětí ne. Jsou rodičové, kteří činí domov dětem hotovým peklem, místem, kam dítě vstupuje jen s odporem — často s obavou — a přehází pak dítě z takového domova při první příležitosti, vedou rodiče náрек nad nevďekem, nad zkaženou moderní mládeží.

Dnes chceme poukázati opět na jiný způsob, jakým rodiče činí dětem svým život hotovou trýzní. Ubohé děti často trpí za hříchy otců — a právě pro-

to, že za hříchy otců trpí, snášeti musí od nich samých často hrubé výtky, ano i tresty.

Známo jest, že děti otců alkoholiků v duševních schopnostech zůstávají ve školách daleko za dětmi ostatními. Jest také truchlivým faktem, že často děti přinesou si na svět zděděné duševní neb tělesné choroby, které jim v studiích velice překážejí. A mnohý otec? Zpytuje při takovém truchlivém zjevu své svědomí? Nikoliv — ani na mysl mu nepřipadne, že sám duševní otupělost svého dítěte zavinil a nevynikal-li pak dítě ve studiích jako ostatní — jest týráno — jest mu vyhrožováno — jest před jinými snižováno.

Věnujte dětem svým trochu pozornosti — aspoň tolik, jakou věnují někteří oblíbeným domácím zvířatům — pečujte o jejich zdraví — zkoumejte je, jsou-li pro duševní práci působily — učíte jim domov příjemným, do něhož budou spěti s radostí, touhou — a nebudeme slyšeti o "nevěděku dětí" — nebudeme slyšeti o rozervaných domácnostech.

A při této příležitosti chceme dáti odpověď jednomu bratru Sokolu. Když jsme před časem o tomto předmětu se rozepsali, obdrželi jsme lístek, na němž mezi jiným stálo: "... Článek ten jest sice dobrý, ale spíše by se hodil do jiného listu. Takové věci se do sokolského listu nehodí..."

A v tom se s Tebou, milý bratře, velice rozežím. Účel listu našeho jest tentýž, jaký obraly si jednoty sokolské: tělesné i mravní povznášení lidu. Chceme, aby na zavolání "Sokole!" ozval se vždy dokonalý člověk! My chceme, aby každý Sokol byl řádným, užitečným členem společnosti lidské — aby byl dobrým synem — vzorným mužem — příkladným otcem! Nemůže-li činiti nároků na to — nemůže mítí žádných nároků na jméno Sokol! A kdo za to má, že výevik na nářadí pouze dělá Sokola, kdo za to má, že účelem jednot sokolských jest vychovávatí tělocvičné umělce; kdo za to má, že pouhé opakování sokolských hesel, parádování v kroji, stačí, aby Sokolem zváti se mohl i člověk nehodný, člověk bezkarakterní, člověk surový, zpustlý, člověk hýřivý, člověk bezcitný, člověk který není s to každému směle pohleděti v tvář, — čím dříve takový řady naše opustí, tím lépe, neboť krásné myšlence sokolské před veřejností více škodí, nežli prospívá!

A PROČ VLASTNĚ CVIČÍME.

Jest věru jen důležitá otázka a odpověď na ní může vyzníti na mnoho způsobů různých lidí různě. Jsou mnohé příčiny, proč máme cvičiti a jak a co máme cvičiti a vše závisí docela od toho, jak zodpověděti jsme si otázku prvou. Obvykle máme na mysli celou řadu účelů, však nejhlavnějším tu zůstává vlastní charakter cvičení a jeho druh.

Mnozí odpoví nám na prvou otázku jednoduše, že cvičí, aby nabyli síly. Dobrá, kdežto ještě jiní poví vám, že usilují o řádně vyvinuté tělo, pěkně vzrostlé a utužené, tak aby na ně mohli býti hrdí, což dojistá ve výchově lidu padá silně na váhu a nazvati se může klidně normálním a zdravým idea-

lem. Mnozí mohou se snažiti jen o vypěstování krásy, dobře vědouce, že tělocvikem docíliti se dá. A zase jiní řeknou vám, že hlavní jejich snahou jesti zajistiti si více nervové energie a pracovní výkonnosti. Jedni evičí k vůli zábavě a druzí jen proto, že to cvičení jim všestranně přispívá. A všechny tyto účely se všemi těmi odchylkami jsou více aneb méně spřízněny. Skoro každé cvičení těla to či ono docílí výsledků zde jmenovaných do jisté míry. Však cvičení naše musí býti soustavné a jestli docíliti chceme jistých a určitých výsledků pak také ten náš tělocvik dle toho zaříditi musíme, protože ne vždy a vše pro každého se hodí.

V případě toho kterého našince, ba mohli bychom říci v devadesáti procentech případů nejedná se hlavně a jediné o to snad, abychom se stali pěstováním tělocviku profesionálními "siláky" a podobně. U Sokolů pak každý takový pokus byl by jen odsouzen, protože u nás vývin všestranný více platí, nežli jednostranná dřina nějaká na nářadí či nic. A pak nám jde hlavně o utužení takové, jež zabezpečovalo by zdraví a čilost, jarost mysle, odvahy, pevnou vůli a vytříbení charakteru.

Není u nás tedy přímým účelem tělocviku vypěstování mohutného svalstva, ale vypěstování svalstva do té míry, aby i evičily se spolu se svalstvem vrchním svaly spodní po případě a co hlavního s nimi i druhá a vnitřní ústrojí těla našeho. Jest sice pravda, že jakékoli používání svalstva má vliv na cvičení vnitřních orgánů větší aneb menší, však tu jest nevyhnutelně třeba, abychom věnovali pozornost svou i činnosti těch kterých orgánů a dle toho cvičební rozvrhy své pořizovali. A tu nemáme se jen starati o posilu srdce a plic pouze na jejich vlastní prospěch, ale měli bychom si zapamatovati, že právě posilou těchto orgánů posilujeme, otužujeme a sesilujeme celé tělo své i mysl svou. Prostná jsou v tom ohledu cvičením nejlepším a co hlavního, že dají se přispůsobiti cvičencům toho či onoho druhu, slabším i pokročilejším, ba i starším, již za časté se vám vymlouvati budou, že na nářadí již nemohou.

Sval cvičením ani tak nepodléhá silnějšímu napjetí jako spíše srdce, krevní cévy a tkáň plicní a tolik uváživše, zdaliž ihned nepřijdeme sami k tomu náhledu, že ten kdo evičí soustavně, nevyhnutelně musí při cvičení těla evičiti i nervy. V tom pak záleží výchova tělesná, v tom jsou všechny její přednosti před výchovou jakéhokoli druhu.

Na sval dlužno pohlížeti jako na mechanismus, jímž síla se jeví, však tato síla vychází trochu dále a ze zadu, abychom tak děli. Aneb můžeme si říci, že sval jest jako elektrický motor, který může projevit ohromnou sílu v pohybu, však vlastní energie takto projevená pocházezi bude od elektrické síly, jejíž zřídlo může se nalézati hodně daleko. Ve svalů vlastní vedení přichází z mozku a nervové soustavy, kdežto lučební base síly svalů samotného získává se z krve a tu spolehati musíme ovšem na srdce a dostatečnou zásobu téže, na plíce a jich množství kyslíku, který pak rozvádí se proudem krevním a v oběhu téže po celém těle a konečně na jiných ústrojích pro

výživné látky a vyměšování všeho, co nepotřebné jesti.

Každý cvičenec, ba každý žáček ví, že vytrvalost se naučí v tom či onom jistém a určitým evikem, též tak hbitosti a odvaze, jedná-li se o výkon tělesný. To znamená pouze zlepšení funkcionální síly životních orgánů. Znamená, že dýhací přístroj získává na schopnosti zvýšené přibírat na kyslíku a dodáváti jej do krve a to do většího množství téže, nežli bývalo dříve, kdy jsme snad ještě necvičili a dále znamená, že srdce docílilo většího uschopnění v pumpování okysličené krve a rozvádění jejího do celé soustavy a oběhu vůbec a to opět ve zvýšené míře a v lepší jakosti krevní i v lepším a zrychleném oběhu až po nejmenší buňky tělesné a tkáň těla našeho. To vše působí tělocvik! Jinými slovy, zcela odděleně od vlivu výživy vlastní, vypěstování vytrvalosti znamená vypěstování a utužení i vnitřní ústrojí, vnitřní orgány.

Zvláštní a řekneme speciální cviky mnohdy doporučujeme na zlepšení stavu vnitřních orgánů, to jest zaměstnáme svaly, jež nalézají se v nejbližším jejich okolí, totiž okolí oněch ústrojí. Snahou v takovém případě jest částečně postarat se o zvýšený oběh krevní místní čili lokální, to jest v obvodech, kde orgány ty se nalézají a tím ovšem již docílujeme vlivu na každou tkáň, na každou její stavbu a přirozeně získáváme i v ústrojích na blízku se nalézajících, protože při pohybu svalů nastává, abychom tak děli, pravá masáže, pravé tření v těch kterých částech, na něž sprsknutí, stažení se svalů a jejich soustavné cvičení sklonem těla, napnutím téhož aneb jeho jednotlivých částí vydatněji se působí. Každý takový a podobný, dobře vypočítaný pohyb nezůstane bez blahodárných následků a v našich prostných procvičení lze tělo tak, zejména děje-li se na venku a na čerstvém vzduchu, aneb ve vzdušné a čisté Sokolně, že cvičenec záhy sám na sobě pozná, třeba ani nepřikročil ještě ku evikům na nářadí. Tím ovšem se netvrdí nikterak, že pouze prostná v soustavném tělocviku by stačila, nikoliv ale vhodné střídání látky cvičební a roztržení družstev.

Jsou mnozí, již stále se znepokojují, jest-li dovedou dobře dýhati a jest-li hlubokému a vydatnému vdechu se naučí a podobně, ale celá záhada spočívá obyčejně jen v tom, že na věc stále myslí a stále si připomínajíce trápí se zbytečně. Skoro v každém případě, vyjma ovšem žen a děvčat, jež se strojí a stahují, že sotva dýhati mohou, dýcháme zcela přirozeně stále a hlavně tehdy, když na to ani nemyslíme. Jisto jest, že plíce již samy postarají se o sebe u zdravého člověka, tak jako veškerá druhá ústrojí jsou zvyklá činiti. Kolikrát se musíte zasmáti poznámce, "že zdravý člověk nikdy neví, že má nějaký žaludek, kdežto dyspeptik, člověk nezáživností trpící myslí si zase, že jiného ústrojí v těle jeho není vůbec." Tolik platí i o našich plících do jisté míry. Ony se automaticky přispůsobují potřebám kyslíku těla lidského a když si dosti zaccvíčíme a držíme těla svá přímo, místo pokrčená jako velbloudi, nahrbená a stísněná aneb všelijak utahovaná, pak věru nemusíme se o plíce mnoho starati,

nemusíme uvažovati, jest-li dobře dýcháme, či nie. O správném dýchání se toho napíše v různých časopisech tolik, že člověk konečně by si myslel, že bez nějaké "extra instrukce" asi sotva dovede dýhati a zatím v našich Sokolnách cvičitelé skoro všude se přičiňují, aby mládež, Sokolky i dorost a ty naše hochy vůbec uvědomili, jak si při cvičení třeba počínati a jak výdech i vdech působí a pravidlovati se dá. A tomu, kdo by se vás ptal, jak nejlépe se naučí dýhati, reete pouze, aby si přišel buď s vámi zaccvičit, aneb aby stoupal do dvoumílového vrchu.

Vedle prostných stoupání do vrchu a pobyt i pohyb na čerstvém vzduchu značně přispívá k utužení i vnitřních orgánů. Rozumí se, že přepínati se nesmí, aniž lze pěstovati přes míru. Různé hry rovněž se doporučují, tak jako veslování, plavání, jízda na bruslích, lžících atd. a vše to, co v sobě zahrnuje soustava sokolská vůbec.

Pod označením tím rozumíme vždy vedle rozdělení všech druhů cvičení tělesných do různých tříd, též způsob a poměr v jakém jednotlivých druhů těch při praxi tělocvičné užíváme. Pod názvem tím představujeme si vždy celý způsob provádění cvičení tělesných, jakž Tyrš nám naznačil. A ten zbudoval důmyslně rozdělení všech prvků a druhů cvičebních v naší soustavu, které se tak hned žádná jiná nevyrovná a v názvosloví svém jest čistě naše, jako v duchu svém.

OTEVŘENÍ NOVÉ TĚLOCVINY SOKOLA PRAŽSKÉHO V SOBOTU, DNE 30. LISTOPADU 1912.

Zahájení cvičení odbylo se již ve čtvrtek a sice za účasti skorem 400 cvičenců.

Slavnostní otevření bylo určeno na 1/8 hod. večer. — Dávno před určenou hodinou byly místnosti již naplněny, až k slavnosti měli přístup jen zvaní (vstupného nebylo) — tedy obmezený počet.

Mimo členstva jednoty Pražské dostavili se zástupci žup, jednot pražských a okolních, starosta král. Prahy Dr. Groš a členové městské rady a mnoho hodnostářů jiných, z nichž uvádím bratry padesátníky, prorektora české university dvor. radu prof. Dr. J. Čelakovského, člena panské sněmovny dr. K. Matuše, Formánka a Urbana.

Starosta jednoty br. Scheiner otevřel novou tělocvičnu proslovem, který započal uvítáním hostů, přátel a bratří a vzpomínkami na počátky pokračoval. Stůjž zde krátký výňatek z řeči té:

Před 49 lety, po rozhodnutí se br. Fuegnera postaviti tělocvičnu Sokolu pražskému, byla poprvé ve starých místnostech za vedení dra M. Tyrše zahájena cvičení.

Byl to čin u nás ojedinělý a na tehdejší poměry obrovský, činem tímto byla dána základna, o kterou celý život sokolský po léta se opíral. Jednota octla se po vypovězení z místností "u Apolla" u Konviktu, v nevhodných a temných to místnostech. Tenkrát hrozila jednotě pohroma, zničení všech nadějí, jež se k ní poutaly.

Tenkrát se opravdu jednalo o bytí nebo nebytí jednoty a tu Fuegner činem svým, svou obětavostí zachránil celou věc naši.

Před 49 lety, dne 9. prosince 1863 poprvé vstupoval Sokol v budovu tuto, která od doby té stala se zřídlem sokolské práce, a směrodatným činitelem našeho veškerého snažení, sídlem vůdčí tvorby a organizace. Dnešním otevřením nových síní právem vzpomínáno na historii budovy staré. Ze síní starých, kde vévodil, byl již v r. 1865 v listopadu vy-

nášen br. Fugner, vychladlé tělo otce a vůdce vyneseno — síně ty zůstanou na vždy nezničitelným pomníkem vznešeného ducha jeho.

V síních těch po dvě desetiletí osnoval smělé plány ženiální dr. Tyrš, s hloučkem svých žáků, a budoval s nimi a organizoval velké dílo sokolské.

Budova ta stala se naší vzornou školou. Co tu nahromaděno obětí, oddanosti a lásky k věci — co výjevů činnorodé práce, co přešlo okamžiků slavných i smutných síněmi těmito! Odnášeny ze síní k věčnému klidu tělesné pozůstatky M. Tyrše, dra. Čížka, Jar. Stýbla, Gabr. Žižky a dra. Linhy — jindy zase slavily se v nich triumfy výcviku, sněmováno i rozhodováno o osudech Sokolstva.

Loučí se s budovou starou a připojuje se řečí svou k otevření nové — a praví: Jisté je, že přístavba jest dílem lásky a nadšeného zápalu členstva pro společnou věc jednoty i Sokolstva.

Nutnost stavby tělocvičny byla dávno pocítována, ale před VI. sletem bylo zřejmo, že stav ten nemůže dále potrvati i přikročeno k zakoupení několika sousedních domů a rozhodnuto o stavbě. Okamžik ten vyvolal nadšení všech, všichni členové pracovali se zápallem a práce jich posílena byla krásnými činy brů: Matěje Šmídla, Hynka Zápotockého a korunována br. Otokarem Schiffnerem.

Posilování přízní a náklonnosti i jiných kruhů, jimž musíme vděčiti a předem vzdáti díky sokolské slavné veleobci Pražské, necht' dojde vděku v řadách sokolských, které procházely a procházejí a procházeti budou cvičišťem tím, které zajistě budou vždy sloužiti ku cti občanstvu pražskému i jeho dětem pro zdar a blaho královské Prahy. (Výborně!)

Připomenouti dlužno alespoň některých pracovníků, kteří o dílo toto mají zásluhu zajisté největší, jest to stavební výbor v čele s br. Ludvíkem Čížkem, projektant stavby známý br. Fr. Beránek, stavební dozorce br. Kňákal a konečně, jistě že nejzasloužilejší, dozorce stavby náměstek starosty br. inž. Kavalír, s jehož jménem jest stavba úzce spojena — jí věnoval celý svůj volný čas, svoje umění a zkušenost, ba i své srdce — jemu na prvním místě platíž sokolský dík.

Odevzdává tělocvičnu — pravil br. starosta — odevzdávám budovu novou Vám, bratři, v užívání, přeji si vroucně, aby láska a oddanost, která místnosti tyto zbudovala, je i na dále chránila. Necht' onen vznešený pel, úctyhodný rys a povznášející duch, který byl vždy příznakem domu Fugnerova, přenesou se i do nových místností, necht' jimi povždy proudí duch sokolský — duch bratrství — rovnosti — svornosti — ovládající všechno naše snažení a cítní. I zde, jako v staré budově, podejme si všichni ruce bez rozdílu, bez odlišování stavů, statků a názorů k práci společné, necht' v stanu tomto sídlí povždy svaté nadšení pro vážné, důležité úkoly, Sokolstvu připadající. Na Vás pak, bratři mladí, nadějný doroste náš, záleží, aby vždy myšlenka a síla naše zůstala tím, čím byla a jest a aby sláva jména sokolského stále se světem nesla a rozmnožovala.

Odevzdávám síně tyto jednotě — Sokolstvu a národu. Nechat' ony, jako až dosud, jsou sídlem zdravé a svěží síly, mužného sebevědomí a lásky k vlasti, pro niž vše podnikáme, pro niž pracujeme a pro niž celé své bytosti zasvěcujeme. — Na zdar!"

Řeč ukončena a bouře potlesku a volání "Na zdar!" rozlehlo se místnostmi novými. — K pokynu br. starosty odebralo se shromáždění do staré síně, kde trubačský sbor, řízený známým br. Léblem, zahrál velmi pěkně zahajovací pochod z Marathonu, na to mužský sbor cvičitelský za vedení br. Vl. Müllera provedl skupinová prostrná cvičení, která vzbudila veliký zájem všech, kteří do posledního místečka tělocvičnu naplnili a notně se těsnili. Sestra Roudná řídila krásná a přesně provedená cvičení s kuželi cvič. sboru

žen a na konec cvičitelský sbor mužský provedl krásná a uchvatná cvičení londýnská za vedení nám všem tak milého br. Jindry Vaníčka velice přesně a zdařile. Výkony všech cvičících byly věru více než znamenité a byly odměněny po zásluze hlučnou pochvalou. — Druhý díl programu byl proveden zase v nové síni. Förstrovu slavnostní overтуру sehrálo Orchestrální sdružení řízením p. Ot. Ostrčila, hudebního skladatele, a bylo odměněno nejen pochvalou obecenstva, ale i plaketou "Fugner a Tyrš", darem to jednoty Pražské. Krásně a uchvatně přednesl proslov od Ad. Hejduka br. Fr. Matějovský, člen Národního Divadla. Pěvecký kroužek Sokola Pražského řízením br. Rychlíka zapěl velmi pěkně Kličkův slavnostní sbor. Na konec programu zahrálo Orchestrální sdružení Smetanův "Bláník" — symfonickou báseň tuto zahrálo sdružení neobyčejně, přímo nádherně — a myslím, že krásněji ukončeno býti nemohlo.

Na zdar!

E. Tůma.

Rudolf Novák:

JEDEN Z OSMI.

Již věru na čase, aby jeden z oněch osmi závodníků vyslaných N. J. S. na VI. slet pronesl pár slov. Těch krásných vzpomínek napsali se bratři Dr. Jičínský a br. Jos. Čermák mohu říci dosti. Doufám, že čtenáři "Sokola Amerického" dovedou oceniti služby obou bratří výše uvedených. Pokud nás se týče vezmeme na př. pouze ty pohlednice, co jich každý naslibuje před odjezdem a jak hbitě plány mění u přistání a cíle cesty. Na první pohled zdá se býti netečnost, nedbalost, avšak mnoho se musí odpustiti v takovém ruchu, kde myšlenky a pozornost jsou všechny soustředěny na tu mravenčí píli a odhodlanost každého jednotlivce, pracujícího dnem i nocí na úspěchu svátku sokolského. Návštěvník žije v takovém nadšení, že těžko jest mu přehlédnouti ty massy jej obklopující, ten lid radující se z rodinného shromáždění, do kterého snad i cizinec neváhá vkročiti za člena. V takých okamžicích musí člověk býti hodně otužilým v těch vlasteneckých ovacích, aby odolati mohl slzám v očích, zkracování se dechu a onomu zvláštnímu svírání v hrdle, a při tom všem nesmí se zapomenouti povinnosti psáti a zase psáti a tak dělití svoje city s těmi, kteří nebyli tak šťastni. Tot' věru namahavá práce.

A nyní trochu vysvětlení, proč nedosáhli jsme primátu a lepších výsledků na poli závodním: Naši bratři, tedy Sokolové N. J. S., jsou částečně podřídní ceně ziskáných oněmi osmi. Jak a čím? Jejich chladností vůči boreům v dobách přípravných! Ano, a tolikéž platí i o oněch osmi Sokolkách a nejvíce ale br. Čermákovi. Dle výpovědi jeho mi připadalo, jako by měl na starosti se cvičiti nějakou kočovní společnost ku různým vystoupením. Sbory, které neměly jaksi direktní zastoupení, málo se zajímaly zpříjemniti mnohé trpké chvíle jak cvičitele tak Sokolek a boreů.

Co každý jeden zakusil při zkoušce o výběru závodníků do Čech ve dvoraně Plzeňského Sokola, možno zdělití jen s bratry, kteří brali na tom všem podíl. Místnost nevytopená, což největší bylo chybou, a jinde rovněž nebylo žádného pohodlí pro cvičence. Již k vůli cizím soudcům a odborníkům mělo býti zařízeno jinak, neboť špatný úsudek mohli si osvojit o naši vytrvalost, když viděli jak jeden po druhém vysílen padá, nemoha pokračovati v závodech. Zimou každý se třásl a soudcové zimníky si ponechávali na sobě. A tu měli jsme sbor zastoupený dvěma závodníky. Těžko viniti a nač — vždyť to vše patří již minulosti. Bratři, uvažujte v budoucnosti. Tot' jen jedna z trpkých chvílek prožitých a nemám místa na více. . . .

Vím dobře, že dosti bratří, kteří vykládají a představují si ono zasloužené místo závodníka všelijak, ba často slyšíte i až slova silnější: Tedy pojeděš zase "na výlet", aneb: již jsi "z flámu doma?", "Co pak Ty, Ty můžeš jezdit

na naše výlohy, Tebe to nic nestojí'', a podobných výrazů žel namnoze padlo více. Jenže VI. slet nebyl pátým! O pátém sletu jednalo se skoro slepě, možná, že vina byla hodně i v té nadšenosti. Tenkrát jmenovitě Sokol "Chicago" chybil při výběru čtyř své a lépe za v čas přiznati. Mnoho jiných sborů bylo taktéž zklamáno a sice v tom, že očekávaly jakousi odměnu od členů, kterým vydání platili. Ano, byli k tomu oprávněny ony sbory, neboť nestavěly eviěnce první třídy v šiky závodní, spoléhající se více na jejich působnost budoucí a ku vzpružení řad sokolských po jejich návratu z vlasti. V době příprav na VI. slet dělo se jinak. Zde to šlo bez každého bratříčkování a kdo si svoje místo vydobyl, ten byl jej jenom hoden.

Že zatěžko jest secvičovatí závodníky daleko od sebe vzdálené, každý snad uzná a že není možno velkých úspěchů za tak krátkého nácviku očekávat, poznali jsme sami. Nějaké dobrozdání, jak se budoucně připravovati, by zrovna teď bylo marné, lépe sečkat až v čas potřeby. Tolik bych si ale přál, když již budete vysílati borce do Čech na VII. slet, začez se přimlouvám, nevkládejte na bedra jejich více nežli cvičení. Finanční potřeby obstarajte všechny, aby měli aspoň tuto cestu volnou a nemuseli počítati na nějaké zdárné vystoupení zvláštní. Není žádný snad vázán do Čech jeti, zdali nechce a finance mu nedovolují, řekne se lehee, ale takovému závodníku, kterému jest v Sokolně ono nadšení pro práci Sokolskou každou hodinu kladeno na srdce, jest těžko se zřici i třeba tak zvaného "výletu"!

Jako předák družstva doufám, že br. Čermák byl s naším vystupováním spokojen, jakož i N. J. S. a mým vřelým přáním jest, aby každý jeden z oněch osmi ob čas nechal o sobě slyšeti, tak aby N. J. S. neměla příčin litovati nákladu na VI. slet, aniž kterákoli jednota vůbec.

Tímto vzdávám bratrské díky na prvním místě našemu předákovi br. Jos. Čermákovi za jeho pravé sokolské vedení a řízení naší čety. Díky platí i jeho dceruše, která neúnavně doprovázela nás na klavíru v každé hodině. Díky přijímáte bratři B. O. Hašek, Fr. Paul, Fr. Bursík, John Eiselt, Ed. Novák a Em. Novák za vaši souladnou práci pod mým velením a vůbec všechny námahy vaše. Na zdar!

Dovolují si provolati i družstvu Sokolek Na zdar! za celou naši četou závodní, za všechnu jejich laskavost a společinnost s námi po celou dobu cesty naší. Doslýchám se, že sestry pokračují pořádě ještě společně v Chicagu vedením br. Čermáka. Kéz by i nám to bylo možno hoši. Sám pak děkuji zase náhodě, která mně nadmíru posloužila a cítím se povděčen sletu šestému. Jak vám bratři známo, bylo mi nabídnuto místo na koleji. Nabídka tato poskytuje mi širší vzdělání i doufám lepší budoucnost. Přáním mojim jest dobytí soustavě sokolské v cizích kruzích jména dobrého, a tak aspoň částečně splatiti N. J. S. to co každého povinností! Byl jsem sice postižen nehodou při začátečních mého působení ve škole, ale dnes již nevaří. Zlomil jsem si nohu při hře kopané. Trochu jsem se odchýlil od sokolského cvičení a hle, ihned následky... Avšak nač želit, vždyť vše bude zase v pořádku, neboť jak staré pořekadlo praví: Neštěstí nechodí po horách, nýbrž po lidech, a tak člověk často se musí podrobiti osudu.

V době tohoto mého stavu zajel jsem do Omahy, kde bydlí moje sestra provdaná za br. Suchého. Při té příležitosti seúčastnil jsem se sokolské schůze tamtéž. Bratři omažští mají krásnou příležitost pracovati na poli sokolském, a majíce hodně váhy i v politice, zároveň těší se oblíbě a dobrému jménu v kruzích amerických. Jen bratři ku svorné práci a ku celkovému prospěchu v před a stále dál!

Co toto píši, cítím se zase svým, ačkoliv ještě o jedné opoře a doufám, že bude mi možno setrvati na dále v činné službě N. J. S. Na zdar!

Louisa Rudiš-Jičínská:

Z VLASTI STARÉ.

Praha, 11. prosince 1912.

Hledíme novému roku smutně vstříc, neboť očekává se prý na jisto válka evropská! Ta hrozná pohroma jaká jen stihnouti může národy, ta příšera, jež na tisíce životů slovanských na Balkáně utratila, druhů jejich řeckých a Turků ještě více. Zkáza za zkázou, neštěstí za neštěstím a co bídý tam u těch pobratimů, co ztrát v rodinách, co zmrzačených a bude snad ještě na dlouho. Také zde poměry jsou hrozně vlivem diplomacie rakouské, bída roste, žádný neví jak to vše skončí a ten lid dobrý vzdor tomu obětoval co nejvíce, ba podle dnešního výkazu na penězích sebralo se 800,538 Korun a na darech jiných 270,000 Korun. Dali rádi všichni bez rozdílu a pomahali, ale jejich vlastní potřeby: Ústřední Matice Školská a instituce národní v uzavřeném území a jinde již celý dosah pohromy válečné na Balkáně pocít'ují a bude jistě ještě hůře, nedostaví-li se pomoc v čas. Němci již se těší, že Češi pohoří a tu v té "české Americe" bratři draží a sestry nezapomeňte na Matičku, pomozte a sbírejte všude a hlavně tam, kde ještě snad ani nedozvěděli se na tom dalekém Západě a v jiných osadách a městečkách Čechy obydlených co vše zde podnikli, pokud Sokolstvo na pomocné akci Jihoslovánům pracovalo a jak jsou nyní vyčerpáni! Matka vlast volá, volají tisíce českých dítek po škole své a ve Vídni utrpení jejich jest veliké, jako v uzavřeném území. Víme, že na Jihoslovany rovněž na sta dollarů jste poslali, ale u nás skoro všude poměry jsou nesitelnější, příležitost k výdělku lepší a o útisku vládním ani potuchy. Nezapomeňte i nedejte zahynouti těm, již jsou pod nátlakem klerikalismu, který Matici doela konkurenci vyhlásil a lid šálí i klame pod jménem "Svatováclavské Matice" a těm, již pod tíhou zloby nepřátel Němců upí, co zatím mnoho jich za hvězdičku, titul a nějaký ten křížek jsou v nynější době "státoprávními občany rakouskými" nejdříve a pak teprve Čechy. Nedivte se, kdyby došla vás zvěst, že činnost Sokola byla zastavena, jehož členstvo musí nyní pilně rukovati na vojnu, aneb jiné strašáky a povídačky.

Na schůzi předsednictva Č. O. S. 27. listopadu usneseno bylo požádati městskou radu pražskou, aby vyhradila nejkrásnější místo na Letné proti mostu Svatopluka Čecha pro příští pomník zakladatelů a tvůrců Sokola našich bratří Fuegnera a Tyrše. Pomník v srdcích lidu mají ti dva naši miláči nejskvostnější a bylo by jen dobře, aby šiky sokolské dle toho se vždy i řídily a příkladem byly.

A tu k věci bolavé! Třeba uvést i na pravou míru i tam u nás, neboť při závodu o sletu psalo se i do česko-amerických listů, že br. Jirsák svým borcům z Vinohrad napočítal více bodů a jediné tak, že jejich vítězství bylo nad Pražany a druhými jednotami vůbec. Také zdejší listy se věci zabývaly, způsobilo se mnoho povyku a spor musela konečně luštit vyšetřující komise Č. O. S. "Věstník" oznámil pak výsledek, který skončil pro žalující naprosto zamítavě ve všech bodech všemi hlasy komise. Útoky na bratra Milu Jirsáka uznány za bezdůvodné úplně i ukázalo se, že soudil správně a poctivě. Tím by se zdála věc odbyta, ale není, protože u nás ještě se nezdůraznilo a jinde také sotva, ať pohany i nepravda se šířila do všech kruhů, sokolských pak zvláště. Bratrské nebylo ovšem a také pouhý, skrovninký výťah z nálezného protokolu v úředním listě Č. O. S. nenapravuje co bylo na br. Jirsákovi spácháno, neboť žalobci za svůj divný skutek, který v Sokolstvu nikdy se neměl státi, vůbec ani pokárání nebyli a tak zůstává jako varování pro budoucnost, jestli na příště mají soudci takovouto záruku na jejich bezpečnost a čest'!

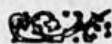
Sokolská výstavka a ovšem i naše americké oddělení, kde N. J. S. tak znamenitě se reprezentovala, pořádána na Staroměstské radnici u příležitosti sletu, skončila úplným zdarem. Byla navštívena 27,337 osobami (denní průměr

854). Největší návštěva byla 1. července 1912 (5449) a ve dnech sletových navštívilo výstavku 15,077 osob. Náklad na výstavu činil 12,489 Korun. Získaný materiál sletový byl úplně sestaven a s tím ovšem vše co americké i zde N. J. S. a jinými sdruženími ponechané a přestěhováno do zvláštních místností v č. 12—I. proti ruskému kostelu, kde pracovali se bude na museum, jehož sokolské kuratorium bylo již zvoleno.

V padesátém roce svého trvání otevřel Sokol Pražský přístavbu své staré tělocvičny. Jak víš, byli ve vlastním proudu stavby, když jsme došli a sem zavítali, a dnes by Tě místo, kde kdys Tyrš mocnou svoji vůli projevoval a kde zlaté srdce Fugnerovo dobrušilo, překvapilo jak účelně vše zařízeno, hygienicky i technicky. Dílo dokonané posvětili evičenci večírkem evičebním a pak již na druhý den pochlubili se pražští svým novým stánkem celé druhé rodině sokolské. Byl skvostný pořad a dům byl v pravém slova smyslu nabit do možnosti. A co tu bylo lásky bratrské a upřímnosti, co vděku vůči vedoucím a činovníkům i předákům sokolským. Proslov měl br. Dr. Jos. Scheiner a jak ten dovede mluvit, jak uchvátiti, pamatujete si asi všichni, kdož s námi zde byli na sletu a stáli na Staroměstském náměstí, holdující té krásné a drahé máti měst. Trubači dali fanfáru z Marathonu a pak se evičila ve staré tělocvičně prostná. Následoval pořad slavnostní v nové tělocvičně, proslovy, zpěvy, sbory. Zdravíme Vás všechny a přejeme mnoho zdarů!

DOPISY.

Z BAŤUŠKOVA CARSTVA.

Z Moskvy, dne 13. prosince 1912.

Život ve svých spádech je různosměrý a nepředvídaný.

Z nenadání zavádí často tam, kam nejméně jsme se nadáli, a zvrtné i nejlepší vůli mimo vše očekávání a nedovolí druhdy, stihaje trapným jhem osudu a surovou zvůli lidí, byste vykonali sebemenší dobrý úmysl.

Proto také nastala přestávka v mém dopisování, čehož jsem tím více litoval, čím více vám Američanům a zvláště Slovanům hvězdnatého státu závidím svobodu slova i tisku. Závist' ta je steskem, před jinými americkým občanům pochopitelným, žalováním toho, kdož řadu let přinucen byl k životu z prvu v Rakousku a pak v Rusku, o jejichž volnosti slova a nezávislosti tisku ve srovnání byl by spor lehký, jehož výsledek výrazně charakterisuje současná persekuce českého tištěného slova — persekuce z moci i dobrovolná; která z nich je horší, tot' otázka, leč dobrovolná jistě profanuje český demokratism i všenárodní sokolské závody.

Tou dobou aspoň Rakousko-Uhersko povzneslo se nad Rusko svou persekucí, názorně tak ilustrujíc knihu Herm. Bahra "Wien", v níž tvrdí se, že "v Rakousku se nesmí myslit a mluvit".

V Rusku ovšem není konfiskací rázu specifického rakouského "objektivního řízení", však za otištěné stíhají redaktory pokutami zpravidla od 200 do 5000 rublů.

Přítí se o to, co je lepší, bylo by zbytečno.

Slované vůbec, nesamostatní i nezávislí, jsou přímo "št'astní" v tom ohledu. A nechej zrovna říci, že nejšťastnější jsou Čechové, u nichž ze Slovanů "dobrovolná persekuce" je nejrozšířenější, neboť i nejušlechtilejší jejich korporace snaží se povznášeti svobodu slova a demokratism tím, že všemi prostředky zabírají, by se o jejich organizaci, centralisačním útisku a usurpátorských hříších nedostalo spravedlivé jindy a bratrské slovo do tisku a do veřejného mínění. Taková působnost "šlechtí" stejně namlouvače — pokrytce jako novináře, tlumočníky veřejnosti a do veřejnosti "utužuje" svobodomyšlnost, pokrokovost a idealy poctivosti a spravedlivosti a "posvěcuje" pravdu, muž-

nost' a neochvějnost' i jiné odkazy Havlíčkovy nebo Palackého nebo Tyrše.

Snad ani neuvěříte, že v českých listech nelze o Rusku napsati pravdu, pohopouhou pravdu — a nemluví o současné době důsledků a odvlivnění stkvělé války balkánského Slovanstva. Když se někdo začíná bát světla, obyčejně to bývá začátek konce nebo reakce.

Čechové jsou krajními Rusofily. I na škodu věci. Zapomínají, že zakrýváním chyb, pravdy, nedostatků nejvíce hřeší se na věci vážné. A to se u nás v Čechách děje a, dlužno říci, na úkor mezislovanské vzájemnosti i rozvoje ruského Sokolstva, na úkor upevnění základních a stěžejních směrů myšlenky sokolské v ruském národě. Také z úvahy "Podstata ruského Sokolstva", kterou jsem vašemu časopisu zaslal, američtí bratři a čtenáři budou čerpati leckterý poznatek o věci sokolské v Rusku, o níž jsem už ve "Zlaté Praze" a v jiných časopisech napsal, že "není dosud v bezpečí".

Také slovanská, nedím ani všeslovanská, idea trpí na Rusi.

Nyní, kdy balkánská válka tak vysoce vztýčila slovanský prapor a sebevědomí, vospělost' a kultura "malých" slovanských národů vnesly lečjakou korektivu v soud nejmocnějších národů Evropy a Slovanstvu vůbec, zajisté zory nejen kontinentální než celého světa upřeny jsou na Rusko, "největší" slovanský národ a stát.

Nebot' není pochyby, že balkánskou válkou nejvíce získalo nebo aspoň vyzíská Rusko, jehož prestige velikolepými vítězstvími Srbů a Bulharů dojista bylo povýšeno, jak ostatně mezistátní politické děje přítomnosti pěkně dotvrzují. "Děti" Ruska — jak zovou Černou Horu, Bulharsko a Srbsko evropské listy nebo "nedospělí národové", "neplnoleté státy", jak vyjádřovala se o nich evropská diplomacie — jistě krásně a ušlechtilě balkánskou válkou odvděčily se Rusku za někdejší přispění a protektorát. To dobře pochopil "ruský národ", jenž spontánně, kde mohl, projevil své nadšení k pobratimským bojovníkům a nikoli vždycky bez překážek se strany své vlády. Měl jsem záhy po začátku války vysloviti v "Národní Politice" svůj dojem slovy: "Možná, že balkánská válka bude obrozením slovanského uvědomění mezi Rusy". Na kolik toto mínění je správné, o tom ovšem přesvědčí nás budoucnost'.

Avšak bude vás jistě zajímati, že nejen ruská vláda (která zárlivě střeží svou zdržlivost' v mezinárodní situaci), činila překážky rozdmýchu vznětlivého nadšení pro balkánské bojovníky, nýbrž, že toto tlumili i "lidoví" představitelé ruští, již aspirují na vůdcovství nejen ruské inteligence než i širších vrstev. Tato skutečnost, samozřejmě, zabolala každou poctivou duši slovanskou a rovněž skutečnost, že přední "české listy" snažily se umlčeti toto faktum.

Nevidíme v posledním nějakou "taktiku", kterou by snad možno bylo podobnou tendenci české žurnalistiky omluviti, když ruské listy samy zřetelně dokumentovaly případ ten ve svých sloupečích. V umlčování podobném spatřujeme "nezdравé" české rusofilství.

Na veřejné slovanské schůzi zdejší bývalý poslanec prvě dумы ruské Jezerskij prohlásil, že ruský národ nesmí se leknout ani vojny, kdyby bylo zapotřebí pomoci balkánským Slovanům tou dobou. A víte, čím ráčil "takticky" na to reagovati bývalý delegát ruského studentstva na všeslovanském sjezdu studentstva v Praze, nyní dr. juris a soukromý docent Jefimovskij? Protestoval — těmito slovy: "Rusko nemůže za hranicemi válčiti ve prospěch slovanských národů, když slovanská otázka uvnitř hranic není ještě rozluštěna." Ovšem, zapomněl k tomu dodati, že brzdou slovanské myšlenky na Rusi jsou právě tací, jako on, stoupenci strany "národní svobody", čehož možno jenom a jenom litovati. A jak podobná misijnářská činnost' ukazuje vliv na cítění zdejšího občanstva, byl charakteristickým dokladem v brzkou na to "slovanský meeting" moskovský, na němž mlu-

vil prof. Košutič z Bělehradu, hosté z Petrohradu a na nějž přišlo ani ne 300 zdejších občanů, kdežto na petrohradském bylo přítomno přes 3000 účastníků.

Zrovna tak má se to v poměru vůči Sokolstvu.

V 9. čísle časopisu "Věstník Evropy", který vychází již 42 roky a náleží k nejetnější a nejvlivnější časopisům ruským petrohradský účastník pražského sletu V. Kuzmin-Karavajev v širší úvaze "Sokolstvo a idea slovanské vzájemnosti" odůvodňuje otázku:

"Je-li možné Sokolstvo v Rusku?" — a na 24 stranách odpovídá a zdůvodňuje, že **nikoli**.

Úvaha je nejvýše zajímavá a uděluje "českému Sokolstvu" uznání vysoké, individualně i obecně osobité, pozvedá mnohou novou myšlenku o podstatě a významu Sokolstva, jako ani jeden z ruských publicistů a činitelů, přítomných v Praze, leč — "co je dobré a nutné v Čechách, pro Rusko se nehodí" — resumuje na konec. Přeložil jsem celou úvahu pro náš časopis "Sokol" v Praze, budete snad mítí příležitost přečísti si ji. Možná však, že se k ní vrátím v obsahu vašeho měsíčníku.

Dnes pro zvědavost vašich čtenářů uvádím pouze tento výňatek:

"Ne toliko Rusko ukázalo na sletišti pouze "značnou zdatnost" v technickém směru. Francouzi demonstrovali rohování. Zaoceánští Slované — jakýsi tanec, z dálky připomínající cake walk. A to jenom potvrzuje ten poznatek, že odejmou-li sokolskému těloeviku sokolskou ideu, nezůstane nic jiného, nežli osobitý ráz sportu. Na zápol v něm Francouzi, Slované z Ameriky a také ruští Sokolové měli jeti na olympické hry do Štokholmu, ne však do Prahy."

A dále hned uvádí:

"A Čechové mimo hromadná "prostná cvičení" demonstrovali také atletiku jednotlivců i skupin, při čemž, abychom hned dodali, ukázali v tomto oboru již ne technickou dokonalost, nýbrž zázraky obratnosti a umění."

Pouze tyto dvě ukázky cituji ze článku pro jejich speci-ficky vaší, českou a ruskou zajímavost.

Očividno bude zapotřebí reagovati na úvahu Kuzmína-Karavajeva v ruských časopisech a listech, jak do jisté míry jsme již učinili. "Svaz Ruského Sokolstva" zatím aspoň, pokud víme, veřejně si úvahy nepovšíml, nesvolává kije-vského sjezdu a po sletu odpočívá. Jenom v českých listech četli jsme zprávy, že prý slet ruského Sokolstva konati se bude r. 1914 v Moskvě a že důstojnická škola v Petrohradě vydala těloevičnou publikaci s ruskými oficiálními názvy, což prý je zájisté úspěch veliký. Petrohradská škola důstoj-nická vychovává také těloevičně "důstojníky, jež se stávají pak také učitelé" těloeviku v ruských školách. Zdržujeme se vysloviti na kolik je to tělesné výchově mládeže prospěš-no a rozvoji těloeviku v Rusku vůbec; uvádíme však ještě několik myšlének z úvahy výše dotčené:

"Dva momenty probudily snahu ruské státní moci přesa-diti na ruskou půdu české Sokolstvo: prohraná válka a re-voluce. — Proč nevyužiti Sokolstva? — Je třeba vštěpiti patriotism, byt' i vládní. Nutno paralisovati práci myšlení prací svalstva. Nutno postaviti těloevik proti nauce, osvobo-zující myšlení. Nutno postaviti těloevik proti osvobozující myšlénce. Proč nepokřítí všechno to slovanskou národní myšlénkou? Vznikla myšlénka militarizovat obyvatelstvo — při-pravovat budoucí vojáky v dětském věku. Těloevik pěstuje se s horečným spěchem. Učitelů těloeviku není — je zamě-ňují důstojníky a "unter-oficiery". Škola otevřela dvěře před "unter-oficirem" v roli učitele těloeviku a vštěpovatele patriotismu a militarismu. Prvým výsledkem přesazení So-kolstva na ruskou půdu byli "potěšní". (Jinak také: "po-těšné vojsko", "potěšné rotý" atd. Pozn. překlad.)

"Toto jediné dává vyčerpávající odpověď na otázku: je-li Sokolstvo možné v Rusku?" Děti potěšného vojska

"učí vojenské mluvnici, titulování představených, volání "bud'te zdrav", vojenskému salutování. Celé Rusko objíždí vojenský plukovník, inspiruje potěšné. Jako následující krok na cestě militarisace jsou neblahé paměti, vojenské osady a arakčejevščina."

"České Sokolstvo, když ve vojenské věci, tedy pro vo-jenskou věc, vyslovilo nový poznatek. Ale Sokolstvo před-pokládá osobní svobodu. K vytvoření jejímu je potřebí ko-řeňné reformy všeho zřízení vojenského života. Ničeho po-dobného v tom směru se nedělá. K povinným předmětům vý-chovy vojína — střelbě, "marširovce", pověstné "sloves-nosti" — přidali sokolská cvičení. O žádném "novém po-znatku", samo sebou se rozumí, nemůže tady býti ani řeči."

Co řeknou podobnému rozsuzování vaši čtenáři, jmeno-vitě vaši — američtí — čtenáři?

Bude vskutku zajímavé čísti a srovnávati referáty o sletu, které Česká Obec Sokolská předpokládá vydati po-hromadě ve zvláštním vydání. Ruské referáty budou jistě nejzajímavější. Neboť ruský kriticism, neblahý řekli by-chom, dovede všelijak rozebrati i to, co je někdy prostě jas-né. Rusové namnoze kritisují, aby kritisovali — ubíjí množ-ství času a energie, vybudí hromadu sporů, s nimiž potom neví, kudy kam, a ve výsledku ze všeho je veliká a prázdná nula. To je ovšem lehčí nežli chopiti se práce a — vytrvale pracovati. Lehčí, pohodlnější, zajímavější, dráždivější a d'as ví ještě jaké —ější.

Nyní si lámou hlavu: Co je Sokolství? Je-li v Rusku možné Sokolstvo?

Za chvíli jsou v stavu lámati si hlavu o tom, co je Slo-vanství?

Nedávno mně jeden Gruzín-Sokol řekl: "Nechtěli býti Slo-vany, nechtějí býti Sokoly!"

Je to sice nadsazeně řečeno, ale něco na tom je. Ovšem — pracovati pro sebe je příjemnější a snazší nežli pro jiné. Ale, kde zůstává pak ta vyhlašovaná "láska k bližnímu", "všelidský ideál", "altruismus" a to všechno, co tak ruče rozhazují představitelé ruské "intelligence" a lá Jefimav-skij, prof. Kokoškin, e. t. g.?

Trnité jsou cesty Sokolství na Rusi, byt' se při tom i Sokolstvo šíří.

V co nám vyroste ruské Sokolstvo?

F. K. Šnepp.

Portland, Ore., 10. prosince 1912.

Konečně zase jednou dávám vědět, že naše T. J. Sokol Čtenářské Zábavní Besedy v Portland dosud žije, a má se k světu, vzdor všem nástrahám a nehodám, které ji potkaly za celý rok. Jen svorně ku předu a nikdy zpět, třeba i přes všelikej překážky. Od sloučení s Čten. Besedou jde vše v po-řádku, až na to, že jsme se trochu tou přestavbou zadlužili, ale stále se uplácí malé dluhy, zvláště jsou nám k tomu ná-pomočny naše Tetičky, které nás vždy nějakým obnosem překvapí, neboť jsou št'astnějšími v pořádání jejich zábav.

Z činnosti naší musím zdělit, že byla nejlepší doba letní, kdy jsme se připravovali na veřejné do Scio, kde jsme 4. července jak my tak i naše Sokolky svému úkolu dostáli. Výlet byl zdařilý a bratry ve Scio bylo o nás náležitě po-staráno, taktéž cvičení, jak prostná, ták i na nářadí dopadla zdařile, ovšem, že naše Sokolky sklídily lví podíl pochvaly za jejich pěkně provedené tance. Bratři v Scio, ovšem dle založení starší, nemohli se té doby s námi měřit, ač bylo do-sti chuti; snadno vypožoroval's, že neměli dosud žádného cvi-čitele. Tam jest síly cvičitelské zapotřebí, neboť tak pěknou místnost a příležitost nemá žádná jednota na Západě. Jen s chutí do toho, nenechte odumírat váš dorost národu!

Br. K. Čaka za svého pobytu v Portland vyzdobil nám krásně jeviště, začež mu vzdán dík. Br. J. Weiner z Boise, Ida., daroval nám 90 pěkných knih a tím obohatil naši knihovnu; věděl zajisté, čím se nám zavděčí a čeho nejvíce

těž bylo třeba. Br. Chládek též nám zde ochotně působil divadlem. Přítel Sokolstva Plzeňák Jos. Studený, kapelník, zdarma nám účinkoval ještě s několika členy jeho kapely při zábavě. Br. Hnízda s několika bratry stále se stará o dohotovení všelijakých nedostatků na budově. Br. Klouzal zakoupil kužele pro Sokolky. Br. Slezák nás překvapil svatbou, vzal si Sok. Mař. Vojkovou a br. Žák následoval ve 14 dnech, kde při jeho veselce v Sherwood bylo sokolské veselí až do rána.

Sestra M. Hnízdová, Klekarová st., Klekarová ml., V. Jamborová a jiné starají se o sbor Sokolek.

Končím s přáním, aby v příštím roce bylo vše št'astnějšími výsledky provázeno. Na zdar! Č. Krémář.

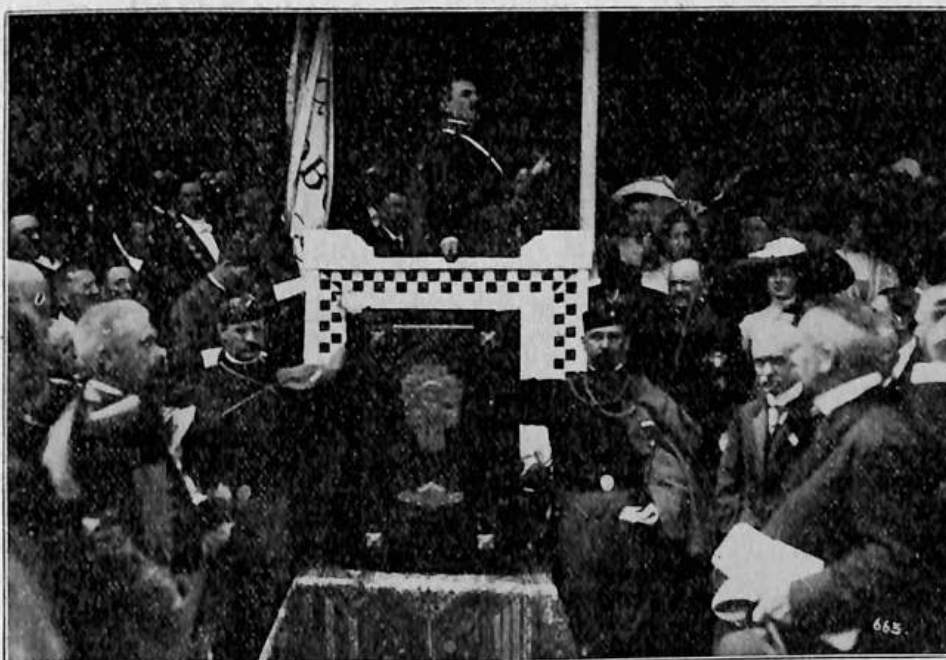
New York, 17. prosince.

V neděli, dne 8. prosince pořádala jednota naše veřejné členů s následujícím pořadem: 1. Hudba, řízením Fr. Turka;

máhaly. Sokolek i s čekankami evičilo celkem 48. Na to nastoupilo 35 Sokolů k evičením s tyčemi. Cvičili čtyři oddíly osmkrát v pravo. Proč to? Což by bylo evičením neprospělo lépe evičit čtyřikrát v pravo a čtyřikrát v levo? Provedení bylo dobré, což při jednostranném nácviku se dalo očekávat. Při evičení na nářadí nebylo vidět mnoho nového, ač celkově uspokojovalo, kdežto při skoku o tyči byl pozoruhodný pokrok. Házenou do koše uzavřeno bylo veřejné, při čemž zase zvítězila četa Sokolů. Kde byli evičenci a Sokolky z odbočky v Astoria, s kterými jsme se při předešlých veřejných vždy setkávali a po kterých nebylo tentokrát ani potuchy? Či vinou to je, že se tentokrát evičení nesúčastnili, jako by vůbec k nám ani nepřináleželi. A co je toho příčinou, že jen 12 čekanců na veřejném evičilo, když přece zprávy vykazují počet mnohem větší? Doufám, že se o nich ještě dozvíme.

Na zdar!

Antonín Mysliveček.

Dr. Jos. Scheiner a hold Sokolstva v Praze.

2. Proslov, starosta Jos. Modr; 3. Zpěv, Pěvecký Odbor, řídil p. R. Průša; 4. Cvičení prostná, čekanci, evičitel V. Hampl; 5. Házená do koše, členové T. J. S. a Concord A. C.; 6. Zpěv, Pěvecký Odbor, řídil p. R. Průša; 7. Ruský tanec v kroji, Sokolky, evič. Ferd. Martyny; 8. Cvičení s tyčemi, členové vedení náčelníkem J. Gregorem; 9. Cvičení na nářadí, členové; 10. Házená do koše, členové T. J. Sokol a Concord A. C. Ač začátek ohlášen byl na 3. hod. odpoledne, začlo se o půl hodiny později nástupem čekanců a evičících členů, načež br. starosta J. Modr přednesl velmi pěknou řeč o účincích pěstování soustavného tělocviku, jakož i o skvělých vítězstvích Jihoslovanů, sokolů balkánských, začež byl odměněn hlučným potleskem. Na to pěvecký odbor zapěl píseň a jelikož byla silně aplaudována, přidal ještě jednu, ale za to v 6. čísle nevystoupil. Čtvrté číslo zahájeno bylo nástupem dvanácti čekanců cviky prostnými, z nichž prvé tři oddíly se vyznačovaly bohatou rozmanitostí pohybů paží, trupu i nohou, kdežto čtvrtý oddíl se vyjímal jako ubohý siroteček, na kterého se již nedostalo. Provedení bylo vesměs rázné a přesné. Pak následovala hra "Házená do koše", v které zvítězila četa Sokolů. Po 15 minutové přestávce vystoupily Sokolky v ruském kroji k tancům. Tance sestávaly asi ze tří různých sestav a provedeny byly dobře, k čemuž jak kroj tak i přiléhavá hudba značně napo-

Minneapolis, Minn., 18. prosince.

Naše prosincová schůze byla navštívena větším počtem členstva, nežli kdy jindy, a jednání postupovalo rázně ku předu. Při té příležitosti jsme uváděli v náš kruh sedm nových členů. Na počest jejich uvedení byl pořádán sokolský večírek. Naše milé Sokolky po ukončení schůze připravily výtečnou večeři, po které započal malý program. Předně přednesly některé Sokolky dobře nacvičené básně, které byly provázeny hlučným potleskem. Bratr Vác. Chot ze St. Paul měl pěknou řeč, ve které se zmínil co vlastně Sokol jest, kde měl svoje počátky a na jakém stupni se dnes nalézá. Bratr Oldřich Mainer uzavírá program veselým proslovem. Pak započala volná zábava, při které nám přednesla sestra Klára Aubrechtová několik českých písní na piano. Čest' vám, veselá omladino!

Též jsme zvolili nové činovníky na rok 1913, jak následují: Starosta Jan Aubrecht, náměstek Vác. Novák, tajemník Vojt. Fencel, 310—22. ave. No., Minneapolis; účetník Vojt. Lechníř, pokladník Jos. Pech, náčelník Oldř. Mainer, evičitel Karel Kolářík; výbor majetku a účetní výbor: Jos. Šefl, Vác. Novák a Jos. Aubrecht.

Bratři Sokolci ze Minneapolis a St. Paul, činíte velké přípravy k závodům, které budou odbyvány příští jaro ve státní universitě v Minneapolis. Protož odhodlaně do tuhé

práce, aby vám některý ten německý Turner neodcizil to, co jste si v minulém roce dobyli. Minulý rok jste hoši odnesli první i druhou cenu, nuže vzhůru Sokole, abys příště vlastnil i to ostatní! Obzvláště bych se velice těšil, kdyby Sokol Zikan dostal ten stříbrný pohár, který mu vlastně patřil hned minulý rok. Bratře Matlachu, díky Tobě za výpomoc při objednávkách poučných knih do naší knihovničky. Vřelý pozdrav všem! Na zdar!

Vojt. Fencl.

Bohemia, L. L., N. Y., 19. prosince.

Málo dopisů z toho našeho východního zákoutí se octne v našem "Sokole Americkém." Ta zdejší mládež nemá mnoho času na dopisování a zavítá-li mezi nás některý bratr z té kosmopolitní metropole new-yorské, ten tím méně bude někomu sloužit dopisem. Vždyť nás mnozí ti městští krajané jinak nepojmenují, nežli "sedláci" a to nenahližejí, že nebyti venkova brzy by přestalo panství a městské ulice zarostly by travou.

Dne 15. prosince zavítali k nám členové dramatického odboru Těl. Jed. Sokol New York, br. Jos. Sova, A. Tvrdý, V. Veselý, Frant. Čížek, L. Kauders a Urválek a slečny Lierova a Kaudersova, paní R. Průšová, pí. A. Zadinová a pí. I. Kolářová a pořádali nám zde humoristické představení. Škoda, že představení nemohlo být pořádáno v sobotu, pak by bylo bývalo četněji navštíveno jak domácími tak i přespolními krajany. Měli naevičené partie sršící žertem a za to je obecenstvo odměnilo potleskem. Zpěv na piano doprovázel p. Průša. Škoda, že ochotníci se nemohli zdržeti déle v té zalesácké Bohemii. Ujízďeli týž večer v 9 hodin do toho úlu lidstva, té new-yorské metropole. Bratr Kauders pravil: "Musím, musím být ráno ve službě, ač rád bych se pozdržel v té vaší osadě." Br. Veselý má v povaze být veselým a slíbil, že prý přijede po novém roce na lov. Veselá kopa, chce jeti na lov, když sezona již ukončena. Za to br. Čížek setrval: "Prý veškerí ti sokolští ptáci druhu dravců odtáhli, ale čížek nenáleží mezi druhy tažného ptactva, jsa aklimatisován, ani druhy dravé, neboť se nechá ochočít, že i z ruky bere, a proto ostanu, setrám mezi vámi déle!" A také setrval. Loučil se s námi bodrý ten Sokolík, Čížek zvaný, druhý den k večeru, kdy jej vesnický poštovní dopravčí odvezl na dráhu do Oakdale. Již vícekrát nám sem zavítali členové Těl. Jed. Sokol New York, však nikdy nás tak mile nepobavili jako návštěvou poslední.

Zapotřebí by též bylo, aby vždy jednou za čas Východní Župou nám byl zaslán evičitel, neboť ta naše mládež jest ponechána sama sobě. Co platné jsou nám nejlepší knihy odborné, časopisy a jiné, když není praktického evičení tělocviku? Pole by bylo dosti, jak v Bohemia tak i v blízkých East Islip. Když před dvěma roky založen Těl. a Záb. Spolek Sokol v Bohemia, vyslán sem byl Župou Východní br. Václav Hampl po několikráte, by tu mládež poučil, však od té doby žádný si více na ty naše jinochy nevzpoměl. Inu, kdož si také bude hned na takové zastrčené zákoutí vzpomínat. Snad až po novém roce, jako br. V. Veselý na ten lov. Dne 25. ledna 1913 odbýváme první sokolské Šibřinky v místnosti Č. S. P. S., na kteréž se těší mládež z osady i přespolní. Na zdar!

Jos. F. Thuma.

Los Angeles, Cal., 21. prosince.

Běda mně! třikráte běda!!! Již po tak drahý čas neobjevil jsem se s dopisem před veřejností sokolskou, a přec bylo dosti činnosti za posledních pět měsíců v jednotě naší a vzdor tomu zanedbal jsem složití účty. Příčina as, že neměl jsem dosti času na dopis.

Nyní však dosti omluv. Dne 9. srpna pořádán "Tyršův večírek", s přednáškou o působení a životě zakladatele Sokolstva, a přiměřenými deklamacemi a zpěvy. Dne 19. října pořádán přátelský večírek na počest nových členů

a zpět vrátivšího se ze VI. sletu všesokolského br. T. Maříka, který vzletně vylíčil nám úchvatné dojmy sletové, zanesl nás všechny v místa ona, přes žirné kraje Unie, za širý Atlant do krásných Čech a zlaté matičky Prahy. Vzbudil v nás vzpomínky neumírající. Mile nás překvapil bratr tento vzácným darem, krásným stříbrným odličkem poprsí Mir. Tyrše a Jindř. Fuegnera. I našim spanilomyslným ženám a děvůškám přivezl dar, jenž bude dar do vínku ustavujícímu se zde sboru Sokolek. Večírek tento byl opravdu přátelský, proneseno několik kratších řečí, přípitků, básní, solových výstupů a zapělo se společně několik sokolských písní. Mezi přítomnými hosty a bratry vybráno as \$20 na náradí, kteréhož dosud postrádáme, užíváme jen pronajátého, žel že nevyhovuje.

Dne 30. listopadu pořádali jsme "posvícenskou zábavu", jejíž čistý výtěžek valně přispěl k možnosti zakoupení tělocvičného náradí. Nemůžeme opomenouti vzdání na tomto místě díky paní Maříkové za dar, který se vydražil při této poslední zábavě. Učiněna i sbírka mezi návštěvníky ve prospěch balkánského Červeného Kříže, jejíž výsledek nás přímo omráčil. Celkem vybráno \$11.50, v čemž zahrnuty jsou čtyři dollars, kterými přispěl občan Vác. Kozák. Připadá tu věru jen malý příspěvek na ostatních více jak dvě stě účastníků oné zábavy. Čechové los-angelští mají tak na sobě černou skvrnu, a nyní jest povinností jejich smýti ji co nejdříve.

Však, pakliže jsme čili zábavou, jsme neméně čilými i v tělocvičně. Cvičíme pilně, někdy i ve dvou družstvech. Začátečníci činí viditelný pokrok. — Jen nepochopuji, proč někteří bratři opatřili si evičící úbor a evičit dosud nezačali? Chtějí se tím krojem pouze chlubit? Málo sokolských snah!

V nově zvolené činovníky klademe mnohoslibné naděje, vzdor tomu, že jsou všichni mladí. Jen očekával jsem tolik od vás bratří, že mi v mé práci ulevíte, však jste mně též dali o jeden úřad méně, dopisovatelský, však naše nastávající sestry mně vynahradyly.

Nuž, bratří a sestry, s větší horlivostí započnemež nový rok! Na zdar!

Tom. Vacek.

So. Omaha, Neb., 22. prosince 1912.

Byli jste také někdy zvoleni dopisovatelem aneb dopisovatelkou do "Sokola Amerického"? A kolikrát do roka jste psali? Že než jednou, aneb dokonce až dvakrát? Byla jsem tak šťastnou v poslední naší výroční schůzi Sokolek, že jsem vylosovala dopisovatelský úřad. Již tedy píšu! Vím, že toto jest můj první dopis do "Sokola Amerického" — zdali však poslední aneb zdali pravidelně každý měsíc psáti budu jest těžko dnes hádati. Tak jako jiní dopisovatelé přede mnou tak i já dnes spěchám s chutí a kuráží s mým prvním dopisem, a jestli se bude líbiti aneb ne budu celkem málo dbáti, jen když vím, že to co psala jsem, pravdou bylo.

Ze sboru as čtyřeceti členky šestnáct nás evičí jednou týdně za dozoru evičitele Sokola Vaňkát. Náš sbor z posledních státních závodů v Crete odbývaných vyšel první jako vítěz a bylo by pouze jen žádoucí, aby pokračoval stále ku předu, tak aby i z příštích státních závodů, které se letos v Plattsmouth odbývají budou, jsme opět vavřiny domů přinesly.

Náš sbor jest též účastněn s Těl. Jed. Fuegner-Tyrš v Dramatickém Odboru. Letošní sezona zahájena byla tříaktovou veselohrou "Dobráček švec". Pěkně provedena — četně navštívena. Čistý výtěžek obnášel přes sto dollarů, tak že morální i finanční úspěch byl dobrým. Od té doby hraje dnes odbor po třetí — vždy pěkným návštěvám.

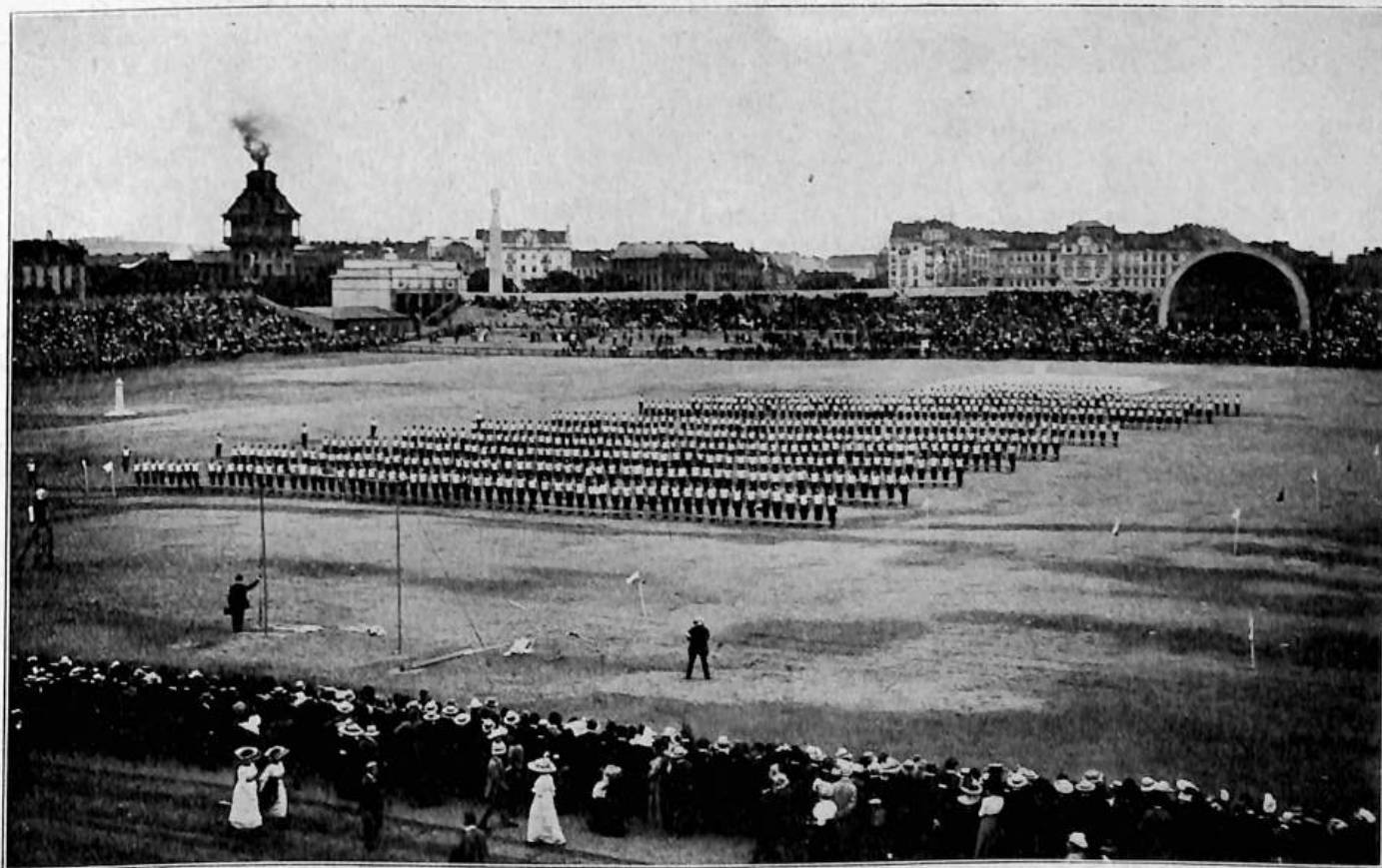
Veřejné evičení Sokola jakož i Sokolek bude pořádáno opět na Nový Rok — jako obyčejně.

Tento měsíc měl náš sbor slaviti desetileté trvání; jelikož však tou dobou nám připadá advent, upuštěno od toho a oslava odložena na delší dobu.

Z dopisu Sokolky Anny Hlavatých z Chicaga vidím, že evičitel br. Holan u nich evičí. U nás evičil až do minulého května, a zajisté že odnesl si od nás mnohé vzpomínky — též i u nás bude naň dlouho pamatováno. Chicagskému sboru Sokolek gratulujeme k získání evičitele.

A ještě něco. České svobodomyšlné spolky na výzvu Táboru Žižkův Dub číslo 115 podnikají sbírku pro opuštěnou rodinu Holečkovou, sestávající z ubohé matky, šesti malých dětí od jednoho roku a půl do jedenácti let. Spolky přispívají dle možnosti od jednoho až do \$25, tak že ubohé rodině se dostane přec pěkného vánočního dárku. U nás také návrh dán v poslední schůzi, aby se přispělo něčím — a víte čím jsme pomohly — ani centem, jako bychom neměly

a jednat rozumně. Proto tím více nás překvapil dopis našeho br. A. Peroutky v minulém čísle t. l., kde podivným způsobem si tropí šašky z družstva, které jednota naše, "Sokol Chicago", vyslala před 5 lety k sokolskému sletu do Čech, kde, jak známo též pořadatelskému t. l., obstálo velmi dobře jak z výkonů (třeba ne krkolomných) na nářadí, tak celkového chování, byvši znamenáno vzorně. Nestojíme za nic, že jsme po leta byli činnými v těloevičně, ač žel, později zlým osudem a okolnostmi byvše odrazeni, že po leta mimo sborových příspěvků i jinak přispívali. Ještě před sletem jsme sami vydržovali evičitele (bratr Čermák) šermu, kde po dolaru měsíčně ukládali a evičiteli platili, jakož i náčiní kupovali a když pak veřejné pořádali, sbor si liboval z úspěchu nejen morálního, též i finančního. Tenkrát se evičiteli žactva (bratr Červenka) také neplatilo a když sbor si, jak se říká, pomohl a po-

Ovičení kladinami Župy Sředočeské o sletu v Praze.

dobročinnost v štítu našich hlavních stanov a domácích pravidel. Ano, sestry drahé, kdykoliv některý ten spolek prokáže nějakou dobrou věc buďto přispěním na nějaký dobrý účel, aneb číms podobným, to jest zásluhou pouze toho spolku, a žádného jiného — a proto poukazovati, že jiné spolky dosti již přispěly není ještě žádným důkazem, že my bychom měly býti hrdými na práci jiných.

S přáním všeho dobra a mnoho zdaru nastávajícím novým rokem všem sesterským sborům volá

Zděnka Sinkulova.

Chicago, 24. prosince 1912.

Stává se dosti zhusta, že lidé neznající činnosti naší aneb věci, která po leta nás dovedla udržet v nadšení, odsuzují nás nesprávně. Byli a jsou to ovšem lidé, kteří stáli mimo naše řady a proto jsme jejich řečí nedbali, vědouce, že kdo chce činnost naši posuzovat, musí ji zevrubně znát

volil jistou částku družstvu, které chtěl míti na sletu, budou toho někteří bratři také vyčítat až snad do třetího pokolení. Těch několik dnů, co jsme tenkrát na sletu prožili, mělo na nás snad udělati zázrak a my měli se vrátit domů jeden každý jako evičitel, odborník a snad jsme toho vinni, že lid náš si našeho evičitele nepřaje. Mohli bychom zde uvést více a více podobných tvrzení a tu jen litujeme, kterak lidstvo dnešní doby pod břemenem špatných zvyků a různých slabostí klesá. Příští člověk již bude žádati více od života — povede jej k životu lepšímu, dovede se vyhnout věcem, pro které dnešní člověk trpí. Vzpomínám tu slov jednoho starého Sokola, již zemřelého, jemuž bratři chtějíce připravit malé překvapení za nezištnou práci, rozhorlil se náramně a pravil: "Kdybych měl přijmout jedině slovo chvály, kdybych měl přijmout jediněho centu, pak jsem pro Sokolstvo ničeho neučinil, neboť ono jest a bylo založeno na obětavosti a já jsem tu, abych

čas svého odpočinku věnoval zdarma na prospěch celku, z kterého mi dobro pochází." Tak rozuměl životu našemu pracovník — žel, neznámý. Aug. Raisler.

Baltimore, Md., 27. prosince.

Téměř po půlletní nečinnosti chápu se opět péra, abych alespoň poslední měsíc v roce zprávu z našeho zákoutí podala. Jak ale začít? Myšlének tolik rojí se v mysli, ale těžko zachytit na papír. Minulý týden měli jsme příležitost vidět v Sokolně pohyblivé obrázky sletové. Ach, to vroucí nadšení všech, když na plátně rozvínovaly se obrázky jeden za druhým, jeden úchvatnější druhého, když v průvodu zřeli jsme milé postavy našich vůdců výpravy, usměvavé tváře našich pořadatelů "Sokola" br. Dr. Jičínského a J. Čermáka, a hned za nimi naše borec, chloubu Sokolstva amerického; ach, to nedá se vypsát, ta stísněná hrud' a slzy deroucí se do očí, to dá se pouze vyčítit. A dál, když před námi rozvinula se panorama evičiště, když ta ohromná massa Sokolů evičila svoje prostná, tu nadšení dostoupilo vrcholu, a jásotu a potlesku nebylo konce. To způsobily pouze obrázky. Což teprve prožili ti šťastní, jimž dopřáno těm slavným dnům býti přítomni, tvořiti část toho úchvatného celku — věru, že závidění hodno.

Dramatický odbor Sok. Jed. Blesk pořádal letos již dvě představení. První v říjnu, obraz ze života "Vojnarka", jež předvedeno skutečně bezvadně, a těšilo se hojně návštěvě. Druhé představení v listopadu, fraška "Blázinec na cestách" též pěkně sehráno, návštěva ale slabá, až zaráželo. Nevím, proč tak málo účasti jeví Sokolové na divadelních představeních vlastních, jen ku dobru a ve prospěch té naší budovy Sokolny pořádaných. Ochotníci namáhají se, věnují čas studiu i peníze, jen aby výtěžek byl co největší, když na společný účel nás všech, — a bratři Sokolové nechají se doma. A to bolí. Ale necht', odstrašit se nedáme. Snad, když uvidí, že neochabujeme, že se stejným zápalem věnujeme se ochotnictví, i oni probudí se ze své netečnosti a na naše představení přijdou. Nu, doufejme.

Ony při čtení denních anglických novin padla mi do oka malinká stat', nad kterou jsem se vážně zamyslela. Byly to pouhé dvě řádky, prosté uvedení, že povolení k sňatku vyzvedli si sl. N. N. a pan N. N. Ale jaký význam! Sl. ta byla totiž Češkou, též bývalou Sokolkou, a vyvolený její byl jinonárodovec. A nad tím jsem se zamyslela. Dnes, kdy se stále píše o zachování mládeže českému národu, kdy tolik stesků ozývá se ze všech stran, že se nám česká mládež ztrácí, odnárodňuje, snad dosud nikdo nesledoval, kolik nadějných dívek a mladíků českých, seznámivších se s jinonárodními mladými lidmi, vstupuje s těmito v manželství, a tak ztrácí se nám na vždy. Sleduji tyto případy již hodně dlouho, a jest jich více, než by si kdo pomyslel. Bylo by zajímavé, kdyby nebylo tak smutným dokladem naší netečnosti, sebrati statistiku těchto případů po všech českých osadách, a myslím, že by se každý myslící člověk překvapen pozastavil nad těmi číslicemi. A přec tak lehko dalo by se zlu tomu odpomoci, neboť zlem skutečným pro národ náš zde v Americe jest. Když dívky a hoši naši odrostou našim českým školám, zůstávají pravidelně doma, mimo českou společnost, a znenáhla seznámí se s hochy a děvčaty cizonárodními, jimiž jsou všude obklopeny, a tak pomalu přivýkají společnosti jejich, účastní se jejich zábav, stanou se členy jejich klubů, a tak pomalu odnárodňují se nám, aniž by toho kdo pozoroval. Až teprve, když syn neb dcera již dospělí oznámí rodičům, že se chtějí provdati, a když rodiče slyší, že vyvoleným neb vyvolenou jest muž či dívka jinonárodní, teprve se svědomí jejich probouzí, a nyní nařikají, proč nevezme si Čecha neb Češku! Že se spolu ani nedomluví! Ale, ruku na srdce! Starali se ti rodiče o to, aby udrželi dítky své, i když povyrostli, mezi českou mládeží? Brali je s sebou do českých divadel, posílali je do tělocvičen sokolských? Ne,

a v tom právě leží jejich vina. Ale také trochu nás všech. Staráme se o zakládání zábavných klubů mládeže české? Nemám na mysli kluby vzdělávací, které jsou obyčejně pod kantorským dozorem starších, a které spíše odpuzují než vábí mládež naší svým vážným programem. Mládež chce mít zábavu a dovolí-li se jim scházeti se v slušné místnosti, zajisté zábava jejich bude též slušná. Tolik důvěry ve své děti mějme. Mám na mysli as před dvěma roky založený u nás klub "Hvězda". Skládá se ze evičiště členů Sokola i Sokolek. Provolání ku založení klubu toho vyšlo ze středu mladších členů Sokola a znělo, že chtějí založit klub mládeže ku lepšímu poznání se a společné zábavě. Klub založen a ač nemá žádné vážné tendence, mimo společný zájem o tělocvik, přec koná poslání své ku spokojenosti všech, kdož se o mládež naši zajímají tím, že jsou vesměs mezi sebou dobrými přáteli, že jim úplně stačí společnost česká a třeba, jak jim mnozí vytýkají, česky spolu nehovoří, jsou a zůstanou přec našimi, neodězí se národu svému, a česky budou cítit i s Čechy hledat spojení pro život. A to jest vše, co si od zde rozených Čechů přátí můžeme. Udržme si je v mládí, až dospějí, sami se budou k nám hlásit, a až založí rodiny své, bude v nich jistě vládnouti duch český, a dítky své česky budou odevovávat a hrdými budou na to, že česky cítí a česky mluví. Hled'me si tedy našich dětí, posilejme je do tělocvičen našich, kdež mají příležitost najít si druhy sympatické a budeme mít to blahé uspokojení, že zachovali jsme dítky naše národu svému.

Minulou neděli odbyval sbor Sokolek svoji roční schůzi, ve které též přijat návrh Těl. Jed. New Yorké na zaplacení 50c z každého člena N. J. S. ve prospěch pobratimců balkánských. Činovnice sboru zůstaly po většině tytéž na rok 1913, pouze za náčelnici na místě sestry Klečkové zvolena sestra Bohumila Cihlářová.

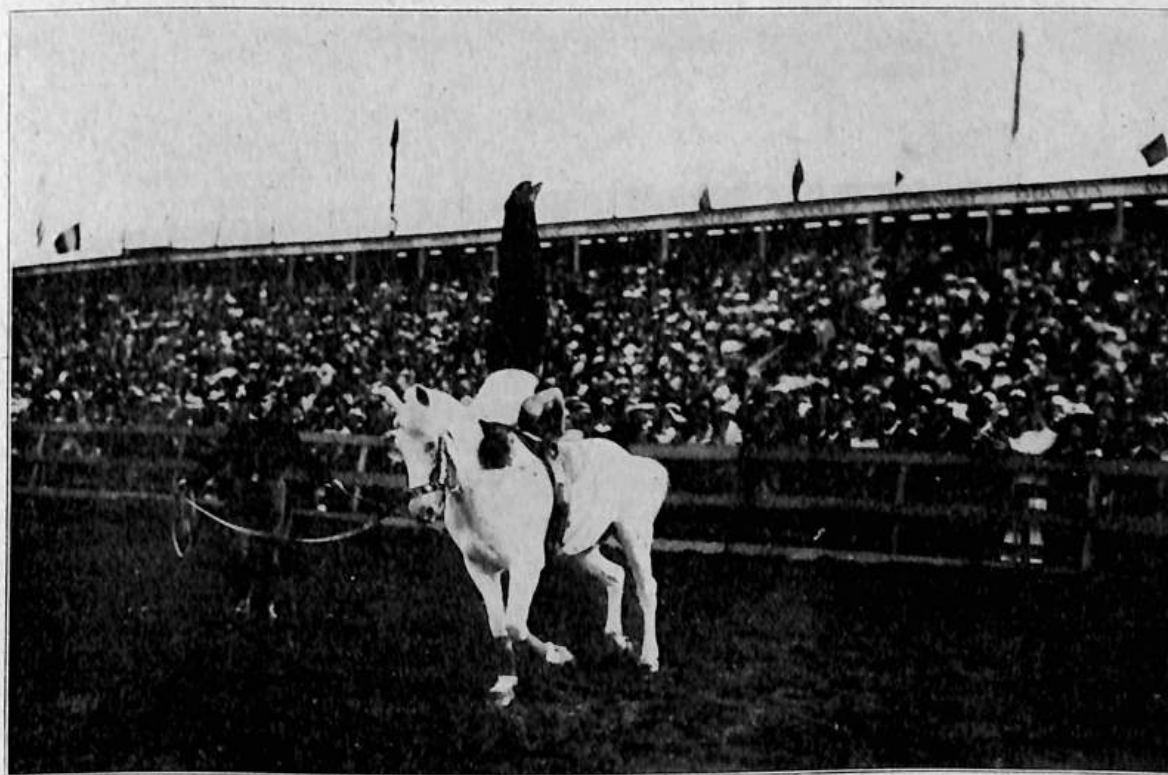
A nyní ještě zmínku o letošním veřejném. Jako každoročně odbyváno veřejné, dne 25. prosince, ale mohu upřímně říci, že tak bohatý program, i tak pěkné provedení jako letos, jsme dosud neviděli. Po nadšeném proslovu starosty Sokola Blesk J. R. Cihláře, nastoupily žákyně do dvanácti roků ku prostným. Cvičení lehounké, hladce provedené, s ladností až úžasnou na tu drobotinu, ukončeno za hlučného potlesku. Po nich nastoupili žáci do 12 roků. Cvičili s tyčemi, ozdobenými na obou koncích českými a americkými vlajkami. Cvičení velmi pěkné, dojem zvyšovaly mihající se vlajky a skupiny pěkně provedené, a dochvilnost cviků všech. Následujícím číslem bylo cvičení s praporem dívčího dorostu. Cvičení, jež slučovalo tanec a ladné pohyby paží se vztýčenými praporem, činilo velmi pěkný dojem, a dorost náš sklídl bouři potlesku. Po nich nastoupil opět sokolský dorost v žemířském cvičení. U sokolského dorostu jsme zvykli viděti vždy přesnost a ráznost, ale letošního roku překonali vše. Cvičení provedeno bezvadně a rychlost výpadů i přesnost krytů vzbuzovala všeobecný obdiv. Mezi jednotlivými oddíly provedené skupiny těšily se velké oblibě obecnstva, jak prozrazovaly výbuchy potlesku. Po nich nastoupili Sokolové v prostných. Zde podána ukázka železné výchovy našich junáků, vrcholem již jsou krásně vypěstovaná těla, rychlost pohybů a síla paží. Nyní Sokolky nastupují a provádějí prostná českých Sokolek na VI. sletu v Praze. Provedena bezvadně. Naše Sokolky jsou vůbec známy elegancí a ladností svých prostných a tak i tentokrát dokázaly, že jsou hlavní ozdobou našich veřejných. Ličovala jsem, že mně nebylo možno letošního cvičení se účastniti následkem choroby, ale těším se již, že opět evičiti budu, a vynahradím si tak oč jsem byla nemocí připravena. Následujícím číslem bylo cvičení Sokolů na náradí. Cvičilo se ve dvou družstvech na bradlech a hrazdách. Cviky všech byly úžasně. Po nich opět nastupují Sokolky ku cvičením tenisovým, jak prováděny družstvem chicagských Sokolek na VI. sletu v Praze. Krása tohoto cvičení nedá

se vypsat. A ten pohled na tak pestrý obraz cvičících Sokolek strhoval k bouřlivému potlesku. Cvičení dosti těžké, pohyby rychlé a vše provedeno tak krásně, bez té nejmenší vady. Jedna věc, která mne velmi potěšila, že přec to stále mluvení a psaní o škodlivosti šněrovaček při cvičení nalezlo konečně ohlasu u všech sester, a všechny cvičily bez šněrovaček v lehkých volných tenisových bluzách, následkem čehož pohyby a cviky všechny byly mnohem hlaději provedeny. Jen dál tak sestry, slušelo vám to.

Posledním číslem na programu byla rohovnická cvičení Sokolů, jakž prováděna družstvem Nár. Jed. Sok. na VI. sletu. Již nástup statečných junáků sokolských, cele bíle oděných, strhoval obecenstvo k nadšenému potlesku. A což teprve, když cvičení samo prováděno, tu sň celá otrásala se potleskem neutuchajícím, a cvičení ukončeno za povzdechu mnohých, že netrvá déle. Poslední dvě čísla byla nejkrásnějšími celého programu, a díky všem nás všech jest nejen našim Sokolům a Sokolkám za krásné chvíle, jež nám

byv zachvácen kvapnou tuberkulosou prý, které po 10 denní nemoci podlehl. Zesnulý byl přispívajícím členem T. J. S. Granger a podpůrné jednoty S. P. J. S. T. Byl 22 let starý, zaměstnáním číšníkem, povahy mírné a milé. Jeho dva mladší bratři Vladislav a Josef patří k nejpilnějším cvičencům naší jednoty. Zesnulý bratr Fr. Kopecký byl členem "Sokola" asi dva roky a když mu čas dovoľoval navštěvoval i cvičení. Čest budiž jeho památce!

15. prosince odbývala T. J. S. Granger svou výroční schůzi, ve které doznamenali jsme, že se početně "sevrkujeme", nemyslim však, že ku škodě věci sokolské. Jednota čítá nyní 16 členů. I u nás nastává očista po všelijakých nesvárech, nedorozuměních a osobních třenicích, které do záležitostí spolkových — žel, zanášeny bývají. Pro rok 1913 zvoleni byli následující činovníci: starosta Eng. Jelínek, star. náměstek Karel Svoboda, tajemník B. Hatka, účetník F. L. Machů, pokladník F. L. Machů, náčelník Fr. Chuděj, podnáčelník Jaroslav Svoboda, dopisovatel B. Hatka. — Br. Eng. Jelínek

Cvičení jízdy sokolské o sletu v Praze.

poskytli, ale též sestavitelům těch krásných cviků, a pak našemu neunavnému cvičiteli, Fr. Štětkoví, jenž s vzácnou pílí a láskou ku všemu sokolskému, povolání svému se věnuje. Ku zdaru celku přispěla nemálo též hudba Sokola Elsnice, jenž přesným přednesem všech čísel umožnil pěkná provedení tělocvičnů. Po skončeném programu následoval ples, při němž se všichni účastníci bavili srdečně až do rána.

Se sokolským "Na zdar" a přáním štěstí v následujícím roce

Marie Česká.

Granger, Tex., 29. prosince.

Povinnost dopisovatelská volá, abych zaběhl do "Sokola Amerického", jenže ten běh po papíře ne a nechce jít. Člověk neví z kterého konce má vlastně začít. Napsal bych, že T. J. S. Granger ku př. několik měsíců necvičí, schůze neodbyvá, členové příspěvky neplatí — dost! Raději poběžím cestou jinou, smutnější, abych příliš daleko nezaběhl.

Dne 7. prosince odešel nám na vždy br. Fr. Kopecký,

jest starostou T. J. S. Granger od založení a věru různé "slasti" přešly již přes jeho hlavu, ale on tu stále stojí jako Sokol pevný a nezlomný, vždy k činu připravený a k oběti ochotný. Totéž dá se říci o br. F. L. Machů, a jsem jist, že i ostatní činovníci plnili své povinnosti, seč lze. Náš náčelník br. Fr. Chuděj se oženil — nu a líbáanky snad mu již nyní dovolí členstvo k cvičení pobídnouti. Do cvičitelského kursu Župy Jižní, který se odbývá v lednu v Ennis zvoleni: br. Jaroslav Svoboda a Vladislav Kopecký; náhradník br. B. Hatka. Od cvičitelského kursu očekávají texaské jednoty N. J. S. nové vzpružení a jest si jen přání, aby všechny jednoty byly zastoupeny za každých okolností. Výchova cvičitelů měla by býti snahou naší nejpřednější, neboť oni budou duší našeho sdružení. Na zdar!

B. Hatka.

Chicago, Ill., 29. prosince.

V listopadovém čísle listu našeho zmínil jsem se o zatahování náboženství do škol a podotkl jsem, že Plzeňský So-

kol bezpochyby činně zasáhne, což se také stalo. Zvolen 3-členný výbor: bři. Jos. Babka, Vác. Cipra, Ant. Haller, který dostavil se do schůze hlavního výboru, kdež usneseno podati stížnost místní školní radě a dle odpovědi zaříditi další jednání.

Stížnost také podána a hned dvě najednou za Plzeňský Sokol, Jednotu Č. S. P. S., Jednotu Č. A. L. a L. a Č. S. J. Za Tábority a Sv. Obec podal Dr. Iška. Mluvíci náš, právník V. Geringer obhajoval různé body ve stížnosti uvedené a školní rada usnesla se záležitost vyšetřit. Jak celý případ se dále vyvine, není mně možno dnes zdělit, ale myslím, že bude nutno požádati přímo školní radu o výsledek vyšetřování. Dlužno však konstatovati, že vyjma Plz. Sokola ani jedna z chicagských jednot neuznala za dobré vyslati své zástupce, což je neomluvitelné. Dle názorů na schůzi spoj. spolků pronesených bylo by dobře, by utvořeno bylo těleso z delegátů svobodomyšlných spolků a to má míti na starosti výhradně školství a zameziti každému zatahování náboženství jakéhokoliv přímo neb nepřímo do škol, jakož i zabrániti tomu, by školní dítky byly nuceny kdykoliv a kdekoli ku návštěvě kostelů, kaplí atd., o čemž podám zprávu později.

Ve čtvrtek, dne 26. pros. měli jsme celoroční schůzi a volbu činovníků. Zvolení vesměs staří. Zástupci do sjezdu 1913 zvoleni bři. Rud. Stýblo a Jan Šiman a doufám, že ode dneška budou si připravovati materiál, aby přispěli svými vědomostmi k dobrému výsledku sjezdu.

Vzhledem k návrhu T. J. Sokol New York, o kterém má se hlasovati a který zní, že každý člen N. J. Sokolské jest povinen zaplatiti 50c ve prospěch válčících bratrů na Balkáně, usneseno následující:

“T. J. Plzeňský Sokol uznává, že nutno pomoci bratrům Slovanům v jich boji za svobodu, uznává, že ranění, vdovy a sirotci potřebují pomoci okamžité, ale neuznává, by dobročinnosti se kladly meze, aniž dobročinnosti se předpisovalo a řídě se zákonem humanity a uznává boj balkánských bratrů za oprávněný, usnází se:

Budiž okamžitě zasláno Výk. Výb. N. J. S. \$188.00 jako příspěvek 50c ze člena. Přeje-li si někdo dáti více, necht' tak učiní. Zbytek zašle se později.”

Naše jednota nesouhlasí s tím, aby se předpisovalo někomu mnoho-li má dáti, to by pak nebyla dobročinnost, nýbrž dar z přinucení. Máme slabé jednoty, které dluhují poplatky Výk. Výboru a bude-li přijat návrh, bude jim oněch 50c za člena počítáno, ale oni budou žádati o poshovění a toho se jim třeba dostane a na konec nezaplatí nic. Uznají-li všechny jednoty zastoupené v N. J. S. za dobré, necht' tak učiní bez předpisu. Z těch dvou příčin rozhodl se sbor náš nehlasovati pro návrh T. J. Sokol New York a doporučuje všem jednotám, by učinily podobně. Uznáváme-li všichni, že třeba pomoci, nuž učíme tak bez přinucení, učíme tak dobrovolně, z lásky a humanity a netřeba žádného paragrafu.

Cvičení jsou čteně navštěvována drobotinou počínaje až do dospělých. Jak každý rok tak i letos uspořádala jednota pro dítky navštěvující školu vánoční stromek, kde předvedli jak žactvo obého pohlaví, tak Sokolky a Sokolové různé eviky a každá jednotlivá třída evičila zvlášť. Cvičily žáčky od 6—12 roků, pak od 12—14 roků. Pořad záků byl tentýž. Po odevčení jednotlivých tříd, odměnily tyto vždy br. Stýblo nezbytnou kyticí, načež bylo podělování dárků těm, kteří pilně navštěvovali tělocvičnu. Podělení byli následující večerní žáci (dle pořadu ceny): Frant. Randa, Oldřich Kvídera, Václav Budilovský; večerní žákyně: Josefa Paulova, Milada Čihova, Eliška Šauflova; Sokolky: Jiřina Zpěváčková, Anna Tábořská, Helena Bártová; Sokolové: Václav Stránský, Jan Matějka, Frant. Záhrobský. Pak poděleny byly všechny dítky různými lahůdkami i následovala prostná Sokolů a mazurkový tanec Sokolek. Program byl pěkný a evičilo se dobře. Byla to ukázka rodičům, co se děti

ve cvičení naučily a dlužno připomenouti, že br. Stýblo učinil své povinnosti jako evičitel zadost.

Ples (“v campu”) odbývaný dne 14. prosince, kde síň byla dekorována stromy, stany, i náměstí bylo jako v kampu, večere též kempová, se vydařil dobře po stránce morální. Zábava byla opravdu bratrská, úbor byl též kempový, takže se od tak milé a srdečné zábavy nikomu ani nechtělo.

O dalším ponechám mluvit zprávu br. starosty, která byla ve schůzi čtena a usneseno, by byla uveřejněna v Sokole Amer.” Tím končím a přeji redakci a čtenářům mnoho zdaru v roce novém!

Václav Cipra.

Lorain, O., 29. prosince.

Při volbách činovníků nastala u nás nepatrná jen změna. Byv poctěn funkcí dopisovatele, míním též svědomitě plniti bez ohledu na strany, neboť prospěch celku cením nade vše. Bude-li třeba na nedostatky některé poukázati, pak žádám předem, by bylo přijato s tímž upřímným úmyslem s jakým budou psány. Nebude-li příčiny, odpadně psaní samo sebou a tím lépe.

Jednou velkou vadou některých našich bratrů jest nedostatek smyslu pro povinnost. Není bratři ještě Sokolem ten, kdo příspěvky zaplatí, někdy časem schůzi navštíví, ale ten, který snaží se všechny povinnosti řádně plniti a dovede ve prospěch celku i osobní pohodlí obětovati. Mnohý raději slyší pokrytecká slova lži a klamu, nežli slova trpké pravdy. V tom ohledu máme dosti zkušenosti u nás a proto radím bratři, aby každý byl souzen ne dle slov, ale skutků, a mnohé nepříjemnosti bude vyvarováno.

Dne 19. ledna oslaví jednota naše první desetiletí trvání veřejným o 2. hod. odpol., večer vyhrazen volné zábavě. Doufáme, že nás při příležitosti té mnozí bratři z clevelandských jednot navštíví.

V červenci pořádala jednota naše výlet do Lincoln parku, za účasti sester a bratrů jednot “Havlíček” a “Nová Vlast” z Clevelandu, poslední počtem 50. S vděčností jich u nás vzpomínáno. Cvičení sester obou jednot, nadšení z toho plynoucí mělo za následek utvoření se sboru “Slovenských Sokolek”. Nově utvořen zde “Hrvatski Sokol” s dosti velkým počtem činných členů. Naše jednota nejstarší v místě vedle Polské, Slovenské a Chorvatské, jest nejslabší však počtem, neboť přílivu k nám nestává, spíše nás mnohý dobrý bratr opustí.

Sbírka ve prospěch trpících bratrů Slovanů, obětí války za svobodu lidstva na Balkáně, vynesla několik dolarů a jsou to pravidlem tvrdé ruce, které ochotně kladou obět' na umírnění bídy a žalu — bez reptání. Odlož každý lhotejnost, snaž se uplatnit jak nejlépe možno dle sil svých a schopností, a vědomí vykonané povinnosti bude každému odměnou nejlepší. Na zdar!

Adolf Navrátil.

Cleveland, O., 29. prosince.

Tak přede mnou leží jako v kaleidoskopu “Bazar” našeho Sokola Cleveland a nebyti jeho, velice pochybuji, že byste ode mně těchto několik řádek pročítali; a když již píš, tu napřed tak ty maličkosti, jako výlety a zábavy, bazar o několik měsíců předcházející, vyliším.

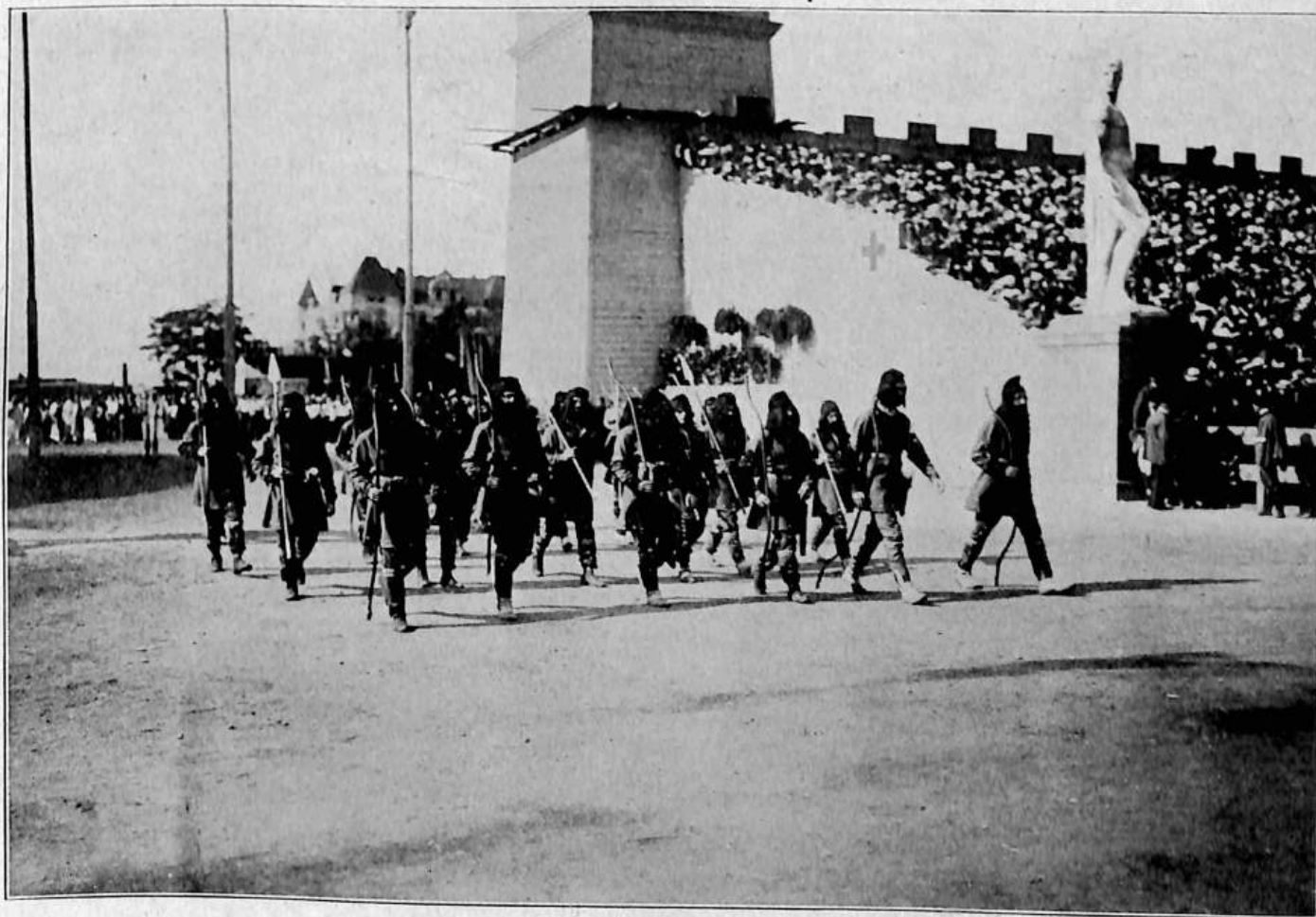
Myslím, že první dopis přinesl souhrn práce od ledna do dubna. První událostí byl zpěvní večer B. Ptáka a sl. Foerstrové. Nebyl jsem přítomen a tudíž mohu vám bratři jen zdělit, že byl místními neodvislými denníky chválen.

V červenci jsme vylezli na “sluníčko” a to na Dvořákovu farmu, kde jsme se znamenitě bavili různými hrami na výletech obvyklými. Zvláštnost jsme však přece měli; poráželi jsme “Gotche” a nejvíce porážek odnesl ze zápasu toho “Šmejkal”, neb kterýkoliv mře na “Gotche”, trefil a porazil toho druhého a když večer jsme se stěhovali, visel s něho jak se říká samý “cár”.

16. července byl propracován výlet do Dahlerovy zahrady; jelikož obloha plakala skoro po celý den, byl odložen na den 4. srpna. U toho výletu musím se pozdržeti déle. Jest pravda, že jest již trochu pozdě o něm se podrobněji zmiňovati, však ono to nedá. Tak ven s tím! Myslím, že pozvali jsme všechny jednoty sokolské v místě. Dostavil se jediný a jednoty naší velký příznivec "Sokol Slovinský", ostatní bratrské jednoty zůstaly tiše doma a odpočívaly v houpákách nebo v houpačkách. Inu, takové horko! Teploměr ukazuje skoro 96! Nedivte se! Nedivte se, že pak ta práce sokolská tak "krásně" a "svorně" pokračuje. Namítnete, že na výletech práce ta není vidět a že se neuplatňuje. A tu vám bratři pravím, že se mýlíte. My měli bychom takové veřejné výlety, kde přicházíme do styku se

podporu stále v mysli. Výlet tento-zdařil se nad očekávání dobře. V prvním pavilonku hrála hudba koncertní kousky, v druhém hrála hudba pro tanečcechtivé a tam opět skupina poráží loutky a při tom se znamenitě baví; v zadu u dlouhého stolu pod několika zakrslými stromy sedí bři. Slovinci; na rtech úsměv, v hrdle zpěv. Okolo nich tlačí se milovníci zpěvu. Zde je nejživěji a nejveseleji. Ty jejich písně kde koho sem vábí, a jak pozorně poslouchají. Z pozorování toho vytrhl mě br. náčelník, který svolává žákyně ku nástupu. Žákyně nastoupily vedením br. E. Šlapáka jaře, s úsměvem na rtech, neb dobře věděly, že veškerou slávu toho dne odnesou. Cvičily vzorně, což ani jinak nemohlo býti, vždyť je cvičil br. Šlapák a ten nejde na veřejnost s prací poloviční. Totéž nemohu napsati o evičencích. Cvičili prů-

MARATHON O SLETU V PRAZE.

Stráž města Athén.

širším obecnstvem, morálně a hmotně podporovati. A to se neděje. Představte si před zrak duševní takovýto výlet: v předu kráčí hudba, za ní prapor, za ním 20 žáčků a 4 žáci (ti druzí zůstali doma), za těmito pak 20 členů v kroji a 11 členů bez kroje. (Jednota čítá 160 členů.) Pochoduje se v živých českých ulicích. Ty jako pozorovatel, vyváben hudbou a třeba nevědomky přihlížíš. Co tomu říkáš?

Inu, tihle br. Slovinci! Nebýti těch! Přišlo 24 členů. Všichni v kroji. A jak se kolem hned rozjasnilo. Zamračené tváře a ústa skoro hučevná slova vypouštějí se na ráz usmívají a volají: Tak již můžeme nastupovat, bři. Slovinci jsou zde! Hodní hoši tihle Slovinci! Junáci! Ti nám vytrhli trn atd. Na zdar! budiž Vám díkem bři. Slovinci. Bratři, nepamínejte jich a mějte tuto morální i hmotnou

měrně dobře, ačkoliv ta nepřipravenost a celková neuhlazenost byla do očí bízí. V předu jsem pozoroval evičence, který neměl úplný evičební úbor, což mu při cvičení stále překáželo; měl totiž kalhoty stažené na lýtku přaskou, která se rozvázavši dělala "trubl" tak že místo cvičení prostných, evičil se v zapínání přasky, která ne a ne nechtěla zůstat zapjata. Bylo vskutku komické a s druhé strany kazilo celé cvičení. Zde jest viděti tu nepřipravenost a nekázeň.

Dramatický odbor naší jednoty se přerodil v Dramaticko-Pěvecký, ku jeho dobru a mám naději, že řízením br. Blažtíka bude zdárně pokračovati, ba musím říci, že zdárně již pokračuje. Vždyť vystoupili na veřejnost po 6týdenním cvičení a že se líbili nemusím potvrzovati.

Zatížení ještě okrouhlým dluhem \$4,000 na Sokolovně

zejícím a nevidoucí v dohledné době žádného prostředku ku krytí jeho alespoň částečně, usnesli jsme se pořádati "Bazar"! Usnesení počalo se ihned uváděti ve skutek; zvolen výbor bazární a jemu na bedra vložena veškerá práce s tím spojená. Jak víte, bazar potřebuje síly ty nejlepší a pracovníky nejvytrvalejší. Že výboru sil těchto se dostalo, můžeme děkovati tomu velikému úspěchu, kterým bazar tento byl korunován. Jedna z nejlepších prací bylo provolání ku členstvu a obecnstvu, s programem každého dne trvání bazaru. Sín byla plna budek účelně okrášlených a plná dárků ku potěše a výhry žádostivého obecnstva. Bazar náš započal v horečce bazarů. Myslím že 3 bazary byly krátko po sobě v život vyvolány a všechny pro dobrý účel a na prospěch našeho národa.

23. listopad byl dnem zahájení. Dnu tomu dáno jméno: Dětský den. Proslov Sok. Fr. Sokryda. Zpěv evičického žactva, nacvičil br. Fr. Blažtík. Sokol Sokryd promluvil krátce ale věčně o Sokolství. Dítka zazpívaly několik českých písní s dobrým úspěchem ku etí jejich evičitele a byly hojným potleskem odměněny. V neděli 24. list.: Sokolský den. Schůzka všech místních Těl. Jednot Sokolských. Zpěv Smíš. Pěv. Sb. Lumír. Hudba br. Tajerle.

Schůzka všech místních tělocvičných jednot sokolských! Jak se to krásně čte a vyjímá na papíru... Den zahájil redaktor "Světa" obě. Jan Jelínek krátkým prolovem. Zželelo se mu, že tam neviděl ani jediného zástupce sokolských jednot; napomínaje nás bychom přes velikou nepřázeň pracovali s ještě větším úsilím a končil svůj doslov blahopřejným dodatkem, že bazar takto vedený a vypravený musí se dodělati úspěchu. Smíš. Pěv. Sbor Lumír v posledním okamžiku odřekl. Co teď? Co pak náš Pěv Odbor nemohl by zapěti? A on zapěl! Zapěl tak, že musil ještě přidávati. A tak jak se tiše zrodil, tak tiše vystoupil a zvířel o několik hodin dříve, než jemu bazárním výborem popřáno bylo. 25. listopadu. Den dámských a mužských podpůrných spolků a řádů. Zpěv. Smíš. Pěv. Sboru Hlahol. Koncertní čísla Sokolky Kristy Hlavínové. Dne tohoto nebyl jsem přítomen. 26. list. Den všech členů a členek Sokola Cleveland. Zpěv. Dram. Pěveckého Odboru Sokola Cleveland. V tomto zpěvu ukázal Odbor svou sílu a bude-li v směru tom dále pracovati jak pracoval, bude jedním z nejlepších mužských Pěv. odborů českých v Clevelandu. Jen tak dále. Středa 27. list. Návštěva br. Slovinců. Zpěv Pěv. Sboru "Triglav". Den z dnů bazárních ten nejlepší a nejbratřštější. Slovinci přišli a zaplnili místnost bazární. Všude jich bylo plno. "Triglav" zpíval a odnášel bouře potlesku. Psal jsem o nich, jací byli na výletě a musil bych opakovat. Zdar a dík Vám opětovný. Čtvrtek 28. list. Zakončení bazaru. Odevzdání vyhraných předmětů. Taneční zábava. — Společná večeře a — konec bazaru s čistým výtěžkem \$1600.

Dost — číslce tato mluví sama za sebe; jen tak podotýkám, že jednota výboru bazárnímu, jenž se skládal jak ze Sokolů tak i Sokolek, za jich dobrou práci poděkuje.

Tak jsme ten rok s dosti dobrým výsledkem, jak mravním tak hmotným, zakončili. Přeji všem jednotám sokolským zdar v konání povinností sokolských v roce 1913 a zůstávám Váš
Franta Holešovský.

St. Paul, Minn., 29. prosince 1912.

Po dlouhém čase používám příležitosti, abych pár řádek napsal do milého listu našeho, neboť bratři přejí si, abych na dále psal a uveřejňoval co třeba o činnosti a práci z našeho zátiší. Předně přijměte srdečný pozdrav všichni bratři a sestry z Čech se navrátilí, již posilnění k další jdete práci i přeji mnoho zdaru v tomto novém roce všem vám, jakož i Nár. Jednotě Sokolské. Rok 1912 zaznamenán bude ve všech srdcích bratří Slovanů. Tam v matičce Praze jste se sešli, abyste se naučili činné práci i doufám že zdar se dostaví; dobře děl bratr náš Dr. Rudiš-Jičínský, že toto

velké spojení bratří Slovanů ponese i velké úroky; pevně doufám, že se tak stane. Co dovede kázeň a láska k svým představeným to netřeba zde podotýkati; to čtete každý den, jak naši pobratimci se srdnatě bijí za právo a svobodu a že dojdou svého cíle to vědí, neboť spojil se duch slovan-ský. I v tom našem zátiší přístí vřelá láska k našim bratřím Jihoslovanům, dokazují tak tyto číslce obnosů, jež byly již zaslány na určité místo pro vdovy a sirotky bojujících Jihoslovanů. Těl. Jed. Sokol v St. Paul \$22.00, Odbor Sokolek \$2.80, sbírka vedená br. Matlachem a obě. Josefem Vítkem \$23.90, Řád Čech č. 12, Č. S. P. S. \$25.00, mezi bratry Č. S. P. S. \$6.00, Řád Mělník č. 169, Č. S. P. S. \$5.00. Celkem \$84.70. Doufám, že bude větší obnos, neboť i jednotlivci přispívají z celého státu Minnesota.

Musím se zmíniti o tom ruchu našem, totiž že jsme celé léto spali a pěkně. Doufám bratři a sestry, že v příštím roce napravíme co jsme zanedbali, jen více lásky k práci a půjde to. Důkazem jest jak se náš dramatický odbor tužil řízením br. Fr. Dvořáka. Sehráli jsme v krátkém čase tři divadla. Po prvé: "Bordynkáři" v neděli dne 26. května. Po druhé zase "Bordynkáři" ve prospěch Svob. školy v St. Paul, dne 3. listopadu, takže čistý výtěžek obnášel pro českou svobodomyšlnou školu \$65.60. Po třetí "Závět", a to dne 15. prosince s dobrými výsledky takže Sokol zapsal se opět jednou do srdcí st. paulských občanů. Vřelý dík náleží spisovateli R. J. Pšenkovi jelikož poskytl provozovací právo ve prospěch České svob. školy zdarma. Po druhé, když jsme hráli "Bordynkáře" počil nás milou návštěvou mayor města obě. Keller, a velice, jak se sám vyslovil, kus se mu líbil, ačkoli všemu nerozuměl, byl nanejvýše spokojen a my také. Dále jsem velice rád, že se u nás dle pořádku a rozvrhu evičí, jen milí bratři ku předu, abyste o příštích závodech vyšli jako vítězové, pak naše radost bude úplná.

Velice jsem se potěšil spatřiv náš dorost jak se tuží vedením evičitele br. Fr. Drasala, jen kdyby též děvčátka chodila jako dříve, když br. Karel Kolářík evičil. Chodilo jich tehdy 22. Bratři tu se musí státi náprava a to již brzy, aby šlo vše svým tempem. Odbor Sokolek též je veden dobrým evičitelem br. Vojtěchem Šmolíkem, rovněž Sokolové vedení evičitelem br. Lincem. Mám za to, že náš Karel přivede vše zase do pořádku jako bylo dříve, tot' hlavní bod, aby děvčátka evičila z mládí a se rovněž utužovala.

Pro příští rok zvoleni titi činovníci: Starosta Jos. Alexa, náměstek F. B. Matlach, tajemník Fr. Svoboda, účetník Vác. Chott, pokladník Fr. Dvořák, správní výbor: Ad. Hejduk, Fr. Drasal, Voj. Šmolík, náčelník Karel Kolářík, evičitelé: Voj. Šmolík, Fr. Linc, Fr. Drasal, režiser dram. odboru V. Chott, dopisovatel V. Ševčík. Přeju mnoho zdaru všem bratřím a sestrám v novém roce. Váš V. Ševčík.

Chicago, 30. prosince

Vskutku činí mi velké potěšení seděti opět u stolu a psáti několik řádek do milého listu našeho. A proč ne? Konáme-li vše z lásky k věci, nepřijde nám za těžké, obzvláště hledáme-li štěstí v práci. Štěstí záleží od naší pilnosti, dělné pozornosti i k věcem nepatrným. "Co můžeš vykonati dnes, neodkládej na zítřek," praví staré naše přísloví, neboť slunce zapadáje odnese sebou část určeného života. — A nyní zase něco o naší činnosti sokolské v odboru Sokolek Rozvoj. Myslela jsem, že v tomto roce bude jiné přáno, by si trochu zapsala, ale zase Anda zůstala. Jak jsem se v posledním dopise zmínila o naší zábavě, kterou jsme pořádaly, dne 7. prosince 1912, vydařila se znamenitě. Avšak očekávaly jsme větší podporu našeho členstva. Těšily jsme se, že snad ta jejich liknavost již pominula, ale byly jsme sklamaný. Stále je všude zřít jen tytéž tváře! Není tu snad jen o to vytančení, zde jde o to, bychom se jednou za čas společně sešly, se seznamovaly a vzpružily k další činnosti. Zamrazila nás ta lhostejnost našich spolusester a spolubratří. Byly

jsme ale mile překvapeny návštěvou jiných sokolských jednot. Sestry a bratři naší jednoty Sokol Rozvoj vzdávají dík za milou návštěvu Sokolkám a bratrům T. J. S. Praha a Sokolům jednot: Klatovský, Tábor, Slovanská Lípa, Karel Jonáš, Komenský, Dělnický, Havlíček-Tyrš a Čechie. Jen teď pracujeme společně na prospěch věci naší a hlavně po stránce tělocvičné. Upřímný pozdrav všem.

Na zdar!

Anna Hlavatý.

Long Island City, N. Y., 30. prosince.

Předně musím podat zprávu z prosincové volební schůze. Tentokrát šla volba hladce a spokojeně. Činovníci jsou zvoleni následovně: starostou zvolen Anton Sádlo, náměst-

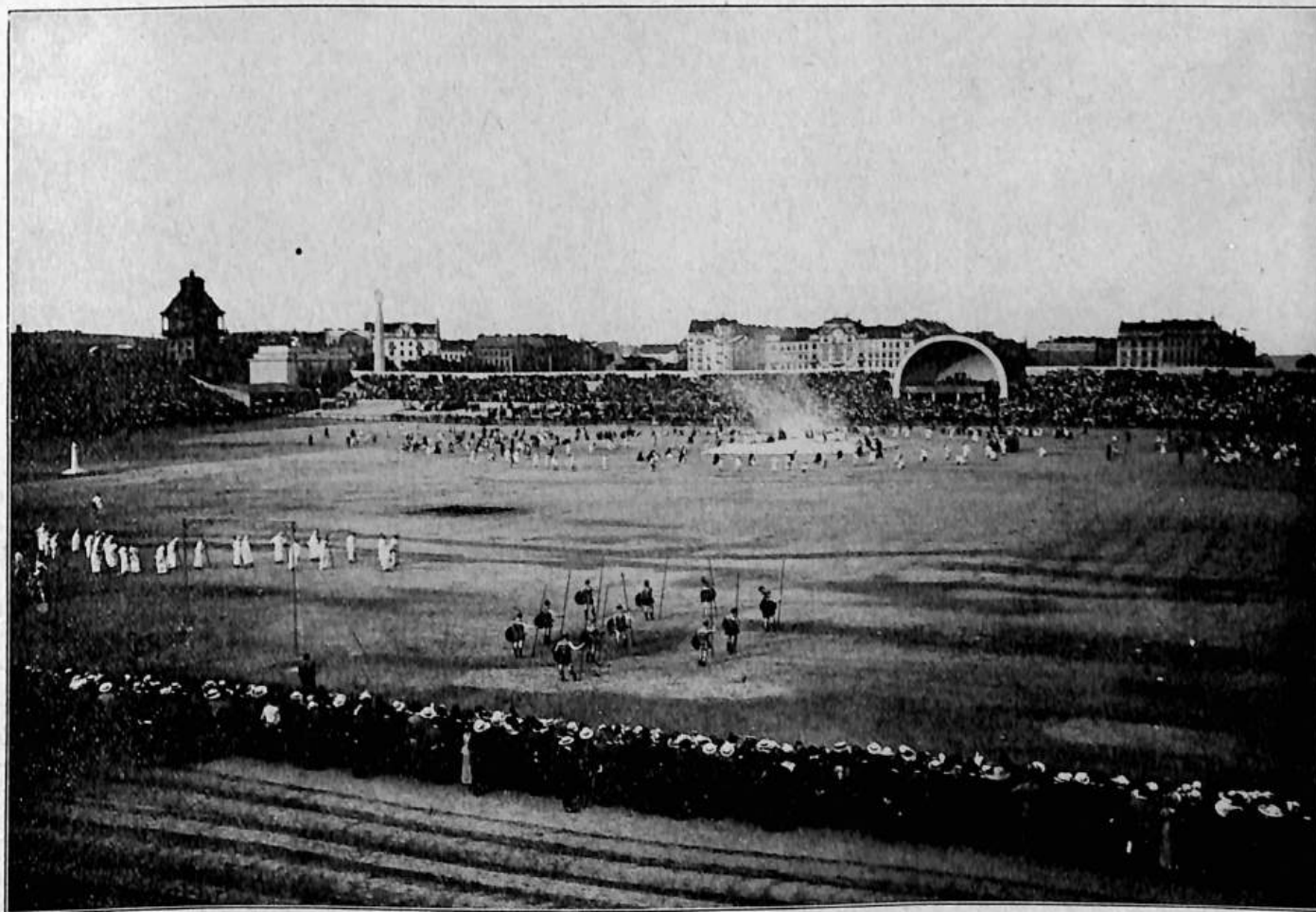
přednášce, pořádané naší jednotou v listopadu, to jest, že paní a dívky všechny sundaly klobouky, aby daly též příležitost za nimi sedícím vidět na jeviště. To u nás nebývalo zvykem i doufám, že aspoň naše Sokolky toho docílí pro vždy i bude na pokyn druhým.

Dne 19. prosince jsme se sešli na pozvání do místnosti br. Vopata br. Ant. Bechinským v poslední schůzi na počest bratří naší jednoty a jeho 25letého manželství. Ač br. Bechinský jest od nás vzdálen přece na nás nezapomněl a přišel s manželkou též Sokolkou, nás poctit i naše sestry. Byli vřele uvítáni naším starostou a starostkou Sokolek. — Nezapomněte, bratři a sestry, na naše "šibřinky" 25. ledna.

Na zdar!

Jos. Koutník.

MARATHON O SLETU V PRAZE.

Obět' zápalná bohům.

kem Fr. Červený, pokladníkem Josef Vozáb, účetním Štěpán Kostka st., tajemníkem Filip Vojtěch, náčelníkem Frant. Vančura, podnáčelníkem Karel Polák, hospod. správcem Karel Zvoník, dopisovatelem Jos. Koutník. Finančním výborem jsou: Štěp. Kostka, Velebil, Stan. Vozáb. Praporečníci: Fr. Červený a Vojtěch Filip. Stížní výbor: Jos. Drla, J. Vozáb, Fr. Vozáb, Vinc. Utratil a Jos. Svoboda. Zkoumaací výbor: L. Vančura, V. Mucha, Rud. Rosenberg. Důvěrníky jsou: Vinc. Zvoník, Ant. Podskočil.

Bratři, velice mě překvapilo, že jste si mě vyvolili zase pro příští rok za dopisovatele do našeho orgánu sokolského, děkuji vám a velice mě těší, že mohu zase můj malý úřad zastávat, a ještě větší radostí by mi bylo, kdyby naši mladíci se též všimali více našeho listu, což by jim zajisté bylo velice prospěšným a na poučení. Ještě musím dodat o naší

Cedar Rapids, Ia., 31. prosince 1912.

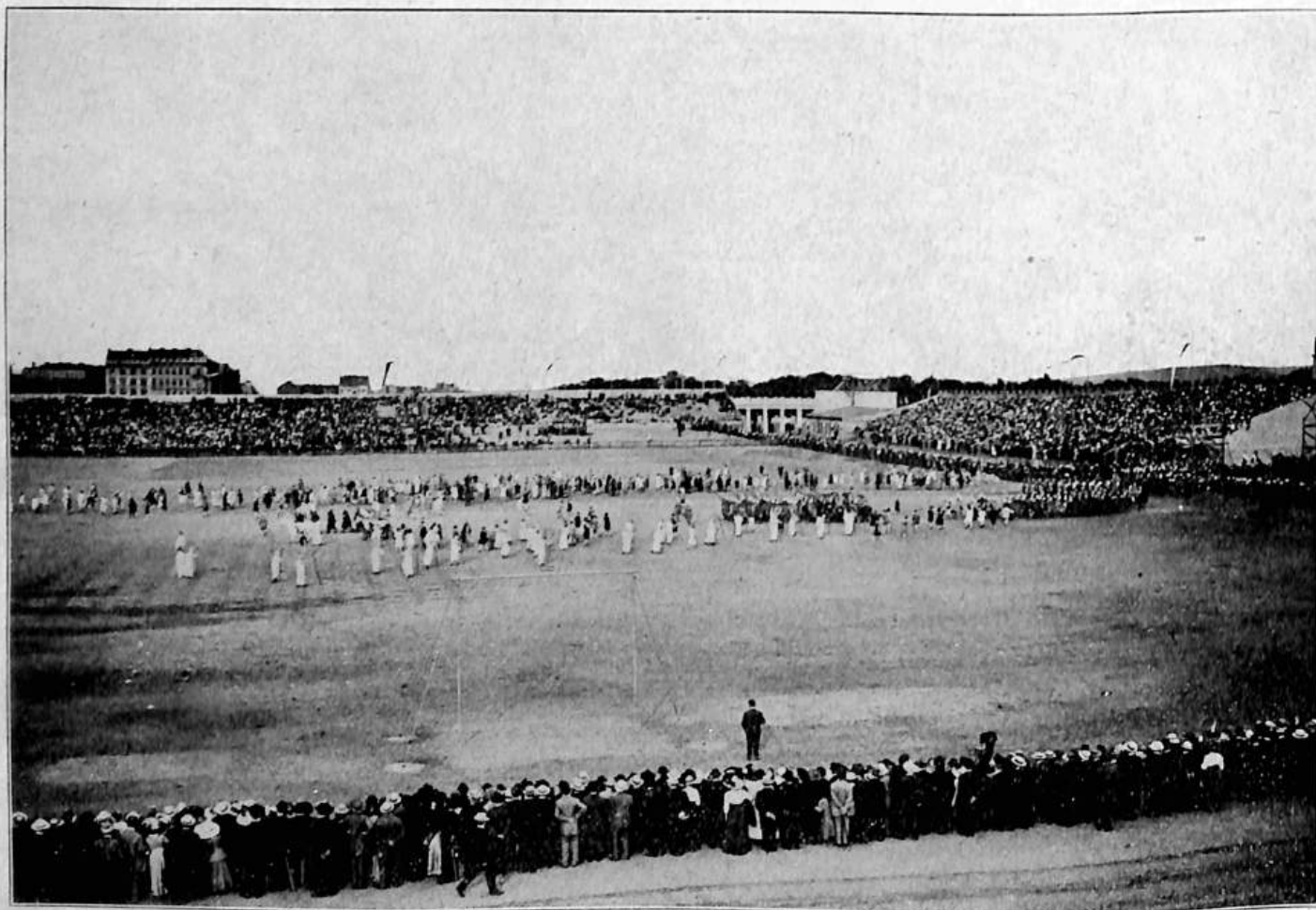
Obávaje se, kdybych si novoroční přání nechal až na konec, že mohl bych na zapomnutí docela, odbudu si "to" raději předem: "Přeji Vám všem, bratři, zvláště ale jednotám, veškeru možnou spokojenost!" — A to je vše? řekne mnohý! Ano, to je vše! Je-li spokojenost, jest štěstí ať žítí zajištěno. — Řekl jsem, že přeji tak zvláště jednotám. Vidím, že zde u nás, a jsem jist, že tomu tak i leckde jinde, že ač většina bratří žije v poměrném blahobytu, nemůže, neb nechce mnohý a mnohý z těchto právě pochopiti, že povinen jest jednotě svojí trochou více, než tím ubohým měsíčním příspěvkem. A právě takové byl bych si přál viděti v naší schůzi minulé. Výbor majetku oznámil, že ku krytí jistých povinností nedostává se mu obnos asi \$600.00. Jeden z bratří podal návrh, aby přítomní zapůjčili

potřebnou částku — mnoho-li kdo může — na dobu jednoho roku bez úroků. A než bys napočítal sto, částka upsána. — Co říkáte tomu vy bratři v jiných jednotách, nedmou se i vám radostí prsa vědomím, že **takové** máte bratry? — Žel, že nejsou takými všichni! Vždyť právě ti, kteří mohli by tak malou obět přinést bez nejmenších obtíží, právě ti jsou to ze kterých — mimo povinných příspěvků — zpropadeně těžko něco dostaneš. Polepšete se, bratři, v roce příštím!

Minulá, prosincová, schůze jednoty byla zároveň volební a myslím, že nebylo pochybeno ponecháním hlavních činností na jich místech. Vždyť takového starostu, a taký výbor majetku zajisté těžkým, ba nemožným by bylo změnit a nechybiti. A náš sbor cvičitelský? Nemyslím, že

předních řadách našeho života národního — scházelo! Jak jsem se o většině jich dozvěděl, lístky koupili, a tím nepochybně mysleli, že povinnost svoji vykonali. Nebýti mezi nimi tak velké procento Sokolů, také bych se o tom zde ani nezmiňoval, vzdor tomu, že s náhledem podobným souhlasiti nemohu. (Co si jenom o nás pomysleli přítomní cizinci, nevidoucí v síni než tak malou část jim známých, českých tváří?) Že však program pořádan byl "Hlaholem" a že známých Sokolů bylo tak uboze málo, bolí mne! — Až na nepatrné výjimky jsou členové "Hlaholu" zároveň členy Sokola — a přec člověk, pohybující se mezi oběma cíti, že jest "cosi" mezi nimi, co jako nehybný mrak zabraňuje slunci upřímnosti a pravé bratrskosti ozařovati společný

MARATHON O SLETU V PRAZE.

Vojsko řecké vrací se z boje.

jest druhé jednoty ve Spoj. Státech, jež honositi by se mohla tak dobrými a při tom skutečně **obětavými** cvičiteli všech: Sokolů, dorostu, žáků i žákyň a Sokolek, jako jednota naše. Hmotná odměna Vaše bratři, i ty sestry Engelthalerova, jest sice až směšně malou, však každý z nás pohlížeti k vám musí s úctou i obdivem, a bude-li někdy širší veřejnost mítí příležitost oceniti služby vaše, nebude mojí odepřítí vám uznání nejvyššího.

Dne 8. "dával" pěvecký sbor "Hlahol" koncert ve prospěch "Červeného Kříže" balkánských Slovanů. Účel šlechetný, koncert krásný, a síň byla téměř naplněna. Byla by bývala přeplněna, kdyby byli přišli všichni ti, již lístky odkoupili předem. Byl přítomen slušný počet jinonárodovců — hlavně Němců — a tu nemilým působilo na mne (a zajisté i na jiné), že takové množství občanů, pohybujících se v

naš luh. A nejnepohoditelnějším jest to, že člověk cítí rovněž, že příčinou "mraku" toho nikterak nejsou nečlenové Sokola! — Dle mého skromného náhledu neměli by členové "Hlaholu" ač-li tak z té příčiny činí — kojiti svoji nechuť k jednotě, proto, poněvač některý ze Sokolů nemá dosti smyslu pro heslo: "Zpěvem k srdci — srdcem k vlasti". A na straně druhé členové jednoty, a samozvaní soudci "Hlaholu" měli by vždy mítí na zřeteli, že všichni ti pěstitelé krásných, třeba prostých českých písní za stejným s nimi krácejí cílem a jsou všichni upřímnými syny českého národa!

"Šibřinky", tento "nevázaný" orgán našeho sboru, šťastně spatřily světlo světa zrovna před vánocemi. Již nad leccímž "cítiti jsme se hrdými" však užitím výrazu tohoto nepronáším jen holou frázi, ale skutečný pocit kaž-

dého z nás, kdo si "Šibřinky" přečetl. Ti naši písmáci si tentokrát vyslápli! Hájkovi se konečně nemožno divit — je ve svém živlu — ač předivno kde získal času na taký kus práce. Ale náš Janda, ten překonal nejen sám sebe, ale vše, co by zde v Rapidsích od kohokoli očekáváno býti mohlo! Jeho "Stvoření světa" jest přímo skvostným. Buď-li takovým i ono, jež znázorněno bude v "Prokopově" síni na jevišti, nebude obecnostvo přítomné z údivu vycházeti. Žel, že několik nadšenců nemůže zajistiti stejně dobrý výsledek ve směru každém. Je třeba součinnosti většiny bratří, a tu s politováním doznávám, že mnohdy nebýti té trochy inteligentních mladých Čechoameričanů, kteří, ač členy jednoty nejsou, zábav jejich se pravidelně účastňují, vypadaly by některé ze zábav našich prabředě.

Ještě se echi krátce zmíniti o výzvě Výk. Výb. ku svolení mimořádného příspěvku ku podpoře Slovanů balkánských. Totiž ne o oné výzvě, ale o tom, že sbor náš hlasoval "proti". O své vůli bych se o tom nezmiňoval, máje za to, že nepředpojatý člověk nás bez vyšetření za to odsuzovati nebude, — a po vyšetření nemůže — však někteří z členů myslí, že jsme vysvětlením povinni. Zde jest: Již 14 dnů před obdržením výzvy oné sebráno bylo několika činovníky skoro \$80.00 výhradně mezi členy. Členstvo evičí sebralo mezi sebou a odvedlo "Nár. Stráži" (která si sbírku v městě našem později vzala na starost) \$14.75 a se jmény ostatních Sokolů shledáte se na každé téměř listině sběrací. Vykonal tedy členstvo sboru v ohledu tomto zajistě svoji povinnost. Že pak možným není, by příspěvek byl odhlasován a z pokladny placen, leží na bíledni — vzpomene-li v jakém stavu finančním se jednota přítomně nalézá. Na zdar!

Jos. Halq.

ZÁPISY A RŮZNÉ ZPRÁVY.

PŘÍJEM A VYDÁNÍ N. J. S. ZA MĚSÍC PROSINEC 1912.

Pros.	Příjem.
6. T. J. S. Chicago, Ill.	\$114.70
Předpl. na S. A., od F. Řektořík	.75
Za knihu Těloevik, J. Dovorany	2.75
T. J. S. Lorain, O., ve prospěch sirotek a vdov na Balkáně	25.50
T. J. S. Schuyler, Neb., za III. 1912	17.40
Za ohlášku v Sokole Amer.	6.00
9. T. J. S. Žizka, Bruno, Neb., ve prospěch vdov a sirotek na Balkáně	15.00
T. J. S. St. Paul, Minn.	24.80
Sbor Sokolek, Omaha, Neb.	20.00
11. T. J. S. Svornost, N. Y.	10.00
T. J. S. Minneapolis, Minn.	14.50
T. J. S. Ravenna, Neb.	14.00
14. Splátka na dluh Župy Východní	50.00
Za ohlášku v Sokole Amer.	10.00
16. Za těloevičné knihy, W. Nesuda	.34
Za knihu Těloevik, T. J. S. St. Louis, Mo.	2.25
Za knihu První slet všesokolský v Chicagu	.56
Za knihu Pamětní spis od Osvalda	.56
T. J. S. St. Louis, Mo.	.20
18. T. J. S. Lev, Brigdeport, O., ve prospěch vdov a sirotek na Balkáně	3.40
T. J. S. Blesk, Baltimore	107.00
21. Za těloevičné knihy, K. Tengler, Cleveland, O.	.46
Za těloevičné knihy, B. Veselý, Chicago	.12
Za těloevičné knihy, C. F. Rypka, Owatonna, Minn	.14
Za těloevičné knihy, Aug. Morris, West, Tex.	.20
T. J. S. Plattsmouth, Neb., a všeobecná sbírka pro sirotky a vdovy na Balkáně	37.75
Za ohlášku v Sok. Amer.	6.00

Za těloevičné knihy, C. Peñas, Chicago	1.69
28. Za ohlášku v Sokole Amer.	8.00
Za ohlášku v Sokole Amer.	10.00
S. J. Blesk, Baltimore, Md., za IV. 1912	65.70
T. J. S. Tábor, Chicago, za III. 1912	64.70
T. J. S. Little Ferry, N. J. za IV. 1912	30.00
T. J. S. Oklahoma City, Okla., za III. a na IV. '12	6.90
T. J. S. Omaha, Neb., ve prospěch vdov a sirotek na Balkáně	100.00
30. T. J. S. Owatonna, Neb., na IV. 1912	11.70

\$ 783.07

Hotovost z minulého měsíce 3,976.75

Úhrnem \$4,759.82

Prosinec

Vydání.

18. Pořadatel Sok. Amer. za prosinec 1912, Dr. J. Rudiš-Jičínský	\$ 35.00
Pořadatel Sok. Amer. za prosinec '12, Jos. Čermák	25.00
Záloha na těloevičné nářadí T. J. S. Malin, Ore.	125.00
24. Za cestovné a ztrátu času učitelům kursu Župy Jižní, bři. Dr. Jičínský a Jirásek	265.20
31. Za cestovné a ztrátu času evičiteli T. J. S. Bayonne, br. F. Kiovský	20.10

Úhrnem \$470.30

Příjem \$4,759.82

Vydání 470.30

Fond pro příští sjezd v Baltimore, Md.	\$2319.19
Fond pro příští běh evičitelský	54.85
Fond základní N. J. S.	300.00
Fond pro sirotky a vdovy na Balkáně	371.95
Záloha na nářadí u jednot.	375.00
Půjčka u župních výborů	288.25
Na Union Dime Savings Banku	\$1,000.00
Na Emigrant Industrial Savings Banku	2,000.00
Hotovost v pokladně N. J. S.	1,289.52

\$4,289.52

Poněvač rok 1912 ukončen, žádám bratry tajemníky, aby veškeré čtvrtletní zprávy co k zaslání mají, zaslali do 31. ledna t. r., by uspořili jednateli práci při sestavování celoroční zprávy. Těm nedbalým ovšem musím zaslati registrované dopisy, které však musí sami zaplatit, neb za nedbalost nemůže V. V. nésti vydání zvláštní. Zároveň žádám ty jednoty, které ještě dluhují za příspěvky neb do fondu pro sjezd, by hleděly se vyrovnati v čas, neboť tento rok bude konán sjezd N. J. S. a tu musí být každá jednota vyrovnána. V pádu, že by se některá jednota nevyrovnala za příspěvky neb do fondu pro sjezd, ztrácí nároky na zastoupení ve sjezdu.

Na zdar!

Jan Černý, jednatel.

ZPRÁVA STAROSTY PLZEŇSKÉHO SOKOLA ZA ROK 1912.

Bratří Sokolové!

Rok 1912 byl pro jednotu Plzeňský Sokol všestranně dosti úspěšným. Jednota čítá dnešním dnem 367 členů. Za minulý rok zemřeli následující: J. DeHoliem, Leo. Glasser, Vác. Krákora, Jos. J. Kalina, Arnošt Struška, Ed. J. Krupka a Karel Kmen. Památce jejich budiž nehynoucí čest a jednotou Plz. Sokol vzdána budiž jim povstáním poslední pocta.

Prvních šest bratřů zemřelo v tak krátkém čase po sobě, že zdálo se, že jednota naše napadena byla znenáhla úmrtní epidemií, neb stalo se, že činovníci volání byli k pohřbům čtyřikrát během jednoho měsíce a až dvakrát

v jednom týdnu. Dočasná tato pohroma však nás záhy opustila a dána nám příležitost řídnoucí řady naše doplniti.

Nových členů získala jednota naše během minulého roku 23, odstoupivších a vyloučených bylo 24. Počet členstva ku konci roku 1911 byl 364, tudíž rozdíl dnešního dne jest 3. Povázíme-li, že jednota naše usazena jest v okrsku, kde stále příslušníků české národnosti ubývá, a vinou netečnosti české veřejnosti vůči myšlence sokolské zde, nadšení pro věc naši jest skrovné, jednota naše stojí si, co se členství týče, důstojně. Sbor Sokolek Plz. Sokola však získal během minulého roku mnohem více. Stojí dnes na předním místě, do počtu členství v Chicagu a snad i jinde. Chvalitebným usnesením tohoto roku, v přijímání manželek a dcer členů, bez rozdílu stáří, otevřely přístup do středu svého mnoha dobrým silám a povzbuzení a bylo by jen žádoucí, by členstvo sboru vzalo záslužně usnesení toto ku vědomí a hledělo se dle něho řídit. Bylo by nanejvýše žádoucí, aby každá Sokolka hleděla též k tomu, by i její muž, syn neb otec stal se též členem této národní rodiny. Zvláštní prosbu měl bych ku členstvu, by hledělo dítky své svěditi šlechtě péči sokolské, by vypěstovati mohli jsme sobě své nástupce v práci za cílem námi vytknutým. Víme, že starší síly naše pomalu činnost naši opouštějí, a máme-li vytrvati, jest nanejvýše nutno řídnoucí řady činovníků doplňovati krví novou, modernější a zdravější. K dosažení však tohoto cíle jest nutno, by starší, zkušenější Sokolové nevyhýbali se aspoň částečné činnosti sokolské a byli aspoň radou a příkladem pomoci k zbudování tohoto nového pokolení sokolského. Co platný jsou zkušenosti činovníků našich v práci ohabujících, když neuplatní je ani v poučování a vzdělávání jiných. Nabytých zkušeností ponechávati si nečinně sám pro sebe nazvati mohli bychom sobeckostí a výsledek jejich práce na poli sokolském a národním pochybný.

Budova.—Budova Plzeňského Sokola jest nyní ve stavu velice dobrém a díky svědomité péči jednatele, pořádek a čistota, jakož i vedení její vzorné. To dosvědčí nám nejlépe ti, jež místnosti její občasně si zajišťují, a jež měli příležitost přesvědčiti se i jinde. Ač konkurence budovy naší roku minulého zvláště, byla nanejvýše silná, budova naše ještě dosud žádným jiným v našem okolí si nezádá a sice v ničem. Sbor důvěrníků učinil minulý rok několik žádoucích oprav v budově, jež budou jak členstvu tak i veřejnosti velmi výhodné. Dolejší místnosti budovy jsou vyhrazeny nyní pouze pro používání členstva, jak plovárna a oblekárna, tak místnosti klubovní, a bylo by pouze naším přáním, by členstvo více výhod těchto používalo a tak stala se místnost naše druhým domovem všeho členstva, čímž zajistil by se v jednotě naší život čilejší a činnější. Dovolují si členstvo upozorniti, že za čilejšího působení jak sborově tak v tělocvičně můžeme výhody členstva daleko zvýšiti.

Hořejší část klubovní vyhrazena jest výhradně pro Sokolky zároveň s knihovnou, a bylo by jen přáním jednoty, by častěji a více výhody této používaly a knihovnu opětně v pravý pořádek uvedly.

Finance.—Stav financí jednoty naší jest nyní dobrý a mnohem lepší roku minulého, jak z dalších zpráv sboru důvěrníků a jiných činovníků seznáte. Díky snaživé a poctivé práci sboru důvěrníků a těch členů, již svojí hřívnou k umoření dluhu na budově váznoucího přispěli, vyjde letos serie výpomocného spolku pro sbor náš, as na \$9,500.00. Sbor říditelstva usnesl se obnoviti půjčku u výpomocného spolku na částku trochu větší, nežli jsou pohledávky členstva vůči jednotě, a doufá, že s náležitým působením sboru finančně, tak i členů jednotlivě, jenž díle v našem výpomocném spolku si zaberou, během příštích šesti roků, dluh na budově váznoucí úplně umojí, a postaví tak jednotu naši na stanovisko neodvislé. Neodvislost jednoty naší od dluhů na budově váznoucích znamená pro jednotu naši mnoho, neb pak bude moci

se cele věnovati poslání svému, bez ohledu na stálé finanční nedostatky.

K dosažení cíle tohoto radím jednotě ne úzkostlivou, ale rozumnou šetrnost ve všech věcech, mimo požadavků tělocvičny a jednoty se týkajících. Jsme veřejností odkázáni takřka sami na sebe ve svém působení, nuže, chceme-li úkolu svému důstojně dostáti, hled'me předně vždy chrániti práh svůj, a pak teprve další šlechtěné účely národní dle možnosti. S politováním musím říci, že veřejnost naše neohá se spíše nadchnouti chvilkovým dobročinným neb národním nadšením. pro věc sokolskou však, která vlastně národ český zde v této zemi udržuje a buduje, jeví chronickou chladnost. Toho nejlepším důkazem jsou naše sokolská vystoupení, kde výjma řad sokolských těžko jest nalézti podpory širšího občanstva. Slyšel jsem poznámku, že snad proto, že sokolství zde neplní své poslání tak, jak by mělo, avšak jak má jej plniti bez podpory a zájmu celého národa? Odstavec finanční končí snáznou žádostí k veškerému členstvu, by hledělo si zabráti díle v našem výpomocném spolku, čímž prospějí nejen jednotě, nýbrž i sobě samým.

Tělocvična.—S netajeným potěšením sleduji pokrok v tělocvičně naší od minulého roku. Jak návštěvou v tělocvičně tak činností tamtéž učiněn byl veliký pokrok, ač přál bych si, by byl ještě daleko skvělejší. Průměr členstva evičního vůči členstvu jednoty vůbec jest ještě velice malý, ač doznám, že není nikde jinde o mnoho lepší. Kdyby členstvo eviční povinně pravidelně navštěvovalo a kdyby rodiče své dítky houževnatěji do tělocvičny naší světovali péči evičitele a evičitelského sboru, tělocvična naše zaskvěla by se záhy opět v bývalé své slávě, jež jest v dějinách sokolství v Americe historickou. K doplňování řídoucích řad starších, povinnému evičení odrostlých členů jest potřeba materiálu nového. Bez něho není možno vašemu evičitelskému sboru a evičiteli nějaké divy činiti. Co jest mi nejmilejší, že stará vzájemná láska a harmonie evičících členů i členů neevičících se opětně do tělocvičny naší pomalu vrací, což jest hlavním činitelem k všestrannému úspěchu. Bylo by nyní pouze žádoucí, by starší činovníci, mímím tím veterány v tělocvičně naší odrostlé, navštěvovali více naší tělocvičny, a příkladem, vzornou kázní a pravým sokolským vystupováním evičitelskému sboru a evičiteli nápomocni byli ku zbudování a zdokonalení pokolení nového, jenž kráčet má v šlépějích vašich, za cílem námi vytknutým.

Za pomoci schopného technického výboru, jenž právě nyní působí, slibuji si příští rok mnoho dobré práce v naší tělocvičně.

Veřejné vystupování.—Jednota naše účastnila se minulého roku různých národních slavností, závodů a veřejných vystoupení. Ne sice tak, jak by jednota naše dle počtu členství vyžadovala, avšak mnohem slušněji nežli roku minulého. Členstvo naše účastnilo se slušně prvního sletu a závodů Slov. Gymn. Unie, kde získali naši borci br. F. Paul první přebornické ceny a br. F. Stránský druhé přebornické ceny. Naše střední oddělení získalo první cenu četovou a nižší oddělení čtvrtou cenu četovou. Br. Freml obdržel první cenu v skoku. Br. B. Mikuta získal první cenu v závodech athletických v Riverview Parku, dne 4. července, a i jiní bratři důstojně ze závodů těchto vyšli. Br. Krákora, Fořt a Svoboda důstojně zastupovali jednotu naši v zápasech v křížkování v Int. Gym. Union. Br. F. Paul a F. Stránský účastnili se šestého všesokolského sletu v Čechách co členové čtyry vybrané N. J. S. Br. Paul získal sedm cen při závodech tam a br. Stránský ač ne tak št'astný, též důstojně naší jednotu v závodech těchto reprezentoval. Podrobný výkaz působení tělocvičného sboru podá bezpochyby br. náčelník, pročez nebudu se děle o činnosti jeho rozepisovati. Jednota dále účastnila se uvádění Sokola Berwyn do N. J. S. na žádost V. V. uvedl opět k N. J. S. Klatovský Sokol,

a účastnila se oslavy 20-letého trvání Sok. Vlast. Mimo to účastnila se jednota naše i jiných národních slavností a sokolských vystoupení. Bylo by nanejvýše žádoueno, by příští náčelník zasadil se o to, by vystupování jednoty naší při veřejných vystoupeních bylo mnohem četnější, což jest úplně možné s dobrou vůlí a trochem případné agitace v takových případech.

Táboření.—Tábor Plzeňského Sokola v New Buffalo, Michigan, setkal se roku tohoto s všestranným úspěchem. Díky za poctivé, nezištné a řádné vedení tábora patří bezvýmínečně br. Josefu Babkovi, a pak těm bratrům, jež svoji hřívnou ku zvelebení tábora přispěli. Nadšení pro tábor a pochopení jeho blahodárných účinků každým rokem stoupá, takže nucen jsem přimlouvati se za to, by pověřený výbor hleděl všemožně místo pro táboření buďto v místě samém neb jinde zajistiti. Kdo pokochal se v táboře našem v době minulé v té krásné přírodě, nezapomene toho nikdy, a tudíž soudím, že náhled můj nalezne všeobecného ohlasu u veškerého členstva. K vůli náležitému započetí tábora pro příští rok, bude nutno učiniti předběžné včasné přípravy, a jsem tudíž toho náhledu, že výbor pro táboření jmenován měl by býti co nejdříve. Věřím též, že v přípravných pracích příštího tábora zastoupeny měly by býti i naše Sokolky a žádost za spolupůsobení jich byla by jen na místě.

Dovolil bych si upozorniti, vůči popularitě tábora, by návštěvníci jeho obmezení byli pro příště pouze na členstvo Sokolů a Sokolek, a ti, již nejsou členy našimi a o tábor náš se zajímají, mohou se jimi státi, pakliže stanovám našim vyhovějí. Poznámku tuto činím v možném uvarování nepřijemnosti při zahájení tábora, vůči pohodlí členstva, jež mi jest přednější nežli několik získaných dolarů.

Přednášky a zábavy.—Přednášku měli jsme roku minulého veřejnou pouze jednu (vyjma slavnosti "Washingtona", Sokolek) a sice přednášku br. Dr. L. Fishera o šestém všesokolském sletu v Čechách, kteráž setkala se s všestranným úspěchem. Věnováním přednášky této i s obrazy jednotě Plz. Sokola br. Fisherem jsme jeho obětavostí vřelým díkem zavázáni.

Pořádali jsme několik soukromých večírků Sokolů a Sokolek, jež byly vřele přijaty Sokolkami, avšak bratři Sokolové majestátně se jich stranili.

Zábavy jednoty naší po stránce zábavní a morální nemají sobě nyní před veřejností rovných, avšak po stránce finanční pokulháváme valně za lety minulými. Co nejmrazivěji působí na pořádající výbor a činovníctvo jednoty jest, že zábavy naše oceněny jsou málo členstvem. Byl jsem přítomen všem zábavám jak jednoty Sokolů tak Sokolek za minulý rok a mohu směle tvrditi, že v žádné z nich nenapočítal jsem dvacet procent členstva Sokolů, vyjma v zábavách soukromých. Jeví-li členstvo takou chladnost k zábavám jednoty, nemůže od zrazeného a omrzělého zábavního výboru očekávati žádné divy.

Odporuji co nejvřeleji příštímu zábavnímu výboru, aby hleděl co nejvíce příští rok pořádati zábavy rázu nového, ovšem důstojného, neb starý ráz zábav jest již mnohem ovšednělý a nevábí. Dále přimlouvám se vřele za přijmutí zvyku, kde všechna pomoc hrubší při zábavách našich obstarávána byla silami profesionálními, placenými, buď přímo, neb na procenta. Dle zkušeností dřívějších, členstvo naše funkce také zastávati nechce, a i když konečně k tomu donuceno, zastává s nevolí, nedostatečně a sbor tím trpí. Síly takové ovšem musí býti slušné a mocné českého jazyka. Naše mládež chce se baviti a výbor nezíská tím ničeho, když zjedná si patnáct až dvacet mladších členů ku práci, již zastati mohli by lidé z povolání tři neb čtyři a to důkladně. Zábavy naše, vyjma příspěvků členských, jsou jediným naším důchodem, a na zábavním výboru a jeho činnosti záleží mnoho. Z finanční stránky jest to jeden z nej-

důležitějších našich výborů, a proto přimlouval bych se za to, by byl částečně rozšířen, zorganizován a obchodně a systematicky veden. Připouštím, že pro tříčlenný výbor máme během roku práce moc, a tím případně nemůže výbor práci svoji zastávati tak, jak by bylo žádoueno, neb žádného z nich funkce tato neživí.

Záležitosti povšechné.—Ku zdárnému působení jednoty naší jest naprosto třeba, aby členstvo jevilo větší zájem o její žití. Na prvním místě třeba kárati liknavost členů vůči návštěvě schůzí jednoty a brání podílu na jednání. Povinností mladších členů jest evičiti a činně působiti a povinností členů evičení prostých, čili pohodlných, jest aspoň bráti podíl na administrativní práci jednoty. Bylo by povzbuzením jak pro evičící tak pro úředníky kdyby členstvo veškeré patriční zájem o působení jednoty jevilo. Stalo se mi mnohdy, když schůze sokolské jsem opouštěl, že setkal jsem se s členy někde pěkně si hovívajícími, jenž nějakou tu hodinku dvakrát v měsíci snadno by jednotě obětovati mohli, avšak netečností svoji pouze vlévají do úzkého již kroužku činovníků zárodky roztrpění.

Dnešního dne nutno též upozorniti členstvo, že nadechází nám čas, kdy valná část našeho členstva stává se 20-letým čili záslužným členstvem, čímž zbaveno jest poplatků k jednotě, následkem čehož ubývá nám příjmů na příspěvkách. Seznam našich členů vykazuje nyní 367 členů, z nichž 62 jest záslužných a dvacetiletých a během tohoto roku přibude nám jich velká síla. Jest tudíž záhodno, aby zahájila se okamžitě důstojná agitace ve směru získání nového členstva. Agitace tato jest nutná nejen z ohledů finančních, nýbrž i povšechných. Víme ze skutečnosti, že málo máme dnes činných, čili dosud v tom neb onom směru působících záslužných členů, neb zdá se že po dosažení cíle tohoto považují členové tací práci svoji na poli sokolském za skončenou. Nutno tudíž nahraditi místa jejich silami novými. Slibme si dnes, že získáme každý jeden z nás během příštího měsíce aspoň jednoho nového člena, jenž byl by členství sokolské jednoty hoden, a pak upřímně zasadíme se o to, že slibu sobě danému věrně dostojíme, a uvidíte nádherný výsledek. Vždyť neverbujeme členy pro žádný humbukářský spolek, nýbrž pro jednotu a sdružení, jehož cíl a zásluhy jsou na světě nejkrásnější a nejslechetnější, uznávané dnes celým vzdělaným světem.

Dále odporuji, by po příštím sjezdu N. J. S. r. 1913 odbytém, upravily se znova naše stanovy a do příští celoroční schůze předloženy byly členstvu k schválení.

Zprávu tuto končím s přáním, aby byla členy jednoty naší řádně pochopena, a aby členstvo Plzeňského Sokola vzpružilo se v nastávajícím roce k práci úspěšné, zdařilejší a mohutnější.

Jednotě Plzeňského Sokola a Sokolek přeji v nastávajícím roce 1913 mnoho zdaru a štěstí.

Znamenám se se srdečným sokolským Na zdar!

Josef Dvořák, t. č. starosta.

PROVOLÁNÍ KU VŠEM ČESKÝM SVOBODOMYSLNÝM SPOLKŮM A SBORŮM V AMERICE.

V Omaha, Neb., 21. listopadu 1912.

(V den 118. výročí narozenin Voltairových.)

Zástupci Svobodných Obcí i svobodomyslných spolků, jakož i nadšení jednotlivci sešli se v měsíci září tohoto roku v Omaze, aby stiskli si bratrsky ruce, aby posilili se ve snaze za nejvyššími ideály lidstva a by zorganizovali práci ku stejnému cíli směřující. Bylo to shromáždění lidí myšlenkově jasně hledících a na výši doby stojících, kteří s pravým porozuměním bojují a v době příští bojovati chtějí proti moci nevědomosti a kteří neznají krásnější úlohy nad osvobození svých bližních z osidel tmářství. Výsledkem je-

jech společné práce jest založení České Jednoty Svobodomyslných, které připadá úkol, aby soustředila svobodomyslné krajany v jeden celek a řídila práci na poli svobodomyslném. Ústřední výbor, vydávaje toto svolání, zahajuje činnost České Jednoty Svobodomyslných v tom pevném vědomí, že každé slovo a každý čin náš vycházející musí z hlubokého přesvědčení o mravní povznešenosti poslání každého člena, a že každý příslušník — at' spolek, at' jednotlivce — je paprskem rozhánějším chmury předsudků a věšticím lepší budoucnost. Nejlepší mužové národa našeho, ano i národ sám ve svých nejširších vrstvách ve starých vlastech zasazuje se o to, aby vlastní silnou vůlí a tužbou po pravdě vybojoval si duševní osvobození. Ale jako všude jinde, tak i v poměrech našich je třeba v té příčině ještě mnoho vykonati. Snahám osvojených škodí více neporozumění než vědomé odpírání se strany odpůrců. Z neporozumění vzniká lhostejnost, která brání postupu myšlenky i jejímu uskutečnění. Tato lhostejnost lidí samostatných, tato netečnost lidí inteligentních, tato lhostejnost lidí zaujímajících pevné společenské postavení, tvoří hráz, které používají nepřátelé pokroku za vítanou oporu při svých útocích proti šířitelům myšlenky svobodomyslné. Překážky tyto odstraniti, co co zanedbáno, odčiniti, jest a musí býti jedním z hlavních úkolů České Jednoty Svobodomyslných.

Ústřední Výbor České Jednoty Svobodomyslných dovoluje si k listu tomuto přiložiti otisk stanov Jednoty, přijatých na sjezdu Svobodomyslných v Omaze. Jimi přesně a jasně vyčtena byla práce, kterouž Česká Jednota Svobodomyslných provéstí má. Úkolu, čestné povinnosti této, chce také plnou měrou dostáti. K tomu však třeba upřímného a vytrvalého spolupůsobení všech našich českých svobodomyslných spolků a sborů, každého sdružení, každé organizace, každého krajana i krajanky, již v pravdě svobodomyslnými jsou a tímto poctivým svým přesvědčením se netají. Bez takové ochotné spoluúčasti byla by však činnost Jednoty hned v počátcích její zmařena a tudíž dožadujeme se dnes listem tímto prohlášení Vašeho, zdaž hodlá sbor Váš státi se členem České Jednoty Svobodomyslných, zda jest ochoten mravně či finančně v práci její osvětové nápomocen býti, či dle uznání svého ji podporovati — anebo veškeré své spolupůsobení v osvětových snahách její na prospěch a duševní povznešení Čechoslovánů v zemi této zamítnouti.

Přátelé! V době přítomné velmi bychom se prohřešili všichni na naší věci svobodomyslné, kdybychom zúmyslně oči svých před pravdou zakrývali. Řekněme si jednou pravdu, o níž všichni jsme přesvědčeni. Pravdou onou jest:

Že po leta zbytečně trřístili jsme síly své a proto také práce naše nenesla žádoucího ovoce; že nemohli jsme a nemůžeme se vykázati takovými výsledky činnosti naší, jakýchž vedle nás a MEZI NÁMI dodělává se živel zpátečnický, jenž z nesvornosti naší těží, prospívá a při tom z nás posměch si tropí.

Na to, přátelé, jste-li v pravdě svobodomyslnými, pamatujte, nežli hlasem svým rozhodovati budete, zdaž spolek, sbor Váš má se členem České Jednoty Svobodomyslných státi či nie. Pamatujte slov Nerudových o českém národu: "Bude-li každý z nás z křemene, je celý národ z kvádrů." My k poměrům našim řekneme to samé jinak: "Svobodomyslní, v jeden šik se srazme, za jedním cílem společnou práci!" A dále na mysl, než rozhodné slovo pronesete, mějte toto: Česká Jednota Svobodomyslných nehodlá a nikdy nebude překážeti jiným sdružením krajanů svobodomyslných, ona vždycky ochotně s nimi působiti bude na práci osvětové, školské, vzdělávací v nejširším slova smyslu. Česká Jednota Svobodomyslných zaslibuje se státi vytrvale na stráž proti všem útokům, směřujícím proti duchovní i osobní svobodě, jež zaručena jest ústavou Spoj. Států

všem občanům země této. Česká Jednota Svobodomyslných hájiti bude čest národa našeho proti nesprávným posudkům, zlehčujícím a urážejícím národnost naši, necht' již vědomě či z neznalosti pravého stavu věci. Česká Jednota Svobodomyslných však nikdy a za žádných okolností nezasáhne vlivem svým v otázky čistě politické a národohospodářské — sociální — poněvadž tyto prostě vymykají se z rámce působnosti sdružení svobodomyslných.

Ústřední Výbor České Jednoty Svobodomyslných pracuje již na založení nových svobodomyslných sdružení v nejbližších českých osadách v Nebrasce; hned po té přikročí ku zakládání sdružení takových i v jiných státech a všem těmto novým sdružením chystá do vinku dárek nad jiné užitečnější: sbírku nejnovějších a nejlepších spisů a brožur svobodomyslných. Pro sdružení starší, všechny spolky a sbory, kteréž za členy Jednoty se přihlásí, zřídí, jak finanční poměry její dovolovati budou, sbírky knih v kočovné knihovně, jež od jednoho spolku ku druhému zasílány budou, aby členstvo mělo příležitost nejnovější spisy svobodomyslné si přečísti a s pokrokem svobodomyslnosti i vědy bez jakéhokoliv osobního vydání se seznamovati.

Ústřední Výbor České Jednoty Svobodomyslných vypracuje také co nejdříve osnovu vyučovací pro naše venkovské svobodomyslné školy české. Toho jsme tu až dosud nejvíce postrádali. Osnova vyučovací bude tak jednoduchou a přec účinnou, že každý pokročilý krajan nebo krajanka snadno ji pochopí a tak práce učitelská, byť i na několik hodin v týdně omezena byla, se zdarem u naší mládeže se potká. A v mládeži jest naše spása, záchrana před odnárodněním, v mládeži musíme hledati největší oporu našich spolků a sborů!

Na Vás tedy, přátelé, jest, abyste rozhodli, zdaž myšlenka svobodomyslná mezi námi má rázné vpřed se bráti, či živořiti, až zapadne ku hanbě českého jména a k radosti všech zpátečníků. Musíme jíti buď v před anebo nazpět. Součinnost Vaše s Českou Jednotou Svobodomyslných znamená vítězný pokrok, — lhostejnost a zamítnutí jest velkým krokem vzad, opuštěním pole před bojem než síly své jsme změřili. — Doufajíce, že sbor Váš, jako důležitý činitel na poli svobodomyslném v zemi této, prohlášení naše v bedlivou úvahu vezme a že rozhodnutí své — jak předem těšíme se — příznivé nám v brzkou zašle, (k čemuž rače laskavě použití lístku přihlašovacího, kterýž přiložte k úřednímu dopisu Vašemu), znamenáme se v úctě, s heslem: **Pravda, Věda, Lidskost**, za Českou Jednotu Svobodomyslných J. Em. Kroupa, předseda; J. F. Prácheňský, tajemník; J. G. Rosický, pokladník. — Růžena Rosická, Věci Čermáková, Stan. Šerpán, J. Kovářík, členové Ústředního Výboru.

Poznámka: V případě, že by sbor Váš z příčin závažných nemohl přistoupiti za člena České Jednoty Svobodomyslných, dovolujeme si upozorniti na to, že členy Jednoty této mohou se státi i jednotlivci, kterým zdar naší společné věci svobodomyslné na srdci leží. Členský příspěvek jednotlivce určen byl sjezdem na jeden dollar ročně. Dopisy a příspěvky zasílány buďtež na adresu tajemníka Č. J. S.: J. F. Prácheňský, 1929½ So. 12. St., Omaha, Neb.

VŠEM VĚRNÝM ČECHŮM!

Hrdinská a skvělá vítězství jiho-slovanských našich bratří nadechla český národ k projevům humanity a obětavosti, jimiž Čechové opět dokázali, že jejich myslé jsou ovládnuty city nejušlechtlejšími, pravou láskou bratrskou a opravdovou lidumilností. Veškeré Slovanstvo právem zajiště jest hrdě na úspěchy zbraní slovanských a nezištná česká obětavost, osvědčená trpěním, byla a jest naší bratrskou povinností. Ve chvílích šlechtetného zápalu pozapomněl však národ český trvalých povinností k nejdůležitějším zájmům našeho národa a jeho menšin, kterážto péče své-

řena na prvním místě Národním jednotám v zemích koruny české a Ústřední Matici Školské i spolkům s ní sdruženým jako zejména Komenskému. Tím se stalo, že národní naše obrana trpí, bohužel, nedostatkem, jakého tu dosud nikdy nebylo! Než nezoufáme a právě obětavost českého národa, projevená tak vzorně a nezištně ve chvíli pro celé Slovanstvo světodějně, jest nám zárukou, že národ náš rozptýlí obavy českých menšin a ústředních jejich spolků zvýšenou svou obětavostí a že nahradí bezodkladným rozhojněním příspěvků, čeho jim třeba, by mohly dostáti v nejbližší budoucnosti svým úkolům a přejatým závazkům. Zpráva o tomto kritickém stavu sbírek ve prospěch ústředních spolků k obraně českých menšin podána byla Národní radě české, která ve schůzi ústředního výboru, dne 23. listopadu 1912, uznala jednomyslně nezbytnost rychlé pomoci a doporučuje co nejvřeleji vydatnou jich podporu. Vznášíme proto ke všem věrným Čechům důtklivou žádost, aby hojnými a bezodkladnými příspěvky osvědčili své porozumění pro tato ústředí k obraně českých menšin a doufáme pevně, že nádeje naše nebude zklamána.

V Praze, dne 25. listopadu 1912.—Ústřední Matice Školská, Národní Jednota Severočeská, Národní Jednota Pošumavská, Česká Obec Sokolská, Národní Jednota Slezská, Československá Jednota v Praze, Národní Jednota v Brně, Národní Jednota v Olomouci, Matice Opavská v Opavě, Matice Osvěty Lidové v Polské Ostravě, Spolek pro zřizování a vydržování škol dolno-rakouských "Komenský" ve Vídni.

K PŘEDNÁŠKÁM PROF. Dra. KARLA VELEMÍNSKÉHO.

Jak již dříve bylo oznámeno, přibude vzácný host, prof. Dr. Karel Velemínský, jenž koná po Americe studijní cestu za účelem seznání zdejšího školství a při tom pořádá pro svoje krajany přednášky, do Chicaga ke konci prvního týdne v lednu. Není pochyby, že krajané chcažští i z jiných českých osad v americkém středu a západu budou si přátí vyslechnouti Dra. Velemínského v některé z jeho znamenitých osvětových přednášek, jmenovitě v Chicagu že bude zapotřebí přednášek několik. Aby stanovení pořadu přednášek a další cesty Dra. Velemínského bylo soustředěno v jedné ruce, usnesly se Česko-Americká Tisková Kancelář s výkonným výborem Č. A. Národní Rady na spolupráci. Přihlášky mohou jako doposud býti adresovány na tajemníka Č. A. T. K., R. J. Pšenka, 541 W. 12. St., pořadatele orgánu Č. S. P. S., p. J. E. S. Vojana, 2004 So. Albany Ave. nebo na předsedu Národní Rady, E. St. Vráze, 1817 So. Millard Ave. V ruce p. Vráze budou i na druhé adresy došlé přihlášky odevzdány a jím bude pořad přednášek Dra. Velemínského určován. Připomínáme, že Dr. Velemínský, jenž znám jest jako znamenitý řečník, má celý výběr nanejvýše zajímavých temat k přednáškám, z nichž některé jsou: "Svobodomyslnost a školství", "Slované na Balkáně", "U Tolstého", "U Machara", "Jaroslav Vrchlický", "Palacký a národní obrození". Je přirozeno, že spolky a kluby, jež se budou o přednášky hlásiti, mohou vyjádřiti svoje přání, jakou přednášku by měly nejraději.—ČATK.

PÍSEMNICTVÍ.

Věru, že málo kdy máme i u nás příležitost pochváliti něco, co vyšlo by z pera kazatele a českého zvláště. Dnes naškytla se výjimka a to skvostná. Přešli jsme ji několikráte za sebou, přešli si na pianě a potom i zazpívali vedle českých textů i ony přeložené do angličtiny. A řekneme upřímně, že jsme byli jen překladem mile dojatí, jest lahodný a hudební zároveň, kdežto slova znamenitě přiléhají i písně naše dosti vystihují. Kniha jest bohatě úpravou. Jest to dvacet národních písní českých "Twenty Bohemian

Folk-Songs", Translated and compiled by Rev. V. Písek, New York, N. Y. Texty jsou české i anglické, tisk krásný a úprava velice pěkná. Naše mládež může se knihou pochlubit na škole veřejné, kolleji a ústavu i dokázati, jak lahodné jsou ty naše písničky a jak překrásné jsou kraje, z nichž písně ty pochází. Celému dílku jsou totiž připojeny krásné ilustrace a ukázky krajin a památných míst naší staré vlasti a k tomu uděleny i potřebné informace. Kniha vydána nákladem spisovatelovým a připsána jest vynikající přítelkyni slovanských vystěhovalců, pí. H. H. Jenkinsové. Z obsahu samotného uvidíme, že vedle našich hymen "Kde domov můj" a "Hej Slované", jsou tu ještě umístěny: "Těšme se blahou nadějí", "Zasvit' mi ty slunko zlaté", "Spi, Havlíčku", "Teče voda", "Pod tím naším okénečkem", "Okolo Libice", "Nestůjte, mládenci", "Šla Nanuka do zelí", "Počkej, povím", "Hájku", "Měsíček svítí", "Na těch Kolodějských lukách", "Borovičky borovy", "Už mou milou", "Hajej, můj andílku", "My zlatý rodiče", "Vy hvězdičky" a "Dobrou noc". — Dále zříme zde pohled na Písek, při němž dozvídáme, že je to krásné město jižních Čech a letní sídlo Kubelíkova učitele, prof. Ševčíka; dále pohled na Prahu od Staroměstské mostní věže; přímo skvostný pohled na Rožmberk; dále na Kutnou Horu, klenot koruny České; Karlův Týn, Bilinu se světoznámou léčivou vodou a lázněmi a Krkonoše. — Cena \$1.25.

"Věk Rozumu" vešel do třetího ročníku a oblékl se do nového roucha. Jest menšího sice formátu, za to ale lepší úpravy. Jest, jak známo, časopis to svobodářů východních sdružení, organisace "Vlné Myšlenky v Americe". Nám líbí se, že bývalé spory s organisacemi západních sdružení mají přestati a že postupovati se bude na přístě pro dobro věci zde i tam. Nemůžeme pochopiti, proč takové a podobné dělení, proč nemůže býti tu postupů společného a jednotného, ale kritiky se vzdáváme, protože ihned a právem mohlo by se nám připomenout to naše sokolské spojování a byli bychom v koncích. List se činí a jeho redakční úvahy se nám zamlouvají, zejména ona první, počínající: "Krásnými hesly se blýská kde kdo." Jest vidět, že jde se tu cestou pravdy a hodně hloub a pak na rozdíl jiných listů, svobodářských a tak zvaných pokrokových aneb socialistických, nenajdete tu humbukářské oznámky všelikých pavouků insertních českých a jiných, jako najdete hodně poučení a posily ku vlastnímu rozumování. Vychází v New Yorku a stojí dollar ročně. Pište si na adresu: 546 E. 86. St.

"Slavie" v Chicagu, Ill., 2544 So. Millard Ave., vešla do nového ročníku a co nás potěšilo nejvíce, že redaktorem jmenován tu br. Jar. E. S. Vojan, bývalý ředitel Česko-Americké Tiskové Kanceláře. Kdo zná pilnost tohoto našeho písmáka, kdo ví, jak houževnatě dovede pracovati, musí jen časopisu tomu k takové síle gratulovati. Však na obsahu již poznáváte a potěšíte se, že tu již jsou myšlenky a návrhy časové i předúležitě pro celý život náš národní zde i doma.

Svobodomyslní nezapomeňte, že také "Svojan" zahájil nový ročník a to obsahem vybraným a takovým, že pořadatelé slouží jen ku cti. Dr. Iška v kruzích našich sokolských představování nepotřebuje, pracuje pilně, neohroženě k cílům, k nimž tělem i myslí my dospěti se snažíme a mládež svou vedeme. Jeho "Vesmír" toho důkazem, kdežto "Svojan" jako měsíčník poskytuje četbu volnou a nanejvýš zdravou. Objednejte pro knihovny své a čítárny. Stojit' pouze dollar ročně.

LISTÁRNA POŘADATELE.

R., Chicago:—K posudku každý z bratří i sester má právo, zejména jedná-li se o dobro celku. A k pronesení posudků jest tu právě list náš.

Kotek:—Přišlo pozdě, již byla vysázena práce jiná toho druhu. Díky však za ochotu a pokus.

J. P. O.—Můžeš odpovědět, ale pouze tonem slušným a přímo k věci. Jinak půjde, jako tentokráte, do koše, třeba se i týkalo našich nejúhlavnějších nepřátel a protivníků. Slušnost náleží rovněž ku ctnostem Sokola.

Chicago—Zvolení delegáti měli by se scházeti, raditi a již od nynějška společně pracovati o potřebné změny ve stanovách a hlavně po stránce technické hledati vše, co nové a prospěšné by bylo na povznesení věci naší.

St. S.—Nemůžeme znáti poměry u každé jednoty zvláště a proto spolehneme jen na zprávy našich písmáků.

Kavan, Cleveland—Děkujeme za obrázky i přejeme mnoho zdaru.

Všem, kdož poslali nám pohledničky, pozdravy a přání novoroční, vřelý náš dík. Nelze každému zvláště odpovědět i těší nás jen, že tak mnozí vzpomněli, ba i tam za tou velkou vodou. My rovněž často si připomínáme dnů sletových a všech, kdož byli s námi.

VOLBY.

Oznámení voleb nových činovníků pro rok 1913 zaslaly nám tyto jednoty:

— Sokol Čech, Cleveland, O.: Starosta Josef Frčka, tajemník Vác. J. Štíbr, účetník Boža Sixta.

— T. J. S. Lorain, O.: Starosta Jos. Němeček, náměstek Václ. Čárek, jednatel-dopisovatel Adolf Navrátil, účetní Ant. Tyler, pokladník Jan Homolka, náčelník Alois Nezbeda, evičitel Fr. Uhlíř, praporečník Václ. Mužík. Výbor majetku: Al. Mašín, Václ. Mužík, Jos. Rezek, Jos. Němeček, Václ. Čárek.

— T. J. S. Los Angeles, Cal.: Starosta Rudolf Čech, náměstek J. Belza, účetní Frant. Šik, tajemník Frant. Sobota, pokladník Frant. Mařík, náčelník Tom. Vacek, dopisovatel Ant. Mařík, knihovník Rudolf Koutný.

— T. J. S. Oak Park, Ill.: Starosta Václ. Koller, tajemník Jiří Suma, účetní Alois Borovanský, pokladník Jos. Votava.

— T. J. S. Edwardsville, Ill.: Starosta Vác. Hladík, náměstek Jos. Eisman st., náčelník Fr. Šimáně, tajemník Karel Slavík, účetní Jos. Podhora, pokladník Vác. Podhora, domácí správce Boh. Tůma, místonáčelník Jos. Čejka, 1. evičitel Jos. Rozum, 2. evičitel Ant. Podhora, dopisovatel Karel Slavík; výbor knihovní: Jos. Hodina, Vác. Hladík; výbor školní: Karel Slavík, Vác. Podhora; výbor účetní: Fr. Šmole, Vác. Šnajdr.

— T. J. S. Westfield, Mass.: Starosta Jos. Holzinger, náměstek Anton Pelikán, tajemník Alois Jelínek, účetní Fr. Fořt, pokladník Vác. Kyliš, náčelník a evičitel Vác. Jelínek.

— T. J. S. Owatonna, Minn.: Starosta Karel Sršeň, náměstek Franta Horák, tajemník L. E. Rypka, účetní Karel Kaplan, pokladník Franta Truhlář, náčelník Karel Rypka, evičitel A. J. Soukup.

— T. J. S. Tábor.: Starosta Frant. Ort, náměstek Jiří G. Šindelář, tajemník Jos. Čapek, účetní Ed. Šiman, pokladník Jan Müller.

— T. J. S. Praha, Chicago.: Starosta Fr. Havlík, náměstek Bedř. Happ, tajemník Jakub Janeš, účetní Lor. Mika, pokladník Vác. Houser, jednatel Karel Holada.

— Plzeňský Sokol, Chicago.: Starosta Josef Dvořák, náměstek Josef Babka, tajemník Fr. Hartman, účetní Václav Cipra, pokladník Fr. J. Krajíc, náčelník Frank Paul, podnáčelník Fr. Macák. Zábavní výbor: Alois Čada, Jan Štván, Fr. Kor. Zástupci do sjezdu N. J. S. Rud. Stýblo, Jan Šiman. Sbor důvěrníků Cyril Fiala, Ant. Charvát.

NOVÍ, Odstouplí a Vyloučení členové.

Bratři, kteří sami oznamují novou adresu, mají tuto zaslati přímo výpravčímu, s udáním adresy staré a jména

jednoty, k níž náleží. Mnozí zasílají změny adres br. pořadatelům Sok. Amer. Tito musí pak zasílati změny ty výpravčímu, což jest spojeno se zbytečným vydáním a ztrátou času.

Starší čísla zasíláme vždy při pravidelné expedici. — Přeje-li si některý bratr, by mu bylo číslo zasláno ihned, necht' přiloží poštovné.

Bratři tajemníci! Oznamujte výpravčímu pravidelně každý měsíc nové, odstouplé a vyloučené členy. Nemůžeme nikomu Sokol Amer. zasílati, jehož jméno a adresa nám nebyly oznámeny. Při psaní adres pište tyto zřetelně a správně. My nemůžeme znáti jména všech ulic v různých městech Spoj. Států, a není-li adresa správná, pošta list vrací.

— Do T. J. S. Tyrš v Cedar Rapids přijati byli v různých měsících r. 1912 též následující, kteří nebyli oznámeni v S. A. Jos. Jelínek, Jos. Hrádek, Karel Willd, Jos. Klínský, Jos. Horák, Jan Honiě (s přest. list. ze So. Omahy), František Hromátko, Jiří Racek. (Všem byl S. A. zasílán mimo Jos. Hrádek, jehož adresu neznáme). V prosinci přijati byli: Ernest Lopata, Otto Hanzlík, Fred. Pazour.

— Do T. J. Tyrš, Cedar Rapids, Ia., přijat byl Václav Malý. Přestupnílistinu si vyzvedl Stan. Tlapa. Pro zpronevěru peněz a neslušné chování vyloučen byl W. H. Kuttera.

— Do Sokola Cleveland přijat byl Jos. Hříbal. Pro neplacení vyloučení byli: E. Toužimský, F. Kec, A. Havelka, Jos. Rys, Fr. Krejzl, Wm. Hudec. Odstoupili: Jak. Petrášek, Ant. Paryza, Jan Dura.

— Do Sokola Čech v Clevelandu přijat byl Josef Voják (s přest. list. od T. J. S. Nová Vlast). Vystoupil Jos. F. Stupka.

— U T. J. S. Lorain, O., suspendován pro neplacení Václ. Bušek.

— Z T. J. S. Žižka, Bruno, Neb., odstoupili Karel Št'áva a Vác. Sladký. Zemřel John A. Čapoun. Vyloučení pro neplacení: Frank Kříž, Adolf Hlaváč, Ed. Hlaváč, Fr. Jelínek, Vác. Hašík, Jos. Vondra ml., Vác. Vojtěchovský, Karel Kopecký.

— Do T. J. S. v Minneapolis, Minn., přijati byli: Eduard Ševčík, Bohumil Cervan, Vác. Hovorka, Vác. Fořt, Josef Lička, L. Vosika, Josef Hayny, Emil Zahumenský (s přest. list. z Dallas, Tex.). Vystoupil Fr. Humpál.

— Do T. J. S. Říp, Allegheny City, Pa., přijat byl Dominik Basl a Josef Vořech. Odstoupili J. Valchář a Fred. Kalina. Pro neplacení příspěvků vyloučení byli Petr Kučera a Karel Hrubý.

— Do Č. Těl. Záb. Sp. Sokol přijati byli: Frant a Josef Weigel, Růžena Růžička a Anna Jančárek.

— Do T. J. S. v Little Ferry, N. J., přijati byli: Alois Hladík, Ant. Zglizinský, Jan Kovačík. Odstoupil Ed. Kučera.

— Z T. J. S. Newark, N. J., vyloučení byli: Anton Zipek a Frank Štefanský.

— Z T. J. S. Los Angeles, Cal., vystoupili Antonín Holouš a Jos. Karnot.

— Do sboru Sokolek v Portland, Ore., přistoupily: R. Boysenová, M. Kremlová, J. B. Babkova. Pro neplacení vyloučena M. Hartová. Odstoupily L. Nachazelová a Loukotská.

— Do T. J. S. Karel Jonáš, Cicero, Ill., přijati byli: Jos. Těšínský, Jar. Chvátal, Václav Pelc, Karel Sinkule, Karel Sinkule ml., Jos. Stupka, Ant. Eliáš, Jos. Hajíček, Ed. F. Lustig, James Huml, Fr. Licehamer, Jos. Hudek. Vyloučení byli pro neplacení: Karel Linhart a Ant. Štolfa.

— Do T. J. S. Edwardsville, Ill., přijati byli: Jos. Čejka a Jos. Lebeda.

— Do T. J. S. Karel Havlíček Borovský v Ennis, Tex., přijati byli: Jos. Krajča, Jos. Hertl, Jos. Herzán, St. Houdek.

— Z T. J. S. Granger, Tex., vyloučení byli pro neplacení J. H. Mareš, Aug. Moris, Jan Holík, J. J. Valenta, Rud. Zett, Jos. Širocký, Alois Vojtek, Leo Urban. Odstoupil O. B. Konečný. Zemřel Fr. Kopecký.

— Do T. J. S. Owatonna, Minn., přijat byl Arthur Kaplan. Odstoupili Josef Dušek, Jerome Smersh, Fr. Buresh, Jos. Wanous.

— Z T. J. S. Čechie v Chicagu pro nepořádné chování vyloučen Josef Paul.

— Do Česko-Amer. Sokola v Chicagu přijati byli: Karel Kitzberger, Vilém Mareš a Frank Lusk.

— Do T. J. S. Tábor v Chicagu uvedeni byli: Jan R. Čížek, Jos. Vykoukal, Jan Toman, Frant. Mencl.

— Do T. J. S. Praha v Chicagu uveden byl Viktor Soukup a Stanislav Pakosta.

— Do Plzeňského Sokola v Chicagu uvedeni byli: Jan Loyda, Henry Svoboda, Ant. A. Fnihl. S přest. list. od Sok. Chicago přijati: Frank J. Kňourek, Ed. Kňourek.

UPOZORNĚNÍ VENKOVSKÝM ČLENŮM TĚL. JED. SOKOL NEW YORK, N. Y.

Veškeré money orders a cheky bud'těž vystaveny na jméno pokladníka Emil Polák, adresovány však musí být na finančního tajemníka: Boh. K. Souček, 429 E. 69th St., New York, N. Y. — Na zdar!

Boh. K. Souček,
fin. taj. T. J. S. New York,
429 E. 69th St.

Adresář Nár. Jed. Sokolské ve Spoj. Státech.

Výkonný Výbor Národní Jednoty Sokolské v New Yorku. Schůze poslední pondělí v měsíci v Sokolovně, 420—424 E. 71. St. — K. E. Hrbek, starosta, 420 E. 71st St.; Jos. Kadlec, náměstek, 590 E. 169. St., Bronx; John Černý, jednatel, 431 E. 71st St.; Max Grabenstein, taj., 991 Boston Rd., Bronx; Fr. Lier, pokl., 1185 Lexington Avenue, New York. — J. Pavlík, E. Wokál, F. Bartůňek; výbor finanční: St. Kostka, Al. Wokál, Anna Veselá; náčelník Ferd. Martyny, 1329 First ave., podnáč. Aug. Tesař, 2218 Jules St., St. Louis, Mo.; 2. podnáčelník Fr. Slavětinský, Ravenna, Neb.

Župa Východní. Sídlo v Baltimore, Md.

Ústřední Výbor: Starosta Sylvester Stiegler, 1006 N. Castle St.; náměstek Karel Neuman, 901 N. Montford Ave.; jednatel Jar. Franc, 2000 E. Eager St.; pokladník Vinc. Jelínek, 216 N. Madeira St.; náčelník Fr. Štětko, 2010 Ashland Ave.; 1. podnáčelník Karel Neuman; 2. podnáč. Vinc. Jelínek; účetní výbor: Fr. Čermák, K. Matoušek, Fr. Kadaň. Schůze odbyvají se každou 4. neděli v měsíci. Dopisy zaslány bud'těž na jednatele.

Sok. Jed. Blesk v Baltimore; schůze 2. pátek v Sokolovně, S. E. cor. Gay & Preston Sts.; tajemník Vinc. Ševčík, 2300 E. Madison St.

T. J. Česko-Slovenský Sokol v Bayonne, N. J. Schůze 1. čtvrtek v měsíci v Hooper Cooper Hall, 94—96 E. 22nd St., cor. Ave. F. Taj. Fr. T. Schipp, 71 E. 31st St.

T. J. S. Fuegner, L. I. City, N. Y.; 2. sobotu v měsíci v místnosti spolkové, 270 Prospect St.; taj. Vác. Vančura, 59—2nd Ave., Long Island City, N. Y.

T. J. S. Newark, N. J., 2. pondělí v Bohemian Auditorium, 17th St. & 19th ave.; taj. A. Žambůrek, 357 Walnut St.

T. J. S. Svornost, Morrisania, N. Y., schůze 1. sobotu v měsíci v čísle 428—430 E. 166th St.; tajemník J. Kolman, 590 E. 169th St.

T. J. S. New York; 2. a 4. pondělí, 420—424 E. 71st St.; taj. Vác. Elian, 516 E. 81st St.

Sok. Jed. Philadelphia, Pa.; 1. neděli v měsíci v České Budově a Sokolovně, 2202 N. Marshall St. ve 3 hod. odpo.; taj. Tonda Jaroš, 2202 N. Marshall St.

T. J. S. Sokol Westfield, Mass. 1. a 3. středu v Sokolovně, 118—120 Meadow St., taj. Alois Jelínek, 13 Park St.

Sbor Sokolek Sok. Jed. Blesk v Baltimore, Md.; 3. neděli v Sokolovně; taj. Jos. Kliment, 805 N. Rose St.

Těl. Sbor Paní a Dívek v New Yorku Schůze poslední čtvrtek v Sokolovně. Taj. Hattie Yanda, 1087 Lexington av.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Long Island City, N. Y.; taj. Marie Celer, 305 Prospect st., Dutch Kills, L. I. C., N. Y.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Newarku, N. J. Schůze každou druhou středu. Taj. Vilemina Ulman, 31 Cortland St.

Pozvání ku předplacení.

Zahajujeme tímto 35. ročník listu našeho a zveme ku předplacení příznivce věci sokolské, čtenářstvo opravdové, kteří na dobrou četbu si potrpí a žádají si úsudek spravedlivý a poctivý v jakémkoli zástoji práce národní, volné a pokrokové, spolkové i života společenského se týkající a hlavně ovšem u věci sokolské. List náš byl po celou tu řadu let hlasatelem vznešené myšlenky sokolské v Americe, vytrval i v dobách nejtěžších a dnes i širším vrstvám přístupný snaží se šířiti poučení v každém oboru vědění lidového, svobodomyšlného a vlastního rozumování vůbec, zůstáváje oddán nezměněné posile a utužení lidu svého a výchově jeho mládeže. Sokolské jednoty a jednotliví bratři a sestry naše měli by hojným předplacením listu našeho do staré vlasti pro tamní jednoty, aneb své přátele a známé, pro knihovny veřejné a čítárny, ústavy různé a školy, jednoty v zahraničí a jinde, aneb různé spolky a organizace zdejší podporovati nás v dalším vydávání a zvelebování listu, jemuž hned tak není rovno. Pravdy se říci neleká, posudku spravedlivého poskytne přímo a mnohou cennou radu i občas varování upřímné napíše a tu pomoci vás všech, jestli se dovolává, může tak činiti s jistým oprávněním. Odkazujeme vás jen na bohatý obsah minulých 8 ročníků zvláště, jakož na vše, co se k ozdobě listu od čísla k číslu koná s nezištnou obětavostí a láskou k věci naší veliké N. J. S. Předplatné na list náš obnáší poštou ročně pouze 75 ctů, do Čech jeden dollar. Dopište si na jednatele Výkonného Výboru N. J. S., br. Jan Černý, 431 E. 71st St., New York.

T. J. S. Little Ferry, N. J. Schůze 3. čtvrtek; tajemník F. Kallminzer, box 88.

Česko Těl. Záb. Sp. Sokol v Bohemia, L. I., N. Y.; schůze každý 2. čtvrtek v měsíci; taj. Jos. F. Thuma.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Little Ferry, N. J. Schůze třetí neděle o 1/23. odpo.; taj. Ant. Smietansky, box 102.

T. J. S. East Islip, L. I., N. Y. Taj. Fr. Tuma, box 177.

Župa Sev.-Vých. Sídlo v Cleveland, O.

Ústřední výbor: Starosta Leop. Všeček, 7709 Cedar ave.; náměstek Rudolf Sýkora; jednatel Alois Havelka, 2518 E. 93 St.; pokladník Vác. Hořica, 3238 E. 49 St., S. E.; náčelník Emil Šlapák, 8711 Capitol ave., S. E.; 1. podnáčelník Vác. Hořica; 2. podnáčelník Jos. Vozka (579 — 25th St., Detroit, Mich.); knihovnick E. Šlapák; organizátor J. Fryš (Detroit, Mich.); organizátor V. Příkryl (Mount Pleasant, Pa.) — ostatní v Clevelandu. — Další členové výboru: Ant. Kolářský, Jindřich Koděra, Václav Přeck, Josef Trčka. — Schůze každou 3. sobotu v tělocvičně Sokola Cleveland, 8932 Quincey Ave. S. E. — Dopisy zaslány bud'těž na jednatele: Alois Havelka, 2518 E. 93. St., Cleveland, Ohio.

Sokol Cleveland. Schůze 1. a 3. neděle v měsíci v Sokolovně, 8932 Quincey Ave., S. E.; taj. Fr. Skala, 9597 Easton Ave.

Sokol Čech, Cleveland, O.; 2. neděle v Sokolovně na Wendell Ave.; tajemník Vác. J. Štíbr, 3251 E. 55th St. S. E.

T. J. S. Nová Vlast, Cleveland, O.; 1. středu večer v síni Sokol na Clark ave.; jednatel Vác. Mrázek, 3160 W. 48th St., S. W.

T. J. S. Tyrš, Newburg, O. Schůze 1. neděli v měsíci. Tělocvična 11000 Buckeye Rd. S. E. Jednatel Václav Huml, 2834 E. 101 St. S. E., Cleveland, Ohio.

Těl. a Podp. Jed. Budivoj, Detroit, Mich.; 1. pondělí v Sokolovně, roh Erskine a St. Antoine Sts.; taj. Vác. Kasík, 405 Woodward Arcade.

T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich.; 2. pátek v Sokolovně, roh Tillman a Ash ul.; taj. Fr. Frýzek, 871 Putnam Ave.; účetní Václ. Becker, 147 Williams.

Sokol Lorain, Lorain O. Schůze 4. neděli v měsíci v Sokolovně, 2404 Kelly Pl. Taj. Ad. Navrátil, 3106 Broadway.

T. J. S. Ríp, Allegheny, Pa.; schůze 1. neděli v Čes. Nár. Síní, 1000 Vinial St.; taj. Lud. Sechter, 836 E. Ohio St.

T. J. S. L. Klácel, Mt. Pleasant, Pa.; taj. Jan Šimandl, 246 Oak St.

T. J. S. Lev, Bridgeport, O. Schůze 3. neděli v měsíci v síni Č. S. P. S.; taj. Jos. Princílek, box 77.

✶

župa Střední. Sídlo v Cedar Rapids, Ia.

Ústřední výbor: Starosta Dr. J. Rudis-Jičínský, náměstek Jos. Halq, jednatel Fr. Filip, Security Bank, pokladník Václav Janda, náčelník Rudolf Stýblo, 1619 W. 18th St., Chicago, Ill., I. podnáčelník Boleslav Hašek, Cedar Rapids, Ia. II. podnáčelník Karel Kolář, St. Paul, Minn. Výbor účetní: Fr. Jirásek, B. O. Hašek a J. Jirásek. Schůze 3. čtvrtek v Sokolovně, na 3. ul. a 5. Ave.

Plzeňský Sokol, Chicago; 2. a 4. čtvrtek, taj. Fr. Hartman, 2525 S. Ridgeway Avenue.

Sokol Chicago, Chicago, Ill.; 1. a 3. čtvrtek v Sokolovně, 2335—2341 So. Kedzie ave.; taj. Jos. Zeman, 1933 So. Spaulding ave.

Těl. Jed. Čechie, Chicago, Ill.; 3. čtvrtek v síni Atlas Hall, 1436—40 Emma st; taj. K. Doubek, 3329 Hirsch St.

T. J. S. Tábor, Chicago, Ill.; 1. a 3. čtvrtek v Sokolovně, 1300—1302 S. 41st av.; taj. Jos. Čapek, 1339 S. 42. Ct.

T. J. S. Praha, Chicago, Ill.; schůze 1. a 3. středu v síni patronátu Č.S.P.S. Taj. Jak. Janeš, 4746 Honore St.

Sokol Slovanská Lípa, Chicago, Ill.; schůze každé 2. a 4. čtvrtek v Sokolovně, 515—517 DeKoven St.; taj. Josef Hladovec, 2514 So. Lawndale ave.

T.J.S. Rozvoj, Chicago (Irving Park) Schůze 4. čtvrtek v měsíci. Taj. A. Lisý, 4911 N. 40. Ave.

T. J. S. Vlast, Chicago, Ill. Schůze 3. středu v měsíci v síni Čes. Am. Svob. školy 4. wardy, roh 30. ul. a Union ave. Taj. Václ. Fikar, 3015 Union Ave.

Česko Americký Sokol v Chicago, Ill. Schůze 1. a 3. čtvrtek v Čes. Angl. Svob. škole, 1126 W. 18. St.; taj. Václav Boháč, 1100 W. 18. St.

T. J. S. Klatovský Sokol, Chicago, Ill.; schůze každou 3. středu v síni Ladimír Klácel, roh Leavitt a 19. ul.; taj. Josef Nádr, 1911 W. 47th St.

T. J. S. Oak Park, Ill. Schůze 1. a 3. čtvrtek v měsíci ve vlastní Sokolovně, 6452—54 z. 12. ul. Taj. Jiří J. Šuma, 6617 W. 12. St.

T. J. S. Hawthorne, Ill. Taj. Ant. Kopie, 5026 W. 29. Ct., Cicero, Ill.

T. J. S. Berwyn, Ill. Schůze 2. čtvrtek v měsíci v Sokolně. Taj. Karel Smíšek, box 66, La Vergne, Ill.

T. J. S. Karel Jonáš, Cicero, Ill. — Schůze 1. a 3. středu v měsíci. Taj. Al. Hildebrandt, 5321 W. 25. St.

Čes. Amer. Sokol, Manitowoc, Wis.; 2. středu v síni Slov. Lípy; tajemník Alois Jaroš, 708 Chicago St.

T. J. S. Milwaukee, Wis. Schůze 2. a 4. středu v Čes. Amer. Síní; jednatel Fr. Hrdlička, 1055 — 29. St.

T. J. Sokol, St. Louis, Mo.; 2. a 4. pondělí v Sokolně, roh 9. ul. a Allen ave.; jednatel Aug. Tesař, 2218 Jules Street.

T. J. S. East St. Louis, Ill. Schůze každou 1. neděli ve 2 hod. odpoledne v Sokolovně, na 11. a Exchange ave., taj. Emil Plamínek, 912 Exchange Av.

Těl. Jed. Tyrš, Cedar Rapids, Ia.; 1. neděli v Sokolně, na 3. ul. a 4. ave.; taj. Jos. Trejtnar, 608—4th ave. W.

T. J. S. Edwardsville, Ill. Schůze 1. neděli o 2. hod. odp. v síni Č. S. P. S., Vandalia St., taj. Karel Slavík, 136 E. Union St.

T. J. S. Iowa City, Ia. Schůze 2. úterý v síni Č. S. P. S. Taj. V. J. Albrecht, 1116 E. Davenport St.

Č. A. J. Sokol v St. Paul, Minn. Schůze 1. středu v měsíci v síni Č. S. P. S., roh 7. a Western Ave.; taj. F. J. Svoboda, 76 Park Place.

T. J. S. Owatonna, Minn. Schůze 2. čtvrtek v síni Č. S. P. S. Taj. L. E. Rypka, Oak Grove Farm, box 242, Owatonna, Minn.

T. J. S. Minneapolis, Minn. Tajem. V. Fenel, 310 — 22. Avenue No. — Schůze 2. neděli v měsíci ve 2 hod. odp. v České Národní Síní, 2226 Washington ave. a 23. Ave. No.

✶

župa Západní. Sídlo v Omaha, Neb.

Ústřední výbor: starosta J. J. Mík; jednatel Oldřich J. Jelen, 1231 So. 14th St., pokladník Jos. Vonásek; náčelník Fr. Slavětinský, Ravenna, Neb. Další výbory: Karel Špalek, Fr. Křeček, Fr. Říha, Vojt. Košťál, Fr. Benák, Emilie Jelenova, Til. Kmentova, Mamie Kmentova, Kamila Dlaskova, Ethel Dlaskova, Olga Dlaskova, Marie Jindrova. — Schůze každé 2. pondělí v měsíci večer v Sokolovně T. J. S. Omaha.

T. J. S. Karel Jonáš, Abie, Neb.; 1. neděli; taj. F. Johanes.

T. J. Sokol Žižka, Bruno, Neb.; 1. neděli; taj. F. R. Okřina.

T. J. Sokol, Crete, Neb.; 1. úterý ve své síni; taj. Jos. Smrž.

T. J. Sokol Omaha, Neb.; 2. středu; taj. Karel Špalek, 1706 So. 11th St.

T. J. Sokol, Plattsmouth, Neb.; 2. pondělí; taj. Fr. Kalásek, P. O. B. 522.

T. J. Sokol, Schuyler, Neb.; 2. středu v síni Č. S. P. S.; taj. Chas. Mastný.

T. J. S. Fügner-Tyrš v So. Omaha, Neb. Schůze 1. pondělí v 8 hod. večer. Taj. J. J. Ohnesorg, 191 So. 24. St.

Sbor Sokolek Libuše, So. Omaha, Neb.; 3. neděli v Národní síni, 21st & U Sts.; tajemnice Marie Ouřada, 176 So. 22. St.

T. J. S. Jiří z Poděbrad, Clarkson, Neb. Schůze 4. neděli ve 2 hod. odp. v místnosti Z.Č.B.J.; taj. Ant. Odvárka.

Sbor Sokolek, Omaha, Neb. Schůze 4. pondělí. Taj. Eliška Špička, 1903 So. 10th St.

T. J. S. Dodge, Neb.; schůze 2. pondělí v síni Div. Družstva; taj. Jindř. Studníčka.

T. J. S. Howells, Neb.; taj. Josef Kofen.

T. J. S. Ord, Neb. Tajemník Ant. Bartuněk.

T. J. S. Havlíček, Milligan, Neb. Taj. Václav Elznice.

Sbor Sokolek Vlastenky ve Schuyler, Neb.; taj. Emma Kovář.

Sokol Ravenský, Ravenna, Neb., taj. Frank Fiala.

Sbor Sokolek Wilber, Neb., tajemnice M. Chab.

Sbor Sokolek Libuše, Crete, Neb. — Taj. Otilie Eliáš.

✶

župa Jižní. Sídlo v Ennis, Texas.

Ústřední výbor: Starosta Fr. Toupal; náměstek Vác. Strunc; jednatel Karel Moučka, R. 6.; pokladník Fr. Moučka; organisátor L. O. Hošek; náčelník Ant. Brožek, R. 2, Crisp, Tex. — Veškeré dopisy bud' teč zasílány na jednatele.

T. J. S. Hvězda Západu, Black Wolf, Kansas; 1. neděli; taj. Jos. Jiříček, R. F. D. 2, Wilson, Kans.

T. J. S. Karel Jonáš, Wilson, Kans.; 2. a 4. neděli; taj. V. E. Doleček.

T. J. S. Timken, Kans.; tajemník Jan Vesecký.

T. J. S. Oklahoma City; tajemník Dominik Tuma, 324 W. 5. St.

T. J. S. Praha, Okla. Taj. Karel Šalda, box 343, Prague, Okla.

T. J. S. Vyšehrad, Lucas, Kans.; taj. Jaroslav Sládek, R. 4 — box 24.

T. J. S. Karel Havlíček Borovský, Ennis, Tex. Tajemník Jos. Zázvorka.

T. J. S. Galveston, Tex., taj. J. J. Oveský, c. o. Hotel Texas.

T. J. S. Shiner, Tex., taj. Al. Černý, R. R. 2.

T. J. S. Granger, Tex. Tajemník B. Hatka, box 323.

T. J. S. Oenaville, Tex., taj. J. R. Bartek, R. 3, box 52.

T. J. S. Žižka, Waller, Tex.; taj. K. A. Kulhánek.

T. J. S. Hallettsville, Tex., taj. F. G. Fabian.

T. J. S. East Bernard, Tex. Taj. Štěp. Valčík.

T. J. S. Žižka, Dallas, Tex. Taj. Wm. J. Rezek, R. R. 9, box 26 F.

✶

župa Pacifická. Sídlo v San Francisco, California.

Schůze v Sokolně, 739-749 Page St.; jednatel Fr. Rýzner, 739-749 Page St.; pokl. B. Kantner, 4206 — 24th St.; náčelník Fr. Bernhard, 739 Page St.

T. J. S. San Francisco, Cal.; taj. Karel Kokeš, Sokol Hall, 739-749 Page Street.

T. J. S. Bratři Osvěty, Seio, Oregon; taj. Ant. Liška, Seio, Oregon.

Sbor Sokolek v San Francisco, Cal.; taj. Marie Křeček, 383 Arkansas St.

T. J. S. Oakland, Cal. Taj. Vác. Machek, 2239 Peralta St.

T. J. S. Čtenářské Zábavní Besedy, Portland, Oregon; jednatel Jos. Tala-fous, 340 — 4th St.

Sbor Sokolek Čtenář. Záb. Besedy, Portland, Oregon. Taj. Valerie Jambor, 161 E. 69. St. N.

T. J. S. Los Angeles (inc.); tajemník Fr. Sobota, 442 Crocker St.

T. J. S. Malin, Oregon. Taj. Fr. Zumphe, Malin, Klamath Co., Oregon.

Práce v tělocvičně.

Tři tělocvičné tance,

provedené Družstvem chicagských Sokolek při VI. sletu v Praze.—Sestavil J. Čermák.

III. Polka.

Tanec tento, kterým sletové družstvo amer. Sokolek končilo své ukázky tělocvičných tanců v Praze, sestaven jest z prvků národního škotského tance, zvaného "Highland Fling" a české polky a jako spojovacích článků použito bylo prvků z tělocvičných tanců amerických. Proto také učitelka tělocviku, která byla svědkyní vystoupení Sokolek před odjezdem do Čech, nazvala tanec tento "polkou kosmopolitní". Polku lze snadněji naevičiti, nežli oba tance předcházející, ale za to činí cvičení toto nároky na hbitost a zvláště vytrvalost evičenek. Mnohý bude se diviti, proč tedy cvičení, vyžadující větší vytrvalost, dáno bylo na konec, kdy snad evičenky eviky předcházejícími byly unaveny. Vysvětlení k tomu jest následující: Bylo mým účelem demonstrovati, k jakému stupni nejenom uhlazenosti, ale též vytrvalosti dospěti lze eviky těmito — a tu chtěl jsem ukázati, že poslední, nejnamáhavější cvičení, naše Sokolky provedou s touž lehkostí, živostí a uhlazeností, jako cvičení první. Tento stupeň vytrvalosti, kde ani po takovém

Čtvrtý krok evalový zakončíme skřížením pravé nohy v zad. Hned na to na 5. dobu poskokem váhu těla přenesem na pr. nohu a zanožíme dovnitř levou, při tomto zanožení ohnem nohu v koleně tak, že tvoří pravý uhel, špička dolů odehnuta. Při doskoku na pr. nohu již počínáme se obracet v pravo. Na 6. dobu doskok na levou nohu, zanožit skřížmo pravou; na 7. dobu poskok na pr. nohu a zanožit levou, a na 8. dobu poskok na l. nohu a zanožit pravou. Tímto doskokem dokončili jsme půl obrát pr.

e) opakovat cvičení a) v pravo ale zakončíme zanožením do vnitř levou.

d) opakovat cvičení b), ale $\frac{1}{2}$ obrát v pravo poskoky zakončíme zanožením levou.

e) f) g) h) opakovat a) b) c) d) až octnou se evičenky na svých původních místech.

Pozn. Cvičenky cvičením tímto pohybují se ve čtverci a sice: první cvičení v levo stranou a zakončí obrátem v pravo. Jsou tedy po obrátu obličejí k svým pův. místům obráceny. Nyní evičí v pravou stranu a zakončí obrátem

vydatném namáhavém cvičení nejeví evičenka nejmenší známky únavy, cením v tělesné výchově více, nežli mohutný sval, jemně zanedbané srdce při jeho práci nemůže stačiti. A od první chvíle, kdy pozorovatelé cvičení našich počali pronášeti poznámky o obdivuhodné vytrvalosti amerických Sokolek, byl jsem s ukázkou cvičení našich úplně spokojen.

Tanec sestaven byl na polku z Nedbalovy Pantominy "Pohádka o hloupém Honzovi" — ale některé části polky jsou vícekrát opakovány, nežli jak je původně psáno, jelikož polka jak psána, byla by pro tanec poněkud krátkou.

Polkový takt jak známo, obsahuje dvě čtvrtéční noty (2/4). Počítáme-li tedy pro jistý evik 1! provedem jej v jednom taktu, čili na dvě čtvrtéční noty. Počítáme-li 1—2! znamená to, že krok neb evik provedem ve dvou taktech. Některé odchylky od pravidelného rytmu jsou zvláště poznamenány.

Hudba hraje předeheru, během níž evičenky stojí v zákl. post., ruce v bok, stoj spatný. V posledních dvou taktech upaží.

SESTAVA I.

a) Čtyři rychlé evalové kroky stranou v levo, každý krok provázen jest hmitem paží, 1! 2! 3! 4!

b) ruce v bok, a čtyřmi poskoky na místě půl obrát v pravo 5! 6! 7! 8!

Pozn. Evalový krok provádíme následovně: šin stranou levou a hned rychle přisun pravou, jeden takt čili jedna doba. Paže vykonají pohyb v hmitmo při každém kroku.

v pravo, takže octnou se obličejí obráceny tam, kam v pův. postavení obráceny byly zády. Nyní evičí stranou v levo a zakončí půl obrátem v pravo; zakončí obličejí obráceny tam, kam v pův. postavení obrácen byl levý bok. Opět evalový krok v pravo a zakončí půl obr. v pr. čímž octnou se na svých původních místech a v pův. směr obráceny. Poskoky na místě prováděny býti musí lehce, na špičkách.

Dohromady 32 doby.

SESTAVA II.

a) Upažit a dva lehké, svižné kroky poklusem v před, jeden krok v jednom taktu; (na 1. dobu (takt) krok levou, na 2. dobu krok pravou, paže výdrž.) V 3. taktu dva rychlejší a drobnější kroky v před poklusem; (na místě jednoho kroku v jednom taktu, vykonají jeden krok na jednu čtvrtéční notu.) Na první notu 4. taktu vykonají pátý krok (doskokem na l. nohu) a na 2. notu čtvrtého taktu vydrží; pravá noha ohnuta v koleně. Dohromady čtyři takty. 1! 2! 3! 4!

b) úskok na pravo, na pravou nohu, do podřepu a stoje skřížného levou v zad; paže po doskoku klesnou rychle z upažení dolů a utvoří oblouk; špičky prstů dotýkají se pod kolenem pokrčené pr. nohy; (výdrž dva takty) 5! 6! úskok na levo, na levou nohu, stoj skřížný v pr. v zad podřep; paže, které při úskoku hbitě upaží, klesnou opět při doskoku dolů do polohy svislé a utvoří oblouk. 7! 8!

c) opakovat a) ale počínáme pravou nohou.

d) opakovat b), ale počínáme úskokem v levo a končíme úskokem v pravo. 8 dob.

Celá sestava dohromady 16 taktů.

SESTAVA III.

a) Mírný záskok (doskokem na l. nohu), a pravá noha na tutéž dobu zaujme stoj únožný; vzpažit v oblouk levou a pravou ruku položit v bok (obr. 1.) 1! — opět mírný záskok o levé noze a skrčit nohu pravou tak, že pata oetne se ve výši kolena, (paže výdrž), 2! — Doskok na pravou nohu (s mírným záskokem), stoj únožný v levo, vzpažit v oblouk pravou, l. ruku v bok 3! mírný záskok o pr. noze, skrčit levou, až pata oetne se ve výši kolena, paže výdrž 4!

b) Čtyři poskoky o levé noze, se čtyřmi půl obraty v levo. (Vykonaíme tedy čtyřmi poskoky o levé noze dvojný obrat v levo, při čemž stále pohybujeme se na zad. Skrčená (pravá) noha čtyři ony poskoky doprovází kroužením a sice: při prvním poskoku a obratu zanoží skrčmo; noha ve výši kolena, špička dolů odehnuta; při druhém poskoku přednoží skrčmo (obr. 2); při třetím opět zanoží a při čtvrtém opět přednoží. Při tomto před a zanožování zůstává noha stále ve výši kolena, kol něhož popsaným způsobem krouží. 5! 6! 7! 8! Jakmile doskočíme na l. nohu, levá vzpaží v oblouk, pravou ruku v bok a během obrátů výdrž.

c) Opakovat a) opáčně.

d) Opakovat b) opáčně.

Dohromady 16 taktů. Po skončení Sestavy III. očit'ujeme se na svých původních místech.

Pozn. Sestava III. složena jest z prvků škotského tance "Highland Fling" a musí také evičena býti se zápalem, jaký obyčejně charakterizuje tance škotského lidu. Dvojný obrat provedem čtyřmi poskoky a každým poskokem vykonáme půl obrat. Volná noha, v koleně ohnuta tak, že chodidlo očit'uje se ve výši kolena, krouží kolem s každým poskokem a sice: v zad, v před, v zad, v před; pohyb v kloubu kolenním i kyčelním. Poskakujeme-li o levé noze, jako v evičení b), obracíme se v levo; o pravé noze, d), obraty v pravo. Při tomto evičení pohybujeme se na zad tak, abychom při skončení sestavy oetli se opět na svých původních místech; jinak se krok tento provádí vždy na místě.

SESTAVA IV.

a) Úskok stranou v levo do podřepu, pravá zaujme stoj únožný, předklon na pravo, rozpažit; 1! (obr. 3.)

b) Vzprím, stoj zánožný pravou skřížmo v zad, levá ruka v bok, pravá vzpaží v oblouk, trup mírně nakloněn na levo v zad, hlava odchýlena na zad, jako bychom chtěli hleděti přes levé rameno na skříženou (pravou) nohu. 2! (obr. 4.)

c) Úskok na pravo (doskok na pr. nohu do podřepu), levá zaujme stoj přednožný, rozpažit, 3!

d) Vzprím, stoj zánožný skřížmo v levo, levou vzpažit v oblouk, pravou ruku v bok; mírný záklon, a hlava odchýlena na zad tak, jako bychom přes pr. rameno pokoušeli se hleděti na skříženou (levou) nohu 4!

e) Jeden polkový krok stranou v levo, 5! 6! a jeden polkový krok stranou v pravo 7! 8!

f) Úkrok v levo, přísun pravou 1! 2! opět úkrok v levo a stoj únožný v pravo (s mírným úklonem v pravo) 3! 4! (Při evičení e) a f) ruce v bok.

g) Vzpažit v oblouk, stoj úkročný v pravo a poskokem v letu celý obrat v pravo; (obr. 5.) 5! 6!

h) Úkrok v levo a poskokem o levé celý obrat v letu v pravo; paže výdrž 7! 8! (evičením h) oetnou se evičenky opět obličej v pův. směr.

Dohromady 16 dob.

Pozn. Při evičení a) noha, na které váha těla spočívá, (levá) vykoná podřep; pravá, která zaujme stoj únožný (vlastně jest to spíše stoj přednožný zevnitř, jelikož tělo

při tom poněkud natočíme v pravo) musí býti v koleně úplně napnuta a jen špičkou lehce půdy se dotýká. Předklon hluboký, že při rozpažení pravá ruka ocit'uje se těsně nad nártem pravé nohy. Při úskoku celou tíhou těla dopadnem na stejnojmennou nohu, tak aby noha, která zaujímá stoj únožný, provésti mohla tento co nejlépeji. Cvik to velice obtížný a podaří se jen vytrvalým, postupným vyučováním; naevičíme polohu tu dříve zvolna — později teprv rychleji a sice: na 4 doby, pak 2 doby až provedem v 1 době. Ale i přes to musí huďba pro tuto sestavu hráti poněkud volněji a jakmile počnem evičiti polkové kroky, hraje opět tempem rychlým. Při evičení c) táž poloha opáčně. — Při evičení g) v době, kdy poskokem o pravé noze vykonáme v letu celý obrat v pravo, levá noha, v koleně ohnuta a špičkou dolů odehnuta, provází poskok a obrat kružným pohybem špičky; pohyb v kloubu kolenním. Špička totiž opíše v letu celý kruh v směru obratu. Když přenesem váhu těla na levou nohu, a poskokem o levé konáme druhý obrat v pravo, provází obrat stejným kružným pohybem v směru obratu noha pravá. Během těchto dvou obrátů paže vydrží ve vzpažení v oblouk. Po skončení sestavy oetli jsme se opět obličejem v pův. směr — pravá po vykonaném kruhu v přednožení zevnitř a tudíž hned vykonáme, z této polohy úskok na pravo a celou sestavu opakujeme opáčně.

SESTAVA V.

Po skončení IV. sestavě ocit'uje se levá noha poněkud v přednožení zevnitř, načež hned hbitým úskokem v levo přenesem váhu těla na levou nohu a vykonáme:

a) osm drobných poskoků na místě o l. noze, při čemž zároveň provedem dvojný obrat v levo. Každým poskokem vykonáme $\frac{1}{4}$ obratu (dle amerického $\frac{1}{8}$ obratu). Při těchto poskocích s obraty vzpažíme levou, ohnutou v oblouk, a zapážíme pravou — též v lokti mírně ohnutou; zanožit v pravo zevnitř, noha v koleně ohnuta, hled na zad k pravé noze obrácen (obr. 6.) Každý poskok na jednu dobu, čili jeden takt. Dohromady 8 dob.

b) Upažit, trup poněkud nachýlit na levo a čtyři skřížné, drobné krůčky v levo stranou (pravá noha, z unožení začíná krok skřížný v zad, a po ní hned levá vykoná hbitě drobný krok stranou. Každý krok pr. neb l. nohou na jednu notu, čili krok pravou skřížný a úkrok v levo na jednu dobu, čili jeden takt. 1! 2! 3! 4! (na první notu 4. taktu vykonáme pouze krok skřížný pravou a ne úkrok levou; tuto na druhou notu unožíme, čímž jaksi připravíme se pro cvik c).

c) Stoj úkročný v levo, paže výdrž 5! skřížit pravou v před a ve výponu rychle dvojný obrat v levo; paže výdrž 6!

d) Po obratu oetla se levá noha v poloze skřížné v předu, vykoná tedy hned po vykonaném obratu hbitě úskok na levo 7! pravá v koleně ohnuta zanoží; poskok na místě o levé noze, provázený švihem pravé nohy do přednožení zevnitř. 8! Dohromady 16 dob.

Ze stoje o levé noze, opět hbitý úskok v pravo na pravou nohu, načež celou sestavu opakujeme opáčně.

Pozn. Kdekoliv provádíme úskok, hled'eme uskočiti co možná nejdále od místa, s kterého uskakuje, ale zároveň snažíme se vykonati doskok na špičku stejnojmenné nohy co nejlépeji.

SESTAVA VI.

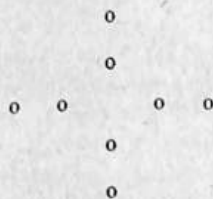
a) Rázným podupem stoj úkročný levou (ruce v bok) 1! rázným podupem stoj skřížný pravou v zad s mírným podřepem 2!

(Stoj skřížný v zadu vykonáme tak, že špička skřížné (pravé) nohy dotýká se levé paty zevně, tak že nohy tvoří pravý uhel.)

b) Mírným výskokem skřížít pravou nohu před levou a doskok na takto skřížené nohy do výponu 3! mírným výskokem na místě skřížít levou nohu v před a takto doskočit na obě nohy do výponu 4!

c) Čtyři poskoky o levé noze se čtyřmi půl obraty v levo a kroužením pr. nohy kol levé; levá ruka v bok a pravá vzpaží v oblouk. 5! 6! 7! 8! (Totéž cvičení, jako cvičení b) v sestavě III.

d) Opakovat cvičení a) a b) v pravo a na poslední čtyři doby (tedy na místě cvičení c) cvičenky poklusem vykonají tři kroky na dříve jim určená místa, že z dvojřadí přejdou do následujícího hvězdového útvaru:

Řekl jsem, že třemi kroky poklusem oetnou se na svých místech — na 4. dobu doskočí do stoje spatného. Br. cvičitel určí cvičenkám místa každé nejbližší, tak aby všechny v stejnou dobu oetly se na svých místech a všechny stejně aby poskokem zaujaly stoj spatný. Krajní dvě cvičenky, které v dvojřadí stály za sebou, zaujmou místa vedle sebe, a čtyři střední utvoří zástup.

V shora naznačeném útvaru hvězdovém pak opakuji sestavu následující:

SESTAVA VII.

a) Krajní dvě vedle sebe stojící cvičenky (pravé i levé) opakuji cvičení a) Sestavy V. a sice: levé dvě cvičenky v levo, pravé v pravo 8 dob, — následujících 8 dob cvičí škotský tanec a) a b) Sestava III.) ale ne se zaskoky a pohyby na zad, nýbrž na místě. Dohromady 16 dob. Hned na to opakuji cvičení a) opáčně, tedy směrem ku středu 8 dob a zakončí opět škotským tancem 8 dob. Dohromady 32 doby.

Střední: První a třetí cvičenky počnou v levo, a zakončí v pravo, druhá a čtvrtá počínají v pravo a zakončí v levo: Stoj únožný, upažit; zvolna předklon na levo (na pravo), předpažit pravou (l.) do vnitř a zapažit levou (pravou). Předklon vykonáme tak hluboký, až ruka pravá (levá) dotkne se nohy levé (pravé). Obr. 7). Cvičenky předklání zvolna, takže celý pohyb z přímé polohy trupu až do nejnižšího bodu předklonu trvá 8 dob. Vzpřím a rozpažit též zvolna 8 dob. Na 8. dobu přenesem váhu těla na levou (pr.) nohu, a pravá (levá) noha zaujme stoj únožný, načež opět zvolna opakuji předklon 8 dob a vzpřím 8 dob. Dohromady též 32 doby.

a) Všechny opakuji v levo sestavy VI. cvičení a), b), c), d), ale na poslední čtyři doby na místě poklusu, kterým měnily místa, zakončí čtyřmi poskoky o pr. noze se čtyřmi půl obraty v pravo, s kroužením nohy levé. 8 dob v levo a 8 dob v pravo, dohromady 16 dob.

c) Krajní cvičenky nyní cvičí volné klony trupu a sice počínají klonem směrem proti sobě, krajní směrem ku středu, vnitřní opáčně. Dohromady 32 doby.

Střední cvičí v levo cvičení a) Sestavy V. 8 dob a zakončí škotským tancem a) Sestavy III. 8 dob. Totéž opakuji v pravo — dohromady 32 doby.

d) Všechny opakuji opět v levo a v pravo cvičení a) b) c) d) Sestavy VI., ale na poslední čtyři doby, na místě obrátů poskoky o jedné (pr.) noze, opět poklusem třemi kroky vrátí se na svá původní místa a na 4. dobu doskočí do stoje spatného.

SESTAVA VIII.

a) Stoj únožný v levo, podřep v pravo, hluboký předklon na levo, rozpažit; levá ruka téměř až levé nohy se dotýká; 1, 2! — Vzpřím a vztyk, mírný úklon v pravo, pr. ruku v bok, levou vzpažit v oblouk, hled poněkud vzhůru obrácen; levá noha vydrž 3! 4! (obr. 8.)

b) rozpažit, mírným výšvihem levé nohy stoj úkročný v levo, a dvojný obrat v levo výponmo ve stoj skřížném v pravo, 5! 6!

c) dva polkové kroky ve výponu stranou v levo, (ruce v bok) 7! 8!

Opakovat a) b) c) v pravo. Dohromady 16 dob.

SESTAVA IX.

V ruchu až výstředně rychlém:

a) dva polkové kroky v před (ruce v bok), první v levo, druhý v pravo, 1, 2, 3, 4!

b) šin levou nohou v před 5! pravá noha odrazí prudkým přísunem levou nohu ze zadu do přednožení 6! mírný výskok a celým obratem v pravo (obrat v letu) doskočíme na levou nohu 7! (po obratu noha pravá, v kolenně ohnutá setrvává v zanožení), poskok o levé noze a švih nohou pravou do přednožení 8! — celou sestavu opakuji, ale opáčně, t. j. počínáme polku pr. nohou, zakončíme šinem pravou, odraz levou, obrat v levo, doskokem na pr. nohu a na poslední dobu, poskokem o pr. noze a švihem levé nohy do přednožení.

c) upažit a rázným, hbitým podupem stoj úkročný v levo, skřížít pravou v před a rychlý dvojný obrat výponmo v levo; 1! 2! opakovat rychle dvakrát za sebou a sice: po obratu hned rychle s podupem stoj úkročný v levo, skřížít pr., obrat 3! 4! a na poslední 4 doby: hbitý úskok na levo do podřepu ve stoj skřížném v pravo v zadu, paže oblouk v poloze vislé, rychle vztyk, pravá noha vydrží ve stoj skřížném — vzpažíme pravou v oblouk, levou upažíme poněkud dolů a tak setrváme čtyři doby, načež úkrokem v pravo zaujmeme stoj spatný a zvolna připažíme. Cvičí-li se na jevišti, mohou cvičenky v poloze té setrvati až opona spadne.

Hudba pro tuto poslední sestavu musí hrát velmi rychle, asi v rytmu kvapíku — a cvičenky musí tak tělo své ovládati, aby po dvou rychle za sebou následujících obrazech, které ještě končí hbitým úskokem, zůstaly nepohnuté jako sochy státi. Sletovému družstvu toto zakončení se vždy neobyčejně dobře zdařilo.

Kdo by chtěl tanec tento nacvičiti, dobře učiní, když si hudbu proň v Chicagu objedná, neb při jiné polce nelze jej s úspěchem provést.

Bratře cvičitelii

Úkol cvičitele není snadný, to rádi přiznáváme; ale můžeš si jej učiniti poutavým, zábavným, příjemným a při tom zároveň i lehčím. Ten nejtěžší úkol, věnujeme-li se mu s láskou, přestává býti obtížným — jako to nejobtížnější povolání, k němuž jsme byli od samých počátků přinulí.

Víme, že věnuješ-li se cvičení jen po celodenním zaměstnání, nezbyvá Ti mnoho času na přípravy pro hodiny cvičební — ale hodinku týdně přece si pro přípravu najdeš a tu vezmeš-li si k ruce některé pomůcky, dovedeš si uspořádati učivo pro nastávající týden tak, že pak vyučování tebe samého bude bavit, bude tě těšiti.

Zajisté stalo se ti nejednou, že jsi přišel do tělocvičny nepřipraven. Vid', že se ti ta hodina zdála býti neobyčejně dlouhou? Bud' upřímný a přiznej se, že oetl jsi se každou chvíli v rozpacích, co nyní? a že často ty rozpaky tvé byly takové, že si toho i cvičenci povšímnouti mohli? a že jsi byl rád, když jsi mohl dáti znamení k ukončení? Zajisté že

ano. — Ovšem jednou za čas přijít nepřipraveni, tak nevádí — jednou za čas i méně zkušený evičitel dovede si v hlavě na rychlo sestavit postup vyučování pro tu hodinu — ale často se to opakovat nesmí. Trpíš ty, neboť k práci tělesné druží se i námaha duševní — trpí evičenci, neboť nemůžeš bez náležitých příprav evičiti soustavně, postupně a nemůžeš pak vykázt se žádnými výsledky.

Připrav si učivo, aby bylo nejen vydatné, ale aby též evičenci neb evičenky našli v něm též i duševní osvícení. Vždyť tělocvična jest místem, kde měli bychom všichni zapomínat své strasti, svízele, kde měli bychom se cítit šťastnými, veselými — a veliký vliv na to má, jak připravíme si své učivo. A ručíme ti za to, že spatříš-li vyjasněné, rozradostněné tváře evičenců neb evičenek, že sám budeš se cítit šťastným a tělesnou námahu svoji ani nepocítíš — a jen s nechuťí budeš družstva svá rozpouštět.

Uchovávej si své úlohy — a připravuješ-li si úlohu pro hodinu následující, měj staré úlohy před sebou, aby sloužily ti jako základ pro učení další. Uvidíš, jak rychle pak budou si tvé třídy učivo osvojovat — což ti bude opět novým zdrojem potěšení a radosti.

A na konec, bratři milí, ještě něco. Nemyslete, že když postavíte se před družstvo, musí ihned tvář vaše vzít na se výraz přísnosti. Nejste žádnými generály, nestojíte před vámi žádní vojáci; nechcete přece, aby se ti bratři, v řadu neb šiku stojící, před vámi třásl strachem a hrůzou. Nedomnívejte se, že tím nastudovaným, tím nepěkným, odpuzujícím, nepřirozeným přísným výrazem ve tváři docílíte větší kázně. Viděli jsme nejeden takový zjev letos na sletišti. Bratr evičitel neb náčelník bavil se s borei svými jako s bratry, hovořil s nimi, smál se, žertoval — ale když mělo družstvo jeho nastoupiti — již s povelom "pozor!" zmizel veselý, příjemný výraz a na jeho místě objevil se výraz zuřivého komandanta vojenského, a věřte, že ta čapka sokolská se při tom výrazu nepěkně vyjímala. I zde jsme tu a tam takový zjev spatřili, kde nejen výraz tváře, ale i hlas se rázem změnil, aby jen ten povel "pozor!" vyzněl přísněji, hrozivěji.

Odložme, bratři, vše co jest nepřirozené, neb všechno nepřirozené jest nepěkné. Odnaučili jsme již evičence nepěknému panáčkování při příchodu k nářadí, při návratu v řad — a přáním našim jest, aby někteří naši bratři evičitelé odnaučili si nepřirozenou přísnost kaprálskou. Přívetivým, vlídným a při tom rázným povelom docílíme více, nežli odporými povely rázu vojenského.

Vyslovte svá přání.

K našemu upřímnému přání k novému roku připojujeme přání druhé a sice: aby bratři evičitelé projevíli, čemu bychom v stati "Práce v tělocvičnĚ" měli věnovati nejvíce pozornosti. Cítíme, že naše odborná část' posud trpí nedostatkem, neboť čas, který jsme s to částí té věnovati, musíme v pravém slova smyslu "krásti", nebo nahrazovati pozdními hodinami nočními. Ale při tom přece jen ochotni jsme přání bratři evičitelů vyhověti, jen když je vysloví. Žádali jsme před časem, byste do naší technické části psali, své náhledy vyměňovali a tak obzor svých vědomostí šířili — ale hlas náš zůstal hlasem volajícím na poušti. Pronášíme nyní přání druhé a sice, byste vyslovili své náhledy o látce v této části v číslech budoucích — a doufáme, že aspoň tato žádost naše, k vašemu prospěchu čelící, nezůstane oslyšána. Na zdar!

Výchova sokolská jest výchovou zdravých, silných, duševně vyspělých a povahově poctivých jedinců.

Literatura odborná.

Škola tělocviku sokolského pro muže i ženy, jest název hojně ilustrovaného spisu, který v dnech sletových vyšel v Praze nákladem evičitelského sboru Sokola Vinohradského. Látka vyňata jest z přednášek různých odborníků i odbornic evičitelské školy jmenované jednoty a již ta okolnost, že upraveno býti musilo II. vydání, svědčí, že spis ten jest vydatnou pomůckou našemu evičitelstvu v jeho těžkém a zodpovědném úkolu. Hodí se též pro evičitelské kurzy a pro domácí přednášky. Jediné, co postrádáme ve spisku tom jest, když titul označuje knihu jako "školu tělocviku sokolského pro muže i ženy", že tělocviku ženskému mělo v ní věnováno býti více pozornosti. Spisů technických pro tělocvik mužský má česká tělocvičná literatura dnes dostatek — ale spisů, které by pomáhaly luštit nade vše důležitou otázku tělocviku ženského, těch nám dnes schází. Nemáme v Čechách jediného spisku, který by naznačoval ženské výchově tělesné určitý směr — vše ponecháváno jest libůstce, názoru jednotlivců a každý tělocvičný spis, který české Sokolstvo do světa vyše, měl by se touto otázkou bedlivěji zabývat. A toho ve spisku, jinak každému evičiteli velmi prospěšném, postrádáme. Naši evičitelé měli by si knihu objednat u br. J. Černého, jed. V. V. Cena spisku jest velice nepatrná — 4 Koruny (asi 85 centů) a každý nalezne v něm hojnost poučení, vzácných pokynů a látky pro svoji tvorbu.

Někteří naši evičitelé před časem žádali nás, abychom jim opatřili některé eviky našich sletových družstev v jazyku anglickém, jelikož prý lépe by popsání evičení těch chápali. Jsme stále tak pracemi přetíženi, že nebylo nám možno vyhověti, — ale jedno evičení mohou si nyní bratři v anglickém jazyku opatřiti: Anglický tělocvičný měsíčník "Mind and Body" uveřejnil v posledních třech číslech naše evičení "Tennisu", evičení uveřejněno jest v čísle listopadovém, prosincovém a lednovém. Objednat si můžete pod adresou "Mind and Body", Herold Building, Milwaukee, Wis. Nemýlíme-li se, cena jednotlivého čísla jest 10 centů.

Ti bratři, kteří úkol evičitelů zastávají, neb ti, kteří úkolu tomu v Jednotách svých věnovati se chtějí, mohli by býti velice nápomocni Nár. Jed. Sokolské v luštění obtížného problému, jakým jest výchova evičitelů. V řeči české jest nyní již vydávána slušná řada odborných listů, z nichž mohou čerpati poučení a nemohou-li bratři sami listy ty si předpláceti, at' požádají své jednoty, aby na listy jim předplatily. Krátký tělocvičný kurs daleko nestačí, aby v něm osvojil si posluchač dostatečné vědomosti k povolání evičitele — ba ani celoroční evičitelský kurs evičitele neudělá, nevzdělává-li se pak evičitel ještě sám. Známe mnoho učitelů, kteří prošli výtečnými školami, ale jakmile vyčerpali látku získanou ve škole, byli s vědomostmi svými hotovi. Seznali jsme v našich kursech také, že nutno by bylo věnovati čas praktickému nácviku různých věcí, tak aby evičitel pak mohl evičencům eviky ty vzorně znázorniti, ale jelikož nebyli posluchači theoreticky pro kurs ani dosti málo připraveni, nebylo lze vzornému provádění neobvyklých evičení žádné pozornosti věnovati. V sjezdu bude opět jednáno o pořádání kursu a proto bratři, kteří se jako posluchači kursu účastníti zamýšlíte, vzdělávejte se již nyní. Pramenů jest dosti — neznáte-li je, my Vám budeme radou nápomocni — ale hled' každý do kursu přijíti aspoň částečně připraven.

Zápasem také duch člověka se sílí a jakž vítězství bez boje, tak ani pokroku není bez úsilí.

Fr. Palacký.